

2 AYLIK İŞ DÜNYASI ve GÜNCEL EKONOMİ DERGİSİ

CERÇEVE

YIL: 33 | SAYI: 111
OCAK - ŞUBAT 2024
ISSN - 1303 - 7501

Yeşil Mutabakat GELECEĞİN EKOLOJİK DÖNÜŞÜMÜNE DOĞRU

Bakan Bolat:

"İş Dünyamıza Her Türlü Desteği Vermeye Devam Ediyoruz"

Türkiye'nin Vergi Durumu ve Vergi Reformu İhtiyacı

Bir Zamanların Türk Coğrafyası

HIRVATİSTAN

Çerçeve'den Hayata Bak

Mehmet Akif ERSOY

"Bu bir savaş değil.
Bu İsrail'in Filistin'i işgalidir."

Elektrikli araç satışları neden artıyor?

Doç. Dr. İsrail'in Filistin Topraklarında
M. Hüseyin MERCAN Yayılmacı İşgali

HİZMETLERİMİZ

Ticari İstihbarat Veri Hizmeti

Dış ticarete ihtiyaç duyulan ürüne özel nitelikli müşteri&tedarikçi listeleri, hedef firmaların sevkiyat bilgileri, birim fiyatlar, finansal istihbarat raporları & iletişim bilgileri gibi veriler sunulmaktadır.

Yeni Nesil İhracat Danışmanlık Hizmeti

İhracat yapan veya yeni başlayacak firmalara özel olarak yeni hedef pazarlara giriş, müşteri bulma, iletişim gibi konularda ticari istihbarat tabanlı sunulan danışmanlık hizmetidir.

İhracat Pazarlama Hizmeti

Ürünlerinizin sizin adınıza bizim ekibimiz tarafından yurtdışına profesyonel olarak pazarlandığı hizmet modelidir.

Dış Ticaret İnsan Kaynakları Hizmeti

Hizmet kapsamında, gelen talep doğrultusunda ihtiyaç duyulan dış ticaret veya ihracat personel temini sağlanmaktadır.

Pazar Araştırması

Talep edilen ürün, sektör veya pazarlar ile ilgili olarak ticari istihbarat verileri temelli detaylı ve nitelikli pazar araştırma raporları sunulmaktadır.

İhracatınızı Bizimle Arttırın!

İbrahim ÇEVİKOĞLU
Ticari İstihbarat Uzmanı

MANUEL TRANSPALET
2500 KG

**FLEX
FPT 25**

TERAZİLİ TRANSPALET
2500 KG

YPT 25S

GALVANİZLİ TRANSPALET
2500 KG

YPT 25G

MANUEL TRANSPALET
2500 KG

YPT 25

1947 yılında üretime başlayan **YAPARLAR**, inşaat ve tarım el aletleri sektöründe ülkemizin lider firması olarak faaliyetlerini sürdürmektedir.

2019 yılından bu yana istif makinaları ve taşıma ekipmanları sektöründe ürün yelpazesini genişletmek üzere faaliyetlerini yoğunlaştıran **YAPARLAR**, 2021 yılından beri ürettiği **YERLİ TRANSPALETLERİ** gerek yurt içinde gerekse yurt dışı ihracat pazarlarında satışa sunmaktadır.

Galvanizli, Terazili, farklı ebat ve taşıma kapasitelerindeki alternatif transpalet modelleri ile hızla ürün gamını çeşitlendiren **YAPARLAR**, istif makinaları sektöründeki AR-GE ve ürün geliştirme çalışmalarına devam etmektedir.

**MANUEL
TRANSPALET**

yaparistif.com

f @ /yaparmaterialhandling

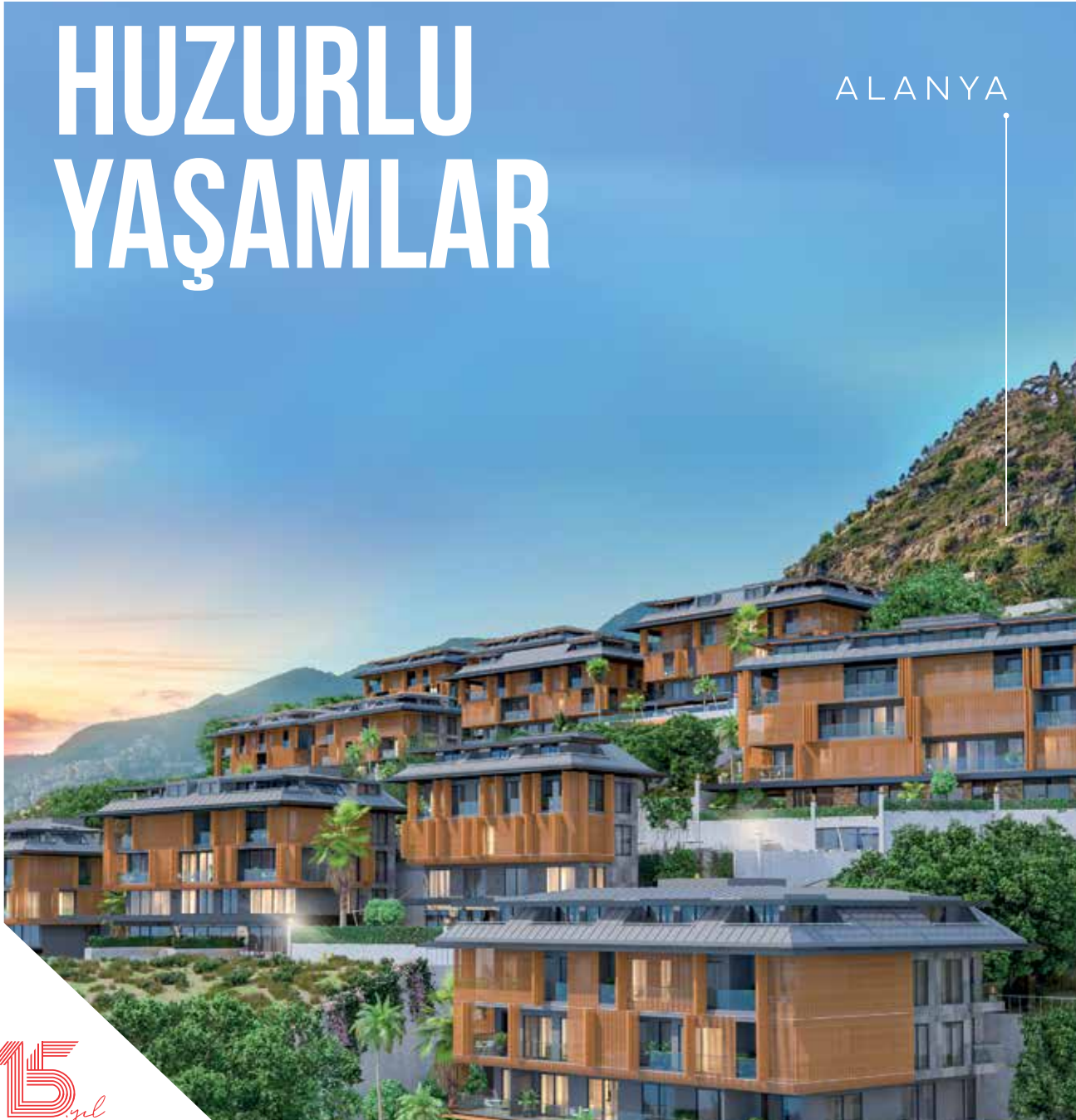
GÜÇLÜ YAPILAR

TSİYAPI
CONSTRUCTION

HUZURLU YAŞAMLAR

ALANYA

15
yıl

TSİYAPI
CONSTRUCTION

15. yılımızda,
MÜSİAD üyelerine özel,
Gemstone Projesi'nde
daire tesliminden sonra
15 ay vade ile ödeme imkanı.

ALANYA'NIN MERKEZİNDE TABİATLA BÜTÜNLEŞEN GEMSTONE

CERÇEVE BU SAYIDA

MÜSİAD Adına Sahibi Genel Başkan
Mahmut ASMALI

Genel Başkan Yardımcısı
Osman ÇALIŞKAN

Kurumsal İlişkiler ve İletişim Komisyonu Başkanı
Tahir TULUK

Genel Yayın Yönetmeni
Mehmet Akif ALTAN

Yapım
MÜSİAD Kurumsal İlişkiler ve İletişim Birimi

Kreatif Direktör
Ahmet Emre KÜME

Editör
Emir Furkan GÜNDOĞDU

Yayın Ekibi
Rıdvan Kadir YEŞİL
Mustafa AYDIN
Ömer BEKTAŞ
Semi Taha GÜVEREN
Muhammet Emin VATANSEVER
Yusuf DİLBER

Reklam Rezervasyon
cerceve@musiad.org.tr

OCAK 2024 / Yayın Türü
2 Aylık, Yerel, Süreli Yayın

Baskı / Cilt
İMAK OFSET BASIM YAYIN
www.imakofset.com.tr

MÜSİAD / Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği
Ataköy 7-8-9-10 Mah. E5 Yanyol Cad.
No.4 Çobançeşme, Bakırköy / İSTANBUL
T: +90 212 395 00 00 - 444 0 893 F: +90 212 395 00 01
www.musiad.org.tr

Copyright © Tüm Hakları Saklıdır.
Çerçeve Dergisinde yer alan yazıların tüm sorumluluğu yazarına aittir.
MÜSİAD sorumluluk kabul etmez. MÜSİAD'ın izni olmaksızın
alıntı yapılamaz ve logosu kullanılamaz.

Bakan Şimşek:
“İhracat Yapanları Destekleyeceğiz” 14

26 Türkiye'nin Vergi Durumu ve
Vergi Reformu İhtiyacı

Bakan Bolat:
“İş Dünyamıza Her Türlü Desteği
Vermeye Devam Ediyoruz” 30

Çerçeve'den Hayata Bak
Mehmet Akif ERSOY 32
“Bu bir savaş değil.
Bu İsrail'in Filistin'i işgalidir.”

Kapak Konusu
42 Yeşil Mutabakat:
Geleceğin Ekolojik
Dönüşümüne Doğru

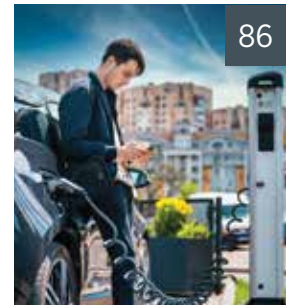
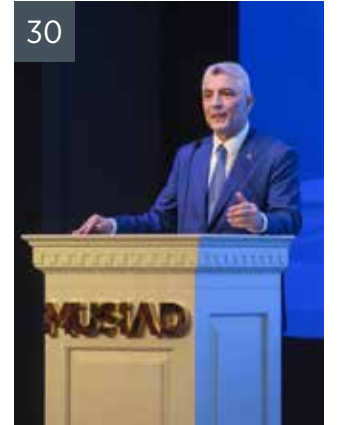
Sürdürülebilir Geleceğe Doğru:
Yeşil Dönüşüm Çağında Değişimler 60

Sürdürülebilir Yeni Dünya;
Ekonomide Yeşil Dönüşümün İzleri 64

70 İsrail'in Filistin Topraklarında
Yayılmacı İşgali

Ticari Rota
Bir Zamanların Türk Coğrafyası
HIRVATİSTAN 80

Elektrikli araç satışları
neden artıyor? 86

cercevedergisi.com

“Yeni Yılda Üreten Türkiye İçin Çalışmaya Devam Edeceğiz”

Kıymetli Okurlarımız,

Çerçeve Dergimizin, 2024 yılındaki ilk sayısı ile sizleri selamlıyorum. Büyük bir geleneğin parçası olan Çerçeve, yayın hayatını sürdürmeye, ülkemizin gelecek vizyonuna ışık tutmaya, ekonomik gelişmelere dikkat çekmeye ve sektörel bilgiler vermeye devam ediyor. Çerçeve Dergisi, 2023 yılında çıkarmış olduğu sayılarla ekonomik gelişmeler ve sektörel faaliyetleri yenilikçi bakış açısıyla siz değerli okurlarımıza sunmuş; kapak konuları ve önemli röportajlarıyla nitelikli içerik üretimini sürdürmüştü. Yeni girdiğimiz 2024 yılında da daha iyisini ortaya koyarak yolumuza devam etmeyi hedefliyoruz.

MÜSİAD olarak, 7 Ekim tarihinden bu yana her platformda ve konuşmamızda Filistin'e destek olduğumuzu net bir şekilde ortaya koyduk. Çerçeve Dergimizde de bu doğrultuda her sayımızda Filistin'in meşru haklılığı üzerine içerikler ortaya koyacağız. Tüm imkanlarımızla Filistinli kardeşlerimize destek olacak; onları asla yalnız bırakmayacağız. Dergimizin 111'inci sayısında Filistin'e medya üzerinden bakışı ve tarihsel haklılığını ele aldık. Gazeteci ve TV Programcısı olan Mehmet Akif Ersoy ve Doç. Dr. Hüseyin Mercan, kıymetli bilgileriyle bizlere destek verdi. Bizler de MÜSİAD olarak, yaptığımız tüm iktisadi çalışmaların yanı sıra Filistin için kampanyalar düzenlemeye devam ediyoruz. Geçtiğimiz aylarda gerçekleştirdiğimiz yardım müzayedesıyla toplanan bağışlar, bugün Gazze'deki kardeşlerimize sıcak yemek olarak dönüyor. Aynı zamanda Türk Kızılay ile yaptığımız iş birliği neticesinde gıda yardım kolisi hazırlanıp, Gazze'deki kardeşlerimize ulaştırılacak. İnşallah bu kampanyalara ve desteklere her daim devam edeceğiz.

Çerçeve Dergimizin bu ayki sayısının kapak konusunu “Yeşil Mutabakat: Geleceğin Ekolojik Dönüşümüne Doğru” olarak belirledik. Geçtiğimiz aylarda Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın da katıldığı ve MÜSİAD Oturumunun da gerçekleştiği COP28 Zirvesi ve Türkiye'nin attığı adımları ele aldık. Sürdürülebilir geleceğin yeni dönüşümleri, yeşil mutabakat ve 2035 Vizyonu gibi konuların işlendiği kapak konumuza önemli isimler katkı verdi. Her zaman vurguladığımız “Bir ve Beraber” anlayışının bu tür konularda da etkili olduğunu görüyoruz. Sürdürülebilir bir gelecek ve iş adamlarımızın yeşil mutabakat uyum sürecine ayak uydurmaları için birlikte çalışmalı ve buna göre iş yapma şekillerimizi revize etmeliyiz. MÜSİAD'ın her yılın başında düzenlediği; yıl

değerlendirmesinin ve gelecek yılın hedeflerinin konuşulduğu toplantılarımızı, hamdolsun bu yıl da gerçekleştirdik. İlkini T.C. Hazine ve Maliye Bakanımız Sayın Mehmet Şimşek'le Ankara'da, ikincisini ise MÜSİAD Genel Merkezimizde T.C. Ticaret Bakanımız Sayın Prof. Dr. Ömer Bolat ile düzenlediğimiz 2023 Yılı Değerlendirmesi ve 2024 Yılı Beklentileri programlarımız, üyelerimizin de yoğun ilgisiyle tamamlandı. Her yıl yaptığımız üye anketleri ile üyelerimizin yıl değerlendirmesini ve yeni yıl beklentilerini ölçerek, Bakanlarımızla yorumladığımız bu toplantılar hem iş adamlarımız hem de ülkemiz adına önemli işaretler barındırıyor.

2024 yılı Mart sonunda gerçekleşecek yerel seçimlerden sonra seçimsiz dört yıla girmiş olacağız. Bu dönemde ülkemizin kalkınması ve gelişmesi için Orta Vadeli Planda belirtilen öncelikli yapısal reformların hızla yasalaşması büyük önem arz etmektedir.

MÜSİAD olarak bu yeni yılda da var gücümüzle çalışmaya devam edecek, hep birlikte ülkemizin dünyanın en büyük 10 ekonomisi arasına girmesi için gayret göstereceğiz.

Bu duygu ve düşüncelerle, dergimizin 111'inci sayısının hayırlara vesile olmasını temenni ediyor, 2024 yılında ülkemizin yeni atılımlarına şahit olmayı, Filistin başta olmak üzere tüm mazlum ülkelerin barışa kavuşmasını Yüce Allah'tan niyaz ediyorum.

Kalın sağlıcakla.

Mahmut ASMALI
MÜSİAD Genel Başkanı

2024 Yılı için Asgari Ücret 17 Bin 2 Lira Olarak Belirlendi

Asgari Ücret Tespit Komisyonu'nun 2024 yılı için belirlediği yeni asgari ücret kararı Resmi Gazete'de yayımlandı.

Komisyon, yapılan üç toplantı sonucunda işçinin bir günlük normal çalışma karşılığı asgari ücreti 1 Ocak-31 Aralık 2024 arasında 666 lira 75 kuruş olarak belirledi. Ayrıca, asgari ücret desteğinin 2024 yılı Ocak ile Aralık döneminde 700 lira olarak sürdürülmesi için desteğin kapsamı ile usul ve esaslarının yeniden belirlenmesi önerisi de karara eklenerek Resmi Gazete'de yayımlandı. Karar, 1 Ocak 2024 tarihinde yürürlüğe girdi. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan, asgari ücretin 2024 yılı için net 17 bin 2 lira olarak belirlendiğini açıklamıştı.

Bakan Bolat, asgari ücret fırsatçılarına taviz verilmeyeceğini belirterek, "Gözlerinin yaşına bakmayız." şeklinde net bir mesaj verdi.

Ticaret Bakanı Ömer Bolat, asgari ücret zammını bahane ederek fahiş fiyat artışları yapan ve piyasa bozucu eylemlerde bulunanlara taviz verilmeyeceğini belirtti. Bakan Bolat, "Rekabeti bozan firmalara geçit vermedik, vermeyeceğiz." dedi. Enflasyonla mücadele kapsamında rafları ve tezgâhları denetledikleri gibi dijital satış platformlarını da yakından takip ettiklerini vurgulayan Bolat, piyasa bozucu eylemlerde bulunanlara karşı sert bir tutum sergilediklerini ifade etti. Ayrıca, Ticaret Bakanlığı'nın denetimlerde elini güçlendirecek 7 yönetmelik hazırlığında olduğu da belirtildi.

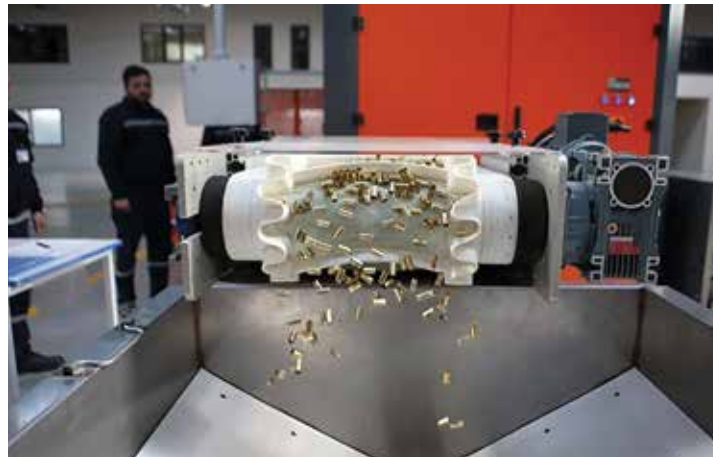
Hafif Mühimmat İhtiyacını Karşılacak Yerli Üretim

Türkiye'nin hafif mühimmat talebini yerli imkanlarla karşılamak amacıyla kurulan Mite Defence fişek fabrikası, yılda 80 milyon euro katkı sağlamayı hedefleyerek seri üretime geçti.

Çorum Sungurlu Organize Sanayi Bölgesi'nde yer alan tesis, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından 13 Ağustos 2022'de atılan temelle birlikte, Türkiye'nin savunma sanayisinde tek seferde temeli atılan en büyük yatırımlardan biri olarak öne çıkıyor.

Deneme üretiminin başarıyla tamamlanmasının ardından, 9,19 milimetrelilik fişeklerin seri üretimine geçilen Mite Defence tesisi, Türkiye'nin hafif mühimmat ihtiyacını karşılamayı hedefliyor. Mite Defence Genel Müdürü Fatih Doğan, tam kapasite üretime geçtiklerinde Türkiye'nin bu alandaki pazar olma niteliğini aşarak üretici konumuna geçeceğini belirtti.

Fatih Doğan ayrıca, tesisin üreteceği mermilerin çeşitliliğine vurgu yaparak, "Şu anda 9,19 milimetre diye tabir ettiğimiz fişeklerimizin üretimini yapıyoruz. Bir sonraki aşamada 5,56 milimetre, 45 kalibre diye tabir ettiğimiz fişeklerin üretimine geçeceğiz. Daha sonra 7,62 milimetre, 51 kalibreli fişekimizi Türk savunma sanayisine vereceğiz." dedi.

Türkiye'nin küresel ihracattan aldığı pay rekor kırdı

Ticaret Bakanı Ömer Bolat, bu yılın ilk 9 ayında Türkiye'nin yıllıklandırılmış mal ihracatının 253,3 milyar dolara yükseldiğini belirterek, "Türkiye küresel ihracattan yüzde 1,06 pay almış, böylece rekorunu yenilemiştir." açıklamasında bulundu.

Ticaret Bakanı Ömer Bolat sosyal medya hesabından Dünya Ticaret Örgütü'nün (DTÖ) ihracata ilişkin son verilerini değerlendirdi.

Sosyal medyada Türkiye'nin aldığı payın yükseldiğine işaret eden Bolat şu açıklamaları yaptı:

"Güzel bir haberi, halkımız ve ihracatçılar ailemizle paylaşmak istiyoruz. DTÖ tarafından açıklanan son istatistiklere göre, Ocak-Eylül 2023 dönemi sonunda, yıllıklandırılmış mal ihracatımız 253,3 milyar dolara yükselmiştir. Türkiye küresel ihracattan (toplam 23,9 trilyon dolar) yüzde 1,06 pay almış, böylece rekorunu yenilemiştir. 2022 sonunda ülkemiz ihracatının küresel ihracattaki payı yüzde 1,02 idi. İnşallah bu güzel haberlerin devamı temennisiyle."

Tarım, Gıda ve İçecek Sektörü, 11 Ayda 23,85 Milyar Dolarlık İhracatla Parlıyor

TÜİK'in Dış Ticaret Verileri'nden derlenen bilgilere göre, Türkiye Gıda ve İçecek Sanayii Dernekleri Federasyonu (TGDF) tarafından hazırlanan Dijital Veri Paneli'ne göre, geçtiğimiz yılın 11 ayında tarım, gıda ve içecek sektörü, bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 5,38 oranında artarak 23,85 milyar dolarlık bir ihracat performansı sergiledi.

Türkiye Gıda ve İçecek Sanayii Dernekleri Federasyonu, Kasım 2023 dış ticaret verilerini paylaştı. Ocak-kasım döneminde Dış Ticaret Dengesi 4,17 milyar dolar fazla verirken, kasım ayında ihracat bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 5,34 artışla 2,62 milyar dolar, ithalat ise yüzde 11,71 azalarak 1,43 milyar dolar olarak kaydedildi. Sığır ithalatındaki büyük artış, temmuz, ağustos, eylül ve ekim aylarının ardından kasım ayında da devam etti. Yılın 11 ayında toplam sığır ithalatı 1,03 milyar dolar olurken, sadece kasım ayında 170,4 milyon dolarlık ithalat gerçekleşti. Kasım ayındaki sığır ithalatında Brezilya, Uruguay ve Çekya ön plana çıktı.

Yapay Zekâ Arenasında Türkiye'nin Asıl Gücü: Genç Nüfusun Enerjisi

Yapay Zekâ Politikaları Derneği (AIPA) Başkanı Zafer Küçükşabanoğlu, Türkiye'deki genç nüfusun teknolojiye olan yoğun ilgisini vurgulayarak, "Bu ilgiyi bilgiye dönüştürebilsek, Türkiye'nin yapay zeka alanındaki potansiyeli inanılmaz bir seviyeye ulaşacak" şeklinde konuştu.

Zafer Küçükşabanoğlu, yapay zekâyı "insanların günlük hayatta yaptığı işlerin makineler tarafından gerçekleştirilebileceği" şeklinde tanımlanabileceğini, yapay zekânın günümüzde önemli bir konu olduğunu belirtti. Küçükşabanoğlu, "Aslında 71 yıllık bir kavram ama hem Türkiye hem de dünya yeni yeni bu konuşmaya başlıyor. Yapay zekâ artık geleceğin değil, bugünün teknolojisi. Yapay zekâ, spordan dış politikaya, tarımdan turizme, girişimcilikten enerjiye kadar her alanda dönüştürücü bir teknoloji hâline geldi" dedi.

2023'te Otomotiv Sektörü 35 Milyar Dolar İhracat Rekoru Kırdı

Türk otomotiv endüstrisi, 2023'te yüzde 13'lük bir artışla 35 milyar dolarlık dış satım rekoruna imza atarak tarihindeki en yüksek ihracat performansını sergiledi.

Otomotiv sektörü, geçtiğimiz yıl Türkiye'nin ihracat lideri olma başarısını gösterdi. Uludağ Otomotiv Endüstrisi İhracatçıları Birliği (OİB) verilerine göre, 2023'te bir önceki yıla kıyasla yüzde 13 artarak 35 milyar dolarlık bir ihracat rekoru kırıldı. Bu sektörün 2023 yılındaki toplam ülke ihracatındaki payı ise yüzde 15,8 olarak gerçekleşti.

Aralık ayında, otomotiv endüstrisi 2022'nin aynı dönemine göre yüzde 1,1 artışla 3 milyar 176 milyon dolarlık ihracatla liderliğini sürdürdü. Geçen yılın en büyük dış satım grubu olan tedarik endüstrisi, yüzde 9 artışla 14 milyar 154 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirdi ve toplam otomotiv ihracatının yüzde 40,4'ünü oluşturdu.

Almanya, Türkiye otomotiv sektörünün en büyük pazarı olarak öne çıkarken, 2023 yılında yüzde 11 artışla 4 milyar 854 milyon dolarlık ürün alımı gerçekleştirdi. Avrupa Birliği ülkelerine yapılan ihracat yüzde 68,3'lük bir payla 23 milyar 921 milyon dolara ulaştı. Öte yandan, Bağımsız Devletler Topluluğu (BDT) ülkelerine olan dış satım yüzde 28 artarken, Kuzey Amerika Serbest Ticaret Bölgesi'nde ise yüzde 22,5'lik bir düşüş yaşandı.

SADE VE ZARİF YAŞAM

BIG COUNTRY
— VİLLA • GÖL • DENİZ —

DENİZ VE GÖL MANZARASINI BİRLİKTE SUNAN,
HEM VİLLANIN HEM DE HAVUZUN ALTINDA SAĞLAM
ALTYAPISI VE BİG COUNTRY CLUB AYRICALIKLARIYLA,
ZARAFETİ EN SADE HALİYLE YAŞAYIN.

**MÜSİAD
ÜYELERİNE
ÖZEL
AYRICALIKLAR**

**KDV'NİN
YARISI
BİZDEN!**

**%25
PEŞİN
15 AY
VADE**

**%50
PEŞİN
%50
TESLİMDE**

GERÇEK FOTOĞRAF

BÜYÜKÇEKMECE, İSTANBUL

444 25 14

2024'TE TESLİM

bigcountry.com.tr

444 25 14

AKYAPI

#BigCountry

1998'DEN BERİ
Alnımızın Akiyla...

**HAKAN
GRUP**

#AlnımızınAkiyla ■ akyapi.com.tr

Bakan Şimşek: “İhracat Yapanları Destekleyeceğiz”

Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği'nin (MÜSİAD) Ankara JW Marriott Otel'de düzenlediği “2023 Yılı Değerlendirmesi ve 2024 Yılı Beklentileri” konulu toplantıya katılan Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, Merkez Bankasının kontrolünde olan parasal sıkılaşmanın bir süre devam edeceğini belirterek, enflasyondaki düşüşle Türkiye'nin uluslararası standartlara uygun adımlarını sürdüreceğini ifade etti.

Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, küresel ekonomik durumu değerlendirerek, 2023'te küresel büyüme ve ticaretin yavaşladığını, enflasyonun düştüğünü ve emtia fiyatlarının gerilediğini belirtti. Şimşek, küresel ticaretin 32 trilyon dolardan 30,5 trilyon dolara düştüğünü, hizmet ticaretinde artışın devam ettiğini ancak mal ticaretinde ciddi bir yavaşlama yaşandığını vurguladı.

2024 yılına yönelik beklentilere odaklanan Şimşek, küresel büyümenin zayıf seyredeceğini, enflasyondaki düşüşün devam edeceğini ve sıkı finansal koşullardan daha gevşek bir para politikasına doğru evrileceklerini belirtti. Türkiye'de ise 2023'te güçlü bir büyüme yaşandığını ifade eden Şimşek, Orta Vadeli Program hedeflerine ulaşılması durumunda küresel ortalamadan daha hızlı büyüdüklerini dile getirdi. Hazine ve Maliye Bakanı, zorlu küresel koşulları Türkiye için fırsata dönüştürmek istediklerini vurgulayarak, fiyat istikrarını destekleyerek mali disiplini sürdürdüklerini ve sürdürülebilir büyümenin nihai amaçları arasında olduğunu söyledi. Şimşek, programın temel amacının fiyat istikrarını sağlamak olduğunu açıkladı.

Enflasyon ve İhracat hakkında da konuşan Şimşek şöyle söyledi:

“Mal ve hizmetlerde muazzam teşvikler getirmeye devam edeceğiz. Eğer ihracat yapmıyorsanız, lütfen ‘2024 ve sonrasında ihracat yapacağız’ diye planlama yapın. Çünkü biz sizi destekleyeceğiz. Doğru politikalar beraberinde portföy tercihlerini getirecek. Portföy tercihleri içeride ve dışarda TL lehine olacak. Şu ana kadar öyle gidiyor. Uluslararası yatırımların da öngörülebilirlik arttıkça yükseleceğine inanıyorum. Yurt dışı yerleşiklerin TL varlık tercihi burada önemli bir faktör. Cari açık neden önemli? Çünkü dış finansman ihtiyacında azaltmaya gidilecek, ülkenin dışarıdan daha makul maliyetlerle

finansman bulmasının önünü açacak, dış borcu daha sürdürülebilir bir patikaya oturtacak. Makro finansal istikrara katkıda bulunacak. Genel anlamda istikrar ve öngörülebilirlik artmış olacak. Rezerv birikimi de Türkiye'nin kur oynaklığında azaltmayı, risk priminde düşüşü, finansal şoklara karşı korunaklı olmamızı ve yatırımcı güveninde artışı sağlayacak. Hiçbir hedefin geliş güzel konulmadığını bilin. Rezerv birikiminde, cari açığı azaltmada ve enflasyonu kontrol altına almada mesafe katettik. İlk günden beri ‘2024'ün ikinci yarısı’ dedik. Siz bugün tedbir alıyorsunuz, onun yansıması zaman alıyor. Çünkü bütün dünyada para politikası gecikmeli bir aktarım mekanizması üzerine çalışır. Bu enflasyon düşecek ama yılın ikinci yarısında yıllık bazda düşecek. Aylık bazda düşüşler zaten başladı.”

“Depremle ilgili harcamalarda kısıt koymadık”

Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, Türkiye'nin yaşadığı yüzyılın afeti olan depremin ardından hızla harekete geçerek, depremle ilgili harcamalarda kısıtlama yapmadıklarını ve bu yıl da depremin yaralarını sarmak için gereken imkanları seferber edeceklerini vurguladı. Şimşek, sürdürülebilir büyüme için borcun sürdürülebilir olmasının önemine dikkat çekerken, yapısal dönüşüm için kaynak sağlamanın mali disiplini korumakla doğrudan ilişkili olduğunu belirtti.

Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, son 20 yılda bütçe açığının milli geliri oranının ortalama yüzde 2,4 ile Maastricht Kriterleri olan yüzde 3'ün altında gerçekleştiğini belirterek, bu başarıyı sürdürmek için gerekli tedbirleri aldıklarını ifade etti. Şimşek, 2025'ten itibaren ilave çaba göstererek, deprem harcamaları hariç bütçe açığını yüzde 3'ün oldukça altına çekmeyi hedeflediklerini söyledi. Ayrıca, Türkiye'nin toplam borcunun milli geliri oranının, gelişmekte olan ülkelerin ortalamasının altında olduğuna dikkat çekti.

by
Tabelacı
Reklam San. ve Tic. Ltd. Şti.
Biz Farklıyız

Biz Farklıyız

- **PROJE**
- **ÜRETİM**
- **UYGULAMA**

TABELA

TOTEM

DİJİTAL BASKI
UYGULAMA

ENDÜSTRİYEL
REKLAM ÜRÜNLERİ

ALÜMİNYUM
CEPHE KAPLAMA

KUTU HARF İMALATI

LIGHT BOX

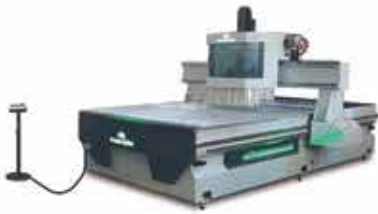
DISPLAY ÜRÜNLER

İÇ-DİŞ
YÖNLENDİRME

GÖRSEL
REKLAM ÇALIŞMASI

Bala kompozit ebatlama
derz makinesi 6 mt

Reksis rekspeed 400x200
CNC ROUTER

Quantum lazer 160x210
lazer kesim

Jinyuan accutek A130S kutu
harf büküm makinesi

liyu platinum konica 1024i 14 pl
eco solvent dijital baskı makinesi

Roland İç Mekan Baskı

Summa d120s Baskes

0538 604 06 60 (Genel Koordinatör) 0542 604 06 60 (Muhasebe) 0552 604 06 60 (Mimari Bölüm)
0544 604 06 60 (Grafik1) 0506 604 06 60 (Grafik2)

Dutlubahçe Mah. Gazi Blv.No.128/A Muratpaşa/ANTALYA 0242 325 07 24
www.bytabelaci.com @bytabelaci f bytabelacireklam

Türk savunma sanayisi 2024'te yeni adımlar atıyor

2024'te güvenlik güçlerinin ihtiyaçlarını yerli ve milli çözümlerle karşılamak, savunma sanayisindeki dışa bağımlılığı en aza indirmek ve muharebe sahasında teknolojik üstünlük elde etmek için savunma sanayisinde yürütülen çalışmalar kararlılıkla devam ediyor.

Milli muharip uçağı KAAN'ın ilk uçuşu, kapsamlı test ve entegrasyon süreçlerinin ardından birkaç hafta içinde gerçekleşecek. Fırlatma koltuğu testlerinden başlayarak yapılan tam boy statik testi, aviyonik sistem testleri ve yakıt testlerinin ardından motor çalıştırma testleri de yapıldı. Türkiye'nin savunma sanayii alanında teknolojik başarılarına yeni bir boyut kazandıracak KAAN'ın ilk uçuşu birkaç hafta içinde yapılacak. Aynı zamanda, ANKA III, HÜRJET ve ATAK-2 gibi diğer önemli projeler de başarıyla ilerlemeye devam ediyor.

Bayraktar KIZILELMA Seri Üretime Girecek

Türkiye'nin ilk insansız savaş uçağı Bayraktar KIZILELMA'nın başarılı bir test sürecinin ardından seri üretime geçilerek, güvenlik güçlerine agresif manevra kabiliyeti sunacak. Düşük radar kesitiyle dikkat çeken KIZILELMA, kısa pistli gemilerden kalkış ve iniş yapabilme özelliğiyle öne çıkarken, gövdesinde taşıdığı mühimmatlarla belirlenen hedeflere etkili taarruzlar gerçekleştirebilecek.

Milli Silah Sistemi ve Radarlar Envantere Ekleniyor

TCG İSTANBUL ile Türk savunma sanayisinin geliştirdiği önemli diğer ürünler, güvenlik güçlerinin envanterine ekleniyor. Deniz Kuvvetlerinin envanterine eklenecek olan GÖKDENİZ Yakın Hava Savunma Sistemi, yakın mesafede hava ve su üstü hedeflerine karşı etkili bir savunma sağlarken, CENK hava savunma radarı da geminin çevresindeki tehditleri tespit etme görevini üstleniyor. AKREP Deniz Platformu Çift Bant Atış Kontrol Radarı ise yüksek hassasiyetle iz bilgileri üreterek güdümlü mermilere hedef yönlendirme sağlayacak.

Türkiye'nin doğal gaz depolama kapasitesi Avrupa'da 3. sıraya çıkıyor

Türkiye, doğal gaz depolarındaki kapasite artışları ile Avrupa'nın 3. büyük kapasitesine sahip olma yolunda ilerliyor.

Son yıllarda doğal gaz tedarik ve işleme altyapısı konusunda önemli yatırımlar yapan Türkiye, boru hatları, sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) tesisleri ve denizlerdeki gaz ve petrol arama filosuna odaklanmış durumda. Türkiye aynı zamanda doğal gaz depolama tesislerinde kapasitelerin artırılması için çalışmalarını yoğunlaştırdı.

Şu anki durumda, Türkiye'nin doğal gaz altyapısının önemli bileşenleri olan 4,6 milyar metreküplük Silivri Doğalgaz Depolama Tesis ve 1,2 milyar metreküplük Tuz Gölü Doğal Gaz Yeraltı Depolama Tesis bulunmaktadır.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar, 30 Aralık'ta yaptığı açıklamada, Silivri Doğalgaz Depolama Tesis için 1 milyar metreküplük ilave kapasite geliştirmeyi hedeflediklerini ve önümüzdeki 2-3 yıl içinde tesisin kapasitesini daha da artırmayı planladıklarını belirtti.

Toplam kapasite 14,4 milyar metreküpe ulaşacak

Tuz Gölü Yer Altı Doğal Gaz Depolama Tesis'i'nin 5,8 milyar metreküplük gaz depolama kapasitesini 2028'e kadar 8,8 milyar metreküpe çıkarmak üzere genişletme çalışmaları planlanıyor. Böylece Türkiye'nin toplam doğal gaz depolama kapasitesi 14,4 milyar metreküpe ulaşmayı hedefliyor. Bu, Avrupa'da 100 milyar metreküp doğal gaz depolama kapasitesi bulunan ülkeler arasında 3. sıraya yerleşmesini sağlayacak.

Almanya 24 milyar metreküplük kapasiteyle birinci sırada yer alırken, İtalya 16 milyar metreküplük kapasiteyle ikinci sırada bulunuyor. Türkiye'nin 2028'e kadar gerçekleştireceği depo genişletme çalışmaları, elektrik üretimi ve ısınmada kullanılan doğal gazın depolanma kapasitesini artırarak Avrupa'da önemli bir konum elde etmesini sağlayacak.

Savunma ve havacılıktan 2023'te ihracat rekoru

Türk savunma ve havacılık sanayisi, son yıllarda gerçekleştirdiği gelişimle birçok alanda yurt dışı pazarlarda ilgi çekiyor. Yeni platformlar, sistemler ve yeteneklerin sunumu, sektörün ihracat performansını istikrarlı bir şekilde artırmada önemli bir rol oynuyor.

Türkiye İhracatçılar Meclisi verilerine göre, geçen yıl ihracat rekorunu 4,4 milyar dolara çıkaran savunma ve havacılık sanayisi, bu yıl kasım ayı itibarıyla 4,8 milyar dolar rakamına ulaşarak yeni bir rekora imza attı. 2023 yılında toplamda 5,5 milyar dolarlık bir ihracat rakamına ulaşan sektör, bu yılki performansı ile ikinci bir rekora daha imza atmış durumda. Sektör, geçen yıl ihracatını bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 27 artırarak etkileyici bir büyüme elde etti.

İnsansız hava araçları, zırhlı araçlar, deniz platformları, mühimmatlar ve silah sistemleri gibi ürünlerle öne çıkan Türk savunma sanayisi, 170'ten fazla ülkeye 230'tan fazla ürün ihraç ediyor. Havacılık sanayisi ise dünyanın önde gelen platform üreticileri için hava aracı yapısalrı, ekipman ve bakım-onarım hizmetleri konusunda başarılı bir ihracat performansı sergiliyor.

Tarım sektörü 2023 yılını rekor ihracatla tamamladı

Tarım sektörü, ihracatta geçen yıl da rekorlarına devam etti. Jeopolitik riskler, arza yönelik endişelerin hâkim olması, kuraklık ve küresel çapta gıdaya erişime dair sıkıntıların devam ettiği bir ortamda Türkiye'nin tarım ürünlerine talep artışı sürdü.

Üretim ve ihracata öncelik veren ekonomi politikaları da Türkiye'nin tarım ihracatına katkıda bulundu. Tarım sektörü temsilcilerinin hem kaliteyi koruyup hem de verimi artırmaları da ürünlerin dünya çapında talep görmesini sağladı. Lisanslı depoculukta nitelikli yatırım kapasitesinin artması ise tarım sektörünü dış satımda dünyada rekabetçi hale getiren unsurlar arasında yer aldı.

4 sektör ihracatta rekor kırdı

Söz konusu dönemde, hububat bakliyat yağlı tohumlar ve mamulleri 12 milyar 378 milyon 672 bin dolar, yaş meyve ve sebze 3 milyar 492 milyon 314 bin dolar, kuru meyve ve mamulleri 1 milyar 610 milyon 304 bin dolar, zeytin ve zeytin yağı sektörü 871 milyon 666 bin dolarla tüm zamanların en yüksek ihracatına imza attı.

Geçen yıl hububat bakliyat yağlı tohumlar ve mamulleri yüzde 8, yaş meyve ve sebze yüzde 18,3, kuru meyve ve mamulleri yüzde 2,7, zeytin ve zeytin yağı sektörü yüzde 75,9 ihracat artışı kaydetti.

Hububat sektörü Irak'a 2 milyar doların üzerinde ihracat yaptı

Geçen yıl en fazla dış satımı hububat bakliyat yağlı tohumlar ve mamulleri Irak'a, yaş meyve ve sebze Rusya Federasyonu'na, kuru meyve ve mamulleri Almanya'ya, zeytin ve zeytinyağı sektörü İspanya'ya yaptı. Irak'a hububat bakliyat yağlı tohumlar ve mamulleri 2 milyar 123 milyon 367 bin dolar, Rusya Federasyonu'na yaş meyve ve sebze sektörü 957 milyon 969 bin dolar, Almanya'ya kuru meyve ve mamulleri 221 milyon 70 bin dolar, İspanya'ya zeytin ve zeytinyağı sektörü 270 milyon 133 bin dolar tutarında ihracat gerçekleştirdi.

İller bazında bakıldığında, hububat bakliyat yağlı tohumlar ve mamulleri İstanbul'dan 3 milyar 540 milyon 520 bin dolar, yaş meyve ve sebze sektörü Mersin'den 900 milyon 666 bin dolar tutarında dış satım yaptı.

50 Türk Teknoloji Girişimi Uluslararası Arenada

Las Vegas'ta gerçekleşen CES Fuarı'na seçilen 50 Türk teknoloji girişimi, uluslararası platformda görünürlük kazandı.

ABD'nin Las Vegas şehrinde 9-12 Ocak 2024 tarihleri arasında gerçekleşen dünyanın en büyük tüketici elektroniği fuarı CES 2024'te, Türk teknoloji girişimcileri için Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı koordinasyonunda çalışan 5 Kalkınma Ajansı'nın iş birliğiyle CES 2024 Türkiye Pavilyonu oluşturuldu.

İstanbul Kalkınma Ajansı (İSTKA), Ankara Kalkınma Ajansı (ANKARAKA), İzmir Kalkınma Ajansı (İZKA), Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA), Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı (BAKA) tarafından desteklenen 150 kişilik CES 2024 Türkiye Heyeti, fuara güçlü bir katılım sağladı.

CES 2024 Türkiye Pavilyonu'nda, tüketici elektroniği alanında öne çıkan 50 Türk teknoloji girişimi sergilendi. Türkiye Pavilyonu'nda tanıtılan bu girişimler arasında dünyanın ilk elektrikli çocuk bisikleti, dünyanın ilk ve tek şartlı taraftar destek platformu, görme engelli çocuklar için akıllı baston girişimi, kahve atıklarını biyo-ham maddeye dönüştüren yerli girişim, giyilebilir teknolojiler, endüstriyel tasarım, dijital lojistik, insansız hava aracı, mobil oyun, e-ticaret için hızlı teslimat çözümleri, ebeveynlerin çocukları için güvenli mobil bakıcılar platformu, eğitim teknolojileri, elektronik ve otomasyon çözümleri gibi birçok yenilikçi teknoloji ürünü bulunuyor.

Türk girişimciler, dört günlük etkinlik boyunca ürün ve teknolojilerini sergileyerek potansiyel müşterilerle buluşma ve yeni iş birlikleri kurma fırsatını değerlendirecek. Ayrıca, Türk Hava Yolları, CES 2024 Türkiye Heyeti için sponsorluk anlaşması kapsamında indirimli bilet temin etti.

Bu yıl CES Fuarı'nda dünyanın dört bir yanından gelen girişimler, yapay zeka, akıllı şehirler, kripto para birimi ve NFT'ler, gıda teknolojisi, dijital sağlık, artırılmış ve sanal gerçeklik, robotik, dronlar, uzay teknolojisi, oyun ve e-spor, araç teknolojisi gibi birçok endüstriyi temsil eden teknoloji kategorilerini sergiliyor.

CES, dünya genelinde önemli bir girişimcilik etkinliği olup, bu yıl Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı koordinasyonunda faaliyet gösteren 5 Kalkınma Ajansı'nın iş birliğiyle Türk teknoloji girişimlerinin Web Summit, Slush, Web Summit Katar gibi etkinliklere ortak katılımını sağlıyor.

Küresel pazarlara açılmayı hedefleyen 100'ü aşkın Türk teknoloji girişimi, Las Vegas, Lizbon, Helsinki ve Doha gibi global etkinliklerde yer alarak uluslararası arenada kendilerini tanıtmaya fırsatı buluyor. Küresel Girişimcilik Etkinliklerine Katılım Çağrısı kapsamında seçilen 23 Türk teknoloji girişimi, 13-16 Kasım 2023 tarihleri arasında Lizbon'da düzenlenen dünyanın en büyük teknoloji konferansı Web Summit'e katılarak ürünlerini tanıttı ve yatırımcılarla buluştu.

Ayrıca, 18 Türk teknoloji girişimi, 30 Kasım - 1 Aralık 2023 tarihleri arasında Helsinki'de gerçekleştirilen Slush etkinliğine katılarak uluslararası girişimlerle yarıştı ve girişim sermayesi fonları ile buluşma fırsatı elde etti. Türk teknoloji girişimcileri aynı zamanda, 26-29 Şubat 2024 tarihleri arasında ilk defa düzenlenecek Web Summit Qatar'a katılım sağlayacak.

1972' den beri

www.haksanmakina.com.tr

CNC MACHINE
TOOLS

SHEET METAL
WORKING MACHINES

UNIVERSAL
MACHINE TOOLS

Endüstriyel
Çözüm Dostunuz

LEANTEC LRA2000-8-6AC

HIGH PRECISION
MILLING MACHINE

" INDUSTRIAL
SOLUTION
PARTNER "

CS 6250B/2000
LATHE

HYDRAULIC / SERVO
PRESS BRAKES

ECOCA SL-8

LK MV-1050

HEAD OFFICE/MERKEZ

Yenidoğan Mah. Eyüp Sultan Cad. No: 24
Bayrampaşa / İstanbul / TÜRKİYE

P: +90 212 567 33 31 pbx
F: +90 212 565 70 58
E: info@haksanmakina.com.tr

BRANCHES/ŞUBELER

Abdi İpekçi Cad.1.Emintaş Sanayi Sitesi
No: 74 / 121 Bayrampaşa / İstanbul / TÜRKİYE

P: +90 212 613 02 09 - 567 22 75
F: +90 212 576 44 20

İkitelli OSB. Demirciler San. Sit. B3 Blok
No:92 İkitelli / İstanbul / TÜRKİYE

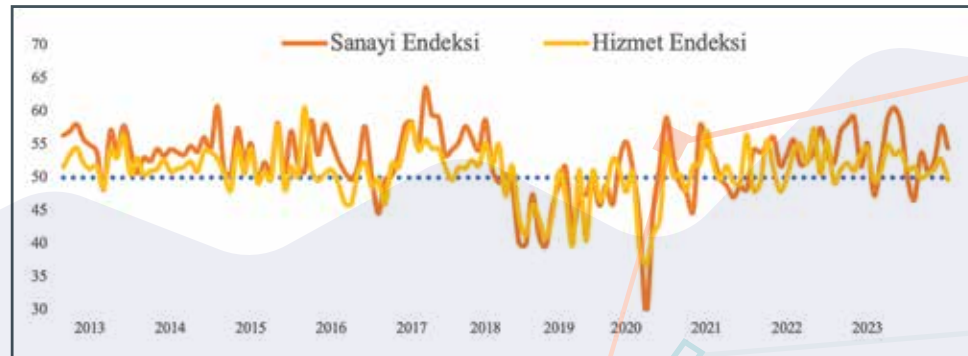
P: +90 212 671 84 98 - 671 84 99 - 671 07 55
F: +90 212 671 12 91

SATINALMA MÜDÜRLERİ ENDEKSİ

SAMEKS

SAMEKS 2024'e Pozitif Başladı

2024 yılı Ocak ayında mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış SAMEKS Bileşik Endeksi, bir önceki aya göre 3,4 puan ivme kaybetmesine karşın 51,4 puanla referans değer üzerindeki seyrini sürdürdü.

Önceki aya göre 3,3 puan ivme kaybetmesine karşın 54,5 puanda gerçekleşen mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış Sanayi Sektörü SAMEKS Endeksi, bu dönemde de pozitif görünümüne devam etti. 3,0 puan azalarak 49,7 puana gerileyen mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış Hizmet Sektörü SAMEKS Endeksi ise, Ocak ayına ilişkin negatif bir görüntü sundu.

Sanayi sektöründen gözlenen olumlu seyrinde girdi alımları, yeni siparişler ve üretimdeki artışın bu dönemde de sürmesi etkili olurken; hizmet sektörünün durgun görüntüsünde ise iş hacminde kaydedilen düşüş belirleyici rol oynadı.

Söz konusu gelişmeler neticesinde 51,4 seviyesinde gerçekleşen SAMEKS Bileşik Endeksi, Ocak ayına ilişkin ekonomik aktivitenin canlı bir görünüm arz ettiğine işaret etti ve 2024 yılına pozitif bir başlangıç yaptı.

Bu dönemde sanayi sektöründe yeni siparişlerin pozitif görünümünün sürmesi, girdi alımları ve üretim artışını destekledi. Hizmet sektöründe ise iş hacmi son 12 ayda 11'inci kez referans değer altında kaldı. Bu dönemde her iki sektörde de istihdam alt endeksinin azalış kaydetmesi ise 2024 yılında emek talebinin daralabileceğine dair olumsuz bir işaret sundu.

Sanayi Sektörü SAMEKS Endeksi

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış Sanayi Sektörü SAMEKS Endeksi, 2024 yılı Ocak ayında, bir önceki aya göre 3,3 puan azalarak 54,5 seviyesine geriledi.

Önceki aya göre 9,2 puan azalmış olmasına karşın 64,3 puanla güçlü seviyesini sürdüren girdi alımları, sanayi sektöründe olumlu seyrin devam etmesinde belirleyici rol oynadı.

Bu dönemde 56,7 seviyesinde gerçekleşen yeni siparişlerdeki artış sürerken, önceki aya göre 6,4 puan ivme kaybetmesine karşın 50,5 seviyesinde gerçekleşen üretim alt endeksi de pozitif görünümünü sürdürdü.

7,5 puanlık sert bir düşüş yaşayan nihai mal stoku alt endeksi söz konusu döneme ilişkin olumsuz bir görünüm arz etmiş, 5,1 puanlık artışla 53,7 seviyesine yükselen tedarikçilerin teslimat süresi alt endeksi ise firmaların mal ve hizmet tedarikinde gözle görünür bir toparlanmaya işaret etti.

Ocak ayına ilişkin istihdam alt endeksi ise önceki aya göre 2,9 puan azalarak 48,2 seviyesine geriledi ve böylece bu dönemde sektör genelinde emek talebi, önceki aya kıyasla daraldı.

Söz konusu gelişmeler neticesinde 3,3 puan azalış kaydeden Sanayi Sektörü SAMEKS Endeksi, 54,5 seviyesinde gerçekleşerek ekonomik aktivitede canlılığa işaret etti.

Hizmet Sektörü SAMEKS Endeksi

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış Hizmet Sektörü SAMEKS Endeksi, 2024 yılı Ocak ayında önceki aya göre 3,0 puan azalarak 49,7 seviyesine geriledi.

Bu dönemde satın alım alt endeksi önceki aya göre 0,8 puan artış kaydederek 65,5 seviyesine yükselmiş ve güçlü görünümünü sürdürdü. İş hacmi alt endeksi ise 8,2 puanlık sert düşüşüyle 42,0 seviyesine gerileyerek hizmet sektöründe kaydedilen azalışın belirleyicisi oldu.

0,8 puan artış kaydetmesine karşın 48,0 seviyesinde gerçekleşen nihai mal stoku alt endeksi negatif bir görüntü sunarken, 1,2 puanlık azalışla 48,8 seviyesine gerileyen tedarikçilerin teslimat süresi alt endeksi de bu dönemde sektörün mal ve hizmet tedarikinde gecikmeler yaşandığına işaret etti.

Bu gelişmelere bağlı olarak 1,2 puan azalış kaydeden istihdam alt endeksi 48,8 puana geriledi ve sektördeki emek talebine yönelik olumsuz bir görüntü arz etti.

Söz konusu gelişmeler neticesinde Hizmet Sektörü SAMEKS Endeksi 49,7 puanlık seviyesiyle Ocak ayına ilişkin negatif bir görüntü sundu.

Yapay Zeka Uygulaması Geliştiren Türk Öğrencileri 2 Milyon Kullanıcıya Ulaştılar

Yapay zeka tarafından üretilen görseller, günümüzün popüler trendlerinden biri haline geldi. Kullanıcının yazdığı kelimelere dayalı olarak görsel üreten bir program geliştiren üç Türk öğrenci, sadece 10 ay gibi kısa bir sürede 2 milyondan fazla kullanıcıya ulaştı. Bu alanda Türkiye’de önemli bir ekosistemin oluştuğunu vurgulayan genç girişimcilerin kurduğu şirketin değeri ise yaklaşık 3,5 milyon doları buluyor.

Günümüzde, ChatGPT gibi yapay zeka uygulamalarıyla birlikte, doğal dil işleme, ses ve görüntü tanıma gibi birçok yeteneği içeren teknolojiler, günlük hayatımızın vazgeçilmezi haline gelmektedir. Özellikle metin tabanlı görsel üretim sistemleri, Midjourney, DALL-E ve Stable Diffusion gibi örneklerle dikkat çekerken, Stockimg AI gibi uygulamalar da Türk üniversite öğrencileri tarafından geliştirilen yenilikçi projeler arasında öne çıkmaktadır. Üniversite öğrencileri Buğrahan Zeki Kadak, Aşkın Temel ve Ahmad Bassime tarafından geliştirilen Stockimg AI son zamanlarda yükselen yapay zeka uygulamaları arasında.

Stockimg AI’nin hızla büyüyen başarısı dikkat çekici; TRT Haber’e göre, resmi kuruluşundan sadece 10 ay sonra 2 milyondan fazla kullanıcıya ulaşarak piyasa değerini 3,5 milyon dolara çıkardı. Şirketin kurucusu Kadak, projelerinin kullanıcılara metinden görsel üretme imkanı sunmayı amaçladığını belirtti.

Kadak’ın açıklamalarına göre Stockimg AI kullanıcıları, sadece birkaç kelimeyle hayallerindeki görseli ifade etmeleri gereken platforma giriş yaptıklarında, yapay zeka yazılımı bu metni otomatik olarak görsel bir içerik haline getiriyor. Bu sayede kullanıcılar, kişisel logolarını, sosyal medya görsellerini, duvar kağıtlarını ve özel illüstrasyonları kolayca oluşturabiliyor.

Buğrahan Zeki Kadak, son 10 ayda 2 milyon kullanıcıya ulaştıklarını belirtirken, Stockimg AI yapay zeka programıyla 3,5 milyonun üzerinde görsel üretildiğini açıkladı. Kadak, kısa sürede hem yurt içinden hem yurt

dışından birçok yatırım teklifi aldıklarını ifade ederek, bir yatırımcının şirket değerini 3,5 milyon dolar olarak gördüğünü ve bu rakam üzerinden yatırım yapmaya istekli olduklarını paylaştı.

TEKNOFEST’in Önemi

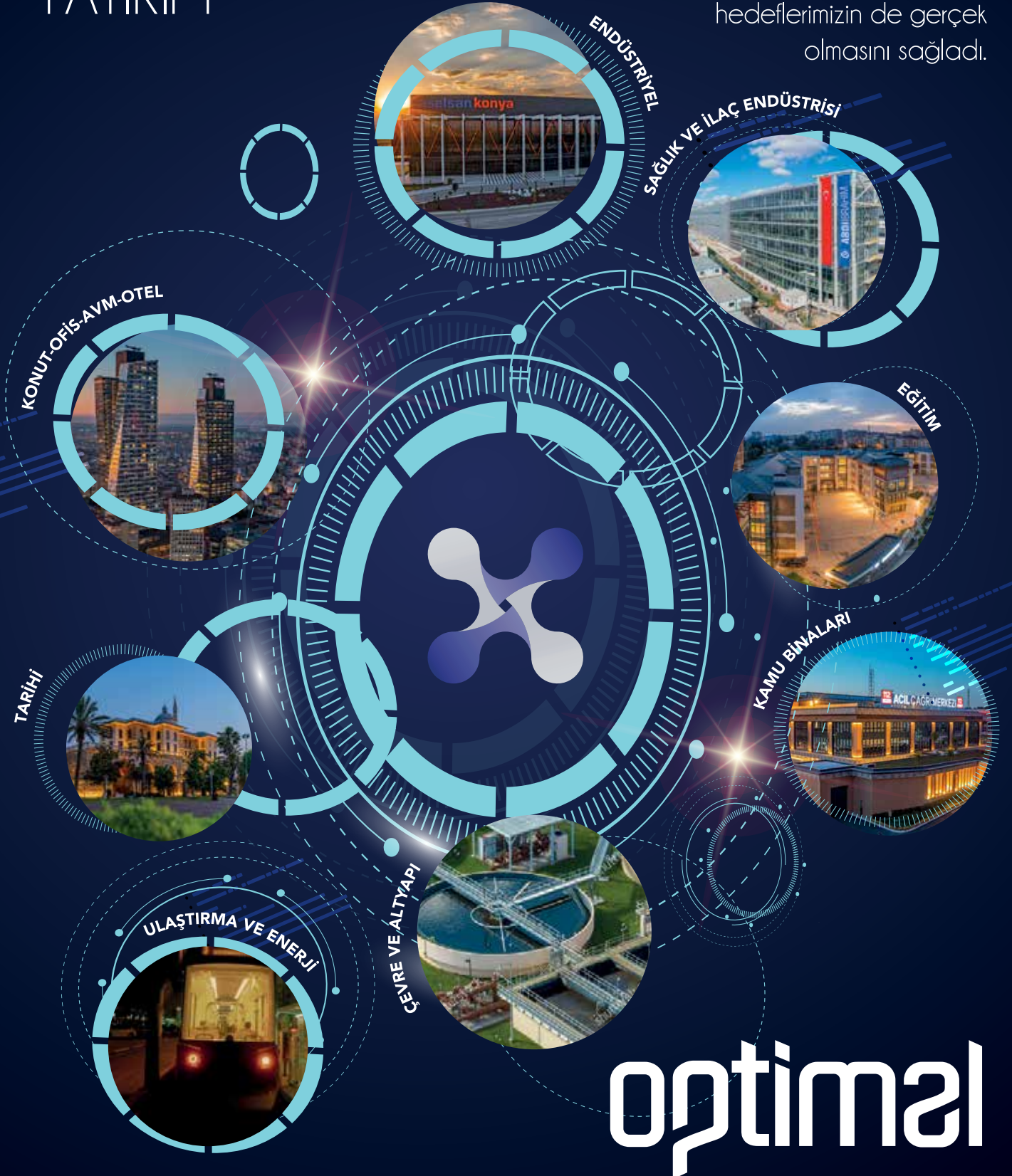
Buğrahan Zeki Kadak, başarılarının arkasındaki yolun önemli bir aşamasının TEKNOFEST Havacılık, Uzak ve Teknoloji Festivali olduğunu vurguluyor. Festivalde ikinci olduklarını ve TEKNOFEST’in kendilerini ciddi şekilde teşvik ettiğini belirten Kadak, orada tanıştıkları kişilerle diyalog kurduklarını ve bu bağlantılar sayesinde destek aldıklarını paylaştı. Gençlerin üretken olmasının, projelerinin dünya çapında kullanılmasının ve milyonlarca dolarlık değerlere ulaşmasının, Türkiye’nin potansiyeli açısından önemli bir gösterge olduğunu ifade etti.

Buğrahan Zeki Kadak, yapay zeka konusundaki gelişmelerin değerlendirmesini yaparken, dünya genelinde yapay zeka ile üretilen içeriklere olan ilginin arttığını ve ülkemizde de bu alanda önemli ilerlemeler olduğunu belirtti. Yapay zekanın ürettiği görsellerin daha sık görülmesiyle birlikte, halkın yapay zekaya olan ilgisinin arttığını vurgulayan Kadak, gelecekte bu teknolojinin biraz ürkütücü olabileceğini ancak her teknolojik gelişmede olduğu gibi olumlu ve olumsuz kullanım alanlarının bulunduğunu ifade etti. Kadak, yapay zeka ile ilgili benzer zorlukların diğer teknolojik ilerlemelerde de yaşandığını hatırlatarak, bu alanda sorumluluklarını yerine getireceklerini belirtti.

TECRÜBEYE YATIRIM

Kurulduğumuz günden
bu yana yaptığımız işe
gösterdiğimiz
saygı hayallerimizin hedef,
hedeflerimizin de gerçek
olmasını sağladı.

optimal

Prof. Dr. Ersan Öz
Tasarım Teknokent Genel Müdürü
Pamukkale Üniversitesi
İİBF Maliye Bölümü Mali Hukuk
ABD Öğretim Üyesi

Basitlik ve sadelik temelinde birçok noktadan köklü düzenlemelerle hayata geçirilmesi gereken Türk Vergi Reformu'nun Türkiye'nin ekonomik siyasi ve sosyal bekasına hizmet edeceği yönünde kuşku yoktur.

Türk Vergi Sistemi birçok ülkede olduğu gibi gelir, servet ve harcamalar üzerine kurulu bir yapıya sahiptir. Gelir ve servet üzerinden alınan vergiler dolaysız, harcamalar üzerinden alınan vergiler dolaylı vergiler olarak sınıflandırılmaktadır. Bu vergi mimarisi üzerinde serpiştirilen gelir ve kurumlar vergisi; KDV ve ÖTV; MTV, emlak ve Veraset ve İntikal Vergisi gibi vergiler uygulamada kamu harcamalarını finanse etme gayretindedir. Elbette çeşitli problemler söz konusudur, lakin çözülemeyecek nitelikte değildir.

Türkiye'nin Vergi Durumu ve Vergi Reformu İhtiyacı

Mesela; mevcut durumu nicelik itibarıyla da özetleyecek olursak; Ülkemizde 2023 aralık ayı itibarıyla mükellef sayısı 2.478.134 gelir vergisi (2002 ocakta bu sayı 1.761.777); 1.143.344 kurumlar vergisi (2002 ocakta bu sayı 567.986); 3.552.298 KDV (2002 ocakta bu sayı 2.874.927) olarak gerçekleşmiştir. Mükellef sayısı seçmen sayısı ile orantılı olmalıdır, seçmen sayısının yarısının mükellef olması beklenir, lakin ülkemizde mükellef sayılarında hatırı sayılır gelişme katedilmiş olmakla birlikte henüz bu sayıya erişilebilmiş değildir. Diğer taraftan 2002 itibarıyla vergi yükü yüzde 22,9 iken 2022 itibarıyla yüzde 26'dır, OECD ortalaması ise yüzde 34-35 düzeylerinde gerçekleşmektedir. Hedeflenen ve gerçekleşen vergi gelirlerine baktığımızda ise son 21 yıl içinde 5 kez hedeflenene ulaşamadığı görülmektedir. Diğer yıllar hedeflenen vergi gelirleri gerçekleşmiş ya da üzerinde bir rakam elde edilmiştir. En çok eleştirilen hususların başında ise, geliri ve subjektif durumları dikkate almayan dolaylı vergilerin toplam vergi tahsilatı içindeki payı yüzde 65'ler civarında seyrederken, daha adil olarak nitelendirilen dolaysız vergilerin payının yüzde 35'lerde kalmasıdır. Ayrıca ifade edelim ki toplam tahsilatın toplam tahakkuka oranı olarak tanımlayabileceğimiz vergi gayreti oranı 2004'te yüzde 93 iken 2022 de yüzde 83,3 olarak gerçekleşmiştir. Son bir değerlendirme de konsolide bütçe gelirlerinin konsolide bütçe giderlerini karşılama oranı 2022 itibarıyla yüzde 106 olarak gerçekleşmiştir. Buraya yansıttığımız oranlar gelir idaresi başkanlığınca son açıklanan çeşitli vergi istatistikleridir. Tablonun genel görünümü her ne kadar pozitif olsa da düzeltilmesi gereken birçok alan olduğu da aşikârdır.

Belki de ilk atılması gereken adımlardan biri dolaylı vergilerde reform. Yani biz enflasyon problemini kökünden çözmek istiyorsak gıda ve diğer talep esnekliği düşük ürünler ile akaryakıtta dolaylı vergileri

biraz düşürüp, üretimi artırıcı mekanizmaları daha teşvik etmeyi başarabilirsek hem enflasyonu düşürmek hem büyümeyi sağlamak hem de vatandaşa biraz daha bireysel tasarruf bırakma amacına ulaşabiliriz. Şu an uygulanan ortadoks maliye politikaları ve parasal sıkılaştırma adımlarıyla ekonomi soğutulmaya ve enflasyon kontrol altına alınmaya çalışılıyor. Elbette 2024'ün ikinci yarısından itibaren sonuçlarını almaya ve Türkiye ekonomisinin 1-2 yıl içerisinde dengelenmeye başlayacağına inanıyoruz. Lakin bu süreçte üretimi ve verimliliği artırmak da hedeflerden biri olmalıdır. 657 sayılı kanunda yapılacak köklü değişikliklerle kamu personel reformu yapılması acil konulardandır. Özel sektör ise küresel ekonomik dönüşümde teknolojinin ana faktör haline gelmesiyle üretimde teknoloji üretmeye ve kullanmaya öncelik verir hâle çoktan gelmiştir. Bu halin ortaya çıkması verimliliği de getirecektir. Tabi kendi teknolojilerimizin üretilerek dış satıma konu olması verimliliğin yanında sermaye birikimimize de katkı sağlayacak, ithalat azalacağı için dışa bağımlılık ortadan kalkacak ve döviz-kur dalgalanmalarının etkisi de minimize olacaktır. O yüzden yerli ve millî kavramı çok önemlidir.

Ekonomiye dair daha birçok husustan bahsedebiliriz. Lakin konumuz vergi reformudur. Yukarıda, vergi alanına dair bir kısmını ifade ettiğimiz düzeltilmesi gereken alanlara dair zaman zaman dillendirilen vergi reformu konusu daha önce de defalarca kamu otoritesi tarafından dile getirilmiş ve bu alanda çalışmalar yapılmıştır. Fakat ne yazık ki bu çalışmalar yarım kalmış ve bugünlere kadar gelinmiştir. Türkiye'de vergi mevzuatı ve sisteminin özellikle sadeleştirilmesi

konusunda atılması gereken adımlar, Orta Vadeli Program kapsamında belirlenmiş ve bu konuda da Cumhurbaşkanı Yardımcımız Sayın Cevdet Yılmaz, vergi sisteminin modernize edileceğini açıklamıştır.

Türkiye'de vergi reformu yapılması ve vergide sadelik artık ertelenemez bir zorunluluk hâline gelmiştir. Vergi reformu, sadece bir hukuki yasal teknik düzenleme değil, aynı zamanda bir siyasal tercih, bir ekonomik strateji ve bir sosyosiyasal vizyondur. Vergi reformunun, Türkiye'nin geleceğini ve Yeni Türkiye Yüzyılı'nın yapısını şekillendirecek en önemli kararlardan biri olduğu konusunda kamuoyu uzlaşısı da mevcuttur.

İş dünyası neden vergi reformu ve vergide sadelik istemektedir? Mevcut vergi sistemimiz;

- Hem mükellefler hem de devlet için büyük bir yük hâline gelmiştir.
- Karmaşık, adaletsiz, etkisiz ve şeffaf olmayan bir yapıya sahiptir.
- Ekonomik büyümeyi, yatırımı, istihdamı, inovasyonu ve ihracatı engellemektedir.
- Küresel ekonomik doğrudan ve dolaylı sermaye yatırımlarını çekmede rekabetçilik özelliğini yitirmiştir.
- Sosyal adaleti, gelir dağılımını, refahı ve huzuru zedelemektedir.
- Devletin kaynaklarını, hizmetlerini, güvenilirliğini ve saygınlığını azaltmaktadır.
- Hem ulusal hem de uluslararası düzeyde değişen koşullara uyum sağlayamamaktadır.

Bu yazıyı

uygulaması

CERÇEVE
Podcast

kanalı üzerinden dinleyebilirsiniz!

DEĞERLENDİRME

- Küreselleşen dünyada, dijitalleşen ekonomide, çevresel sorunlara, demografik değişimlere, pandemi gibi krizlere cevap verebilecek bir esneklik ve dinamizme sahip değildir.
- Uluslararası standartlara, normlara, anlaşmalara ve yükümlülüklerle uygun değildir.
- Dijital ve elektronik gelişim ve değişimlere uyum sağlayabilmekte yavaş kalmakta, sistemde açıklar oluşmakta, uyumsuzluklar artmaktadır.

Yukarıdaki tespitler mihenge vurulduğunda vergi reformu yapılmasının kaçınılmaz olduğu ortaya çıkmaktadır. Yapılacak kapsamlı reform hem vergi sistemi hem mükellefler yani vergiyi veren taraf olan bizler için hem de devlet için büyük bir fırsat sunacaktır. Yapılacak yeni reform ile Vergi sistemimiz;

1-Basit, sade, anlaşılır, adil, etkin ve şeffaf bir yapıya kavuşturulursa hem ekonomik hem de sosyal açıdan büyük bir kazanç sağlayacaktır.

2-Ekonomik büyümeyi, yatırımı, istihdamı, rekabeti, inovasyonu ve ihracatı teşvik edecek hem mükelleflerin hem de devletin gelirini artıracaktır.

3-Sosyal adaleti, gelir dağılımını, refahı ve huzuru güçlendirecek hem mükelleflerin hem de devletin harcamalarını optimize edecektir.

4-Devletin kaynaklarını, hizmetlerini, güvenilirliğini ve saygınlığını yükseltecek hem mükelleflerin hem de devletin katılımını ve denetimini sağlayacaktır.

5-Hem ulusal hem de uluslararası düzeyde değişen koşullara uyum sağlayabilecek bir esneklik ve dinamizme kavuşturulursa hem ekonomik hem de sosyal açıdan büyük bir avantaj elde edecektir.

6-Küreselleşen dünyada, dijitalleşen ekonomide, çevresel sorunlara, demografik değişimlere, pandemi gibi krizlere cevap verebilecek hem mükelleflerin hem de devletin risklerini azaltacak ve fırsatlarını artıracaktır.

7-Uluslararası standartlara, normlara, anlaşmalara ve yükümlülüklerle uygun hale getirilirse, Türkiye'nin uluslararası alanda rekabet gücünü, itibarını ve etkinliğini artıracaktır.

8-Ortaya çıkan farklı vergi doğurucu olaylar ve gelirler çabuk kavranarak etkin vergilenecek, vergi gayreti artacaktır.

Vergi reformu ve vergide sadelik tüm siyasi, ekonomik ve sosyal kesimler tarafından talep edilmektedir. Çünkü vergi reformu, Türkiye'nin ekonomik kalkınması, sosyal adaleti ve demokratikleşmesi için bir şarttır. Vergi reformu, Türkiye'nin geleceğini inşa etmek için bir araçtır. Vergi reformu, Türkiye'nin vizyonunu gerçekleştirmek için bir fırsattır.

Vergi reformu yapmanın kolay olmadığı da bir gerçektir. Çünkü Vergi reformu, harfe değil kitaba; mahalleye değil şehre, parçaya değil bütüne bakıştır. Siyasal, ekonomik ve sosyal boyutları olan karmaşık ve hassas bir süreçtir. Hatta farklı çıkar, beklenti ve talepleri olan çok sayıda paydaşı ilgilendiren ve etkileyen külli bir girişimdir. Vergi reformu aynı zamanda karşılaşılabilecek zorluklar, dirençler, riskler ve maliyetler gerektiren bir karardır.

Vergi reformunun yapılmasını istemek bir pozitif iradedir, ama vergi reformunun yapılmasının da yeterli olmayacağı da aşikardır. Zira Vergi reformu, sadece bir kere yapıp "tamam" denilebilecek kapsamlı bir mevzuat düzenlemesi değildir. Sürekli takip edilmesi, değerlendirilmesi, iyileştirilmesi ve güncellenmesi gereken komple bir süreçtir. Vergi reformu, sadece bir kanun veya yönetmelik değişikliği değil, aynı zamanda bir zihniyet, kültür ve davranış değişikliği gerektiren bir dönüşümdür.

Vergi reformu yapma konusunda gerek kamusal gerekse sosyal toplumsal irade oluşmuştur. Çünkü vergi reformunun tek taraflı yapılması mümkün değildir. Vergi reformu, siyasi irade, uzmanlık, iş birliği ve toplumsal destek gerektiren kolektif bir çabadır. Vergi reformu, vergi sisteminin tüm paydaşlarının katılımı ve uzlaşması ile mümkündür. Bu nedenle, vergi reformunun hazırlanması, uygulanması ve denetlenmesi süreçlerinde, hükümet, muhalefet, akademisyenler, sivil toplum kuruluşları, meslek odaları, medya ve vatandaşlar arasında etkili bir iletişim ve iş birliği ağı kurulmalıdır.

Türk Vergi Sisteminde yapılacak reform hepimizin ortak sorumluluğu ve ortak çıkarıdır. Vergi reformu, Türk Mali Yapısı'nın ortak geleceği ve ortak vizyonudur. Vergi reformu, tüm beşerî unsurlar dahil Türkiye'nin ortak fırsatı ve ortak zorunluluğudur. Tabi bu arada vergi reformunun başarısı için toplumsal mutabakat ve desteğe de ihtiyaç vardır.

Her ay farklı temalarla iş dünyası ve ekonominin nabızı **PLATİN**'de atıyor.

Bakan Bolat: “İş Dünyamıza Her Türlü Desteği Vermeye Devam Ediyoruz”

MÜSİAD, her yılın ilk ayın ilgili Bakanlar ile gerçekleştirdiği toplantıların bu yıla ait ikincisini MÜSİAD Genel Merkezi'nde Ticaret Bakanı Prof. Dr. Ömer Bolat ve Bakan Yardımcılarından oluşan ekibi ile gerçekleştirdi. Ticaret Bakan Yardımcıları Özgür Volkan Ağar ve Mahmut Gürcan'ın katıldığı toplantıda ticaret hayatına yönelik sorunlar görüşüldü, ortak akıl ile istişarelerde bulunuldu.

2023 Yılı Değerlendirme ve 2024 Yılı Beklentiler Toplantısı

10 OCAK 2024 | MÜSİAD Genel Merkez

Türkiye'nin 1980 ve 2023 yılları arasındaki değişimine vurgu yapan Ticaret Bakanı Ömer Bolat, “1980 yılında 67,5 milyar dolar millî geliri, 262 bin kayıtlı şirketi, sadece 1000 adet ihracatçısı olan ve toplamda 2,9 milyar dolar ihracatı olan bir ülkedik. Daha sonra 2023 yılında, 1,1 trilyon dolar millî geliri 12.521 dolar kişi başı millî geliri, 140 bin ihracatçısı ve 255,8 milyar dolar ihracatı, 2 milyon 346 bin şirketi, 2 milyon 224 bin esnafı olan bir ülke olmayı başardık” dedi. Bakan Bolat konuşmasını şöyle sürdürdü:

“Cumhurbaşkanımızın geçen hafta açıkladığı gibi, 2023 yılında Türkiye'nin toplam mal ihracatı 255,8 milyar dolar olmuş ve bu Cumhuriyet tarihinin rekoru olarak kaydedilmiştir. Ayrıca, 2024 yılı için mal ve hizmetler ihracatımızın toplamda 375 milyar dolar olmasını hedefliyoruz. Savunma sanayi ihracatımız 2002'de yalnızca 248 milyon dolar iken, 2023 yılına geldiğimizde tam 21 kat artışla 5,5 milyar dolar düzeyine ulaşmıştır. Bu dönemde firma sayımız da 40 kat artışla 56'dan 2 binin üzerine çıkmıştır. Sadece bu başlıklara baktığımızda bile Türkiye'nin çehresinin değiştiğini anlıyoruz. Bundan sonra da siz değerli iş insanları ve dostlarımızın desteğiyle ülke kalınması için belirlediğimiz hedeflere koşar adım gitmeye devam edeceğiz.

Ticaret Bakanlığı olarak, iş dünyamıza ihtiyaç duydukları her türlü desteği vermeye devam ediyoruz. KOBİ'lerimizden başlamak üzere her seviyede ihracatçımıza; ihracata hazırlık aşamasından pazarlamaya, yurt dışı dağıtım kanalları oluşturmaktan küresel marka olmaya kadar ihracatın her aşamasına, her adımına destek sağlıyoruz.

Bu kapsamda, mal ihracatına yönelik olarak firmalarımıza 2023 yılında 11,7 milyar lira destek sağladık. 2024 yılında bu rakamı çok daha artırarak

yaklaşık iki katına çıkaracağız. Hizmet ihracatı noktasında ise firmalarımıza bilişim, teknik müşavirlik, dizi – film, sağlık, lojistik ve eğitim sektörleri başta olmak üzere bu yıl toplamda 2,5 milyar liranın, 2012'den beri ise 5 milyar liranın üzerinde destek sağladık. 2024 yılında 5,1 milyar TL'lik bir kaynağı hizmet ihracatçısı firmalarımıza ayırdık.”

Ticaret Bakanı Ömer Bolat, konuşmalarını şu şekilde sürdürdü;

“İhracatçı firmalarımızın finansmana erişim imkânlarını genişletmek ve desteklemek amacıyla, Türk EXIMBANK ve İGE A.Ş. ile yoğun bir mesaiyle çalışarak ihracatçılarımızın hem krediye hem de kredi için kefalete erişimlerini kolaylaştırıyoruz.

Bu adımların yanı sıra, Bakanlığımızın Merkez Bankamız ile yürüttüğü ortak çalışmalar neticesinde, reeskont kredilerinin günlük limitini 10 kat artışla 3 milyar TL'ye çıkardık. Yine bu kapsamda, ihracatçılarımıza politika faiz oranı altında reeskont kredisi kullanım imkânı tanıdık.

Malumunuz, ihracat faaliyetlerinden elde edilen kazançların vergilendirilmesinde kurumlar vergisi oranımızı 5 puan düşürmüştük. Son olarak yaptığımız yasal düzenleme ile de dış ticaret sermaye şirketleri ve sektörel dış ticaret şirketleri aracılığıyla yapılan ihracatlarda, imalatçı ve tedarikçilerin ihracat kaynaklı kazançlarından alınacak kurumlar vergisinde 5 puan indirim sağladık. Bunun sonucu ihracatımızın ithalatımızı karşılama oranı da yılın ikinci yarısından itibaren yükselmiştir. Dış ticaret dengemizdeki söz konusu iyileşmenin, cari işlemler açığının azalmasına katkı yapmakta olduğunu ve son iki aydır cari işlemler fazlası verdiğimizizi belirtmek istiyorum”

“Bu bir savaş değil. Bu İsrail’in Filistin’i işgalidir.”

**Çerçeve Dergisi ekibi,
Çerçeve’den Bak Hayata Serisinin
ikinci bölümünde Gazeteci Mehmet Akif
Ersoy ile bir röportaj gerçekleştirdi.
Filistin davasının tarihi yönlerinin,
İsrail işgalinin ve detaylarının
konuşulduğu röportajın videolu
hâline MÜSİAD TV Youtube
kanalından ulaşabilirsiniz.**

**İlk olarak Gazze’de son durum nedir? Yaşanan vahşet
insanların hayatından neleri götürdü? Sağlık, hijyen ve
gıda açısından oradaki insanlar ne durumdalar?**

Şöyle ben yaklaşık 10 gündür Gazze’yle ilgili süreçleri takip etmeyi bıraktım. Artık işgal şöyle bir noktaya geldi ki: Biz kurabileceğimiz bütün cümleleri kurduk herkes söyleyebileceği her şeyi söyledi ölebilecek bütün çocuklar öldü. Yıkılabilecek bütün binalar yıkıldı. İsrail, Filistinliler’in bir kez daha kutsallarını, topraklarını ve yaşam haklarını çiğnedi. Bütün dünya bunu izledi. Ses çıkardık evet, ama iş başladığında şöyle bir yerdedik biz burada öleceğiz. İsrail burada yorulana sıkılana kadar bizi öldürecek. Dünyanın Filistinliler için yapacağı hiçbir

şey yok kınamak ve diplomatik bazı tepkiler göstermek dışında biz zaten aslında yavaş yavaş ölüyorduk her gün. Bunun hızlandırılmış bir versiyonunu izleyeceksiniz sonra da hayat kaldığı yerden devam edecek. Geçen vatandaşlarla sohbet ettiğimiz bir konferansta bir genç arkadaşımız haberleri takip etmekle ilgili konuşurken dedim ki “O kadar yoran bir şey ki bu hepimizi, bilip bir şey yapamamak varya” yer yüzünde bunu sadece Gazze için söylemiyorum yeryüzünde karşı karşıya kaldığımız, insana karşı şiddet çocuğa karşı şiddet hayvana karşı şiddet veya neyse birtakım haksızlıklar zulümler birilerinin sadece güçlü olduğu için başkalarını çok mazlum duruma sokmasına ilişkin kainatın ve insan hayatı zaten bir denge üzerine kuruludur.

Ben bunu önemsiyorum ve çok büyük bir hikmeti olduğunu düşünüyorum. Yani yaşamımızda hepimizin karşılaştığı temel birçok sorun var bir de mutluluklarımız var. Bunlar birbirini dengeleyen şeyler bir yerde. Biz dışardan maruz kaldığımız yani bundan 200 sene önce haber bu kadar yayılan bir şey değildi belki dünyada daha fazla problemler vardı ama bu kadar haberdar olamıyorduk. İnsanlar bulundukları yerlerde kendilerine ait mutlulukları ve kendilerine ait kederleri aşmaya çalışıyorlardı. Şu anda dünyanın bütün kötülüklerine maruz kalıyoruz. Yani zihnimizde kalbimizi dünyanın her yerinde yaşanan kötülükler bir şekilde nüfuz ediyor ve çözemeyeceğimiz için büyük bir çaresizlik içinde izliyoruz. Bu şu demek değil yeryüzünde olup bitene sessiz kalmak gözlerimiz ve kulaklarımızı kapamak değil. Fakat beraberinde gücümüzün yetmediği ve çözemediğimiz şeylerle ilgili yüklendiğimiz stres çok tuhaf şekilde yaklaşık yüzyıldır devam ediyor. Mesela şu an bana sorduğunuz soruları belki pek çok arkadaşınızla bir sürü programlar yapıldı ama bir yerde tıkanık kaldık yani. Bu böyle yoran bir şey o yüzden dilerim değiştirebilecek kudretimiz olur. Yani demiyorum ki şiddet yoluyla ama ABD ne yaptı? Akdeniz’e uçak

gemisini gönderdi ve dedi ki “bu adam (İsrail) bu çocuğu dövecek” mahalledeki bir kavga gibi düşünün. Amerika bu adam bu çocuğu döve döve öldürse bile kimse bu çocuğu bu adamın elinden almayacak dedi. Ve kimse de o çocuğu adamın elinden almadı ve çocuk hâlâ dayak yiyor. Amerika şunu yaptı sadece uçak gemisini gönderdi ve bu böyle olacak dedi. Dilerim o kudrete sahip oluruz ve o kudreti dünyanın mazlum halkları için kullanabiliriz.

Kamuoyunda İsrail-Filistin arasındaki çatışmanın 7 Ekim’de başladığı gibi bir algı oluştu. Fakat bu çatışmanın köklerinin uzun bir geçmişi var bu konu hakkında ne söylemek istersiniz?

Bu konu en çok konuştuğumuz meselelerden biriydi ve çok önemli, kıymetli bir soru çünkü zaten takıldığımız yer orası. 7 Ekim’de neden böyle oldu deyip her şeyin 7 Ekim’de başladığını sanmak yanlış. Oysa 1917’den beri yüzyıllık bir mesele bu veya 1948’den beri 76 yıllık mesele bu. Filistinlilerin maruz kaldıklarını bilmeden topraklarıyla ilişkilerinin nasıl kesildiğini evlerinin başlarına nasıl yıkıldığını kendi vatanlarında mülteci olup, mülteci oldukları yerde nasıl öldürüldüklerini çocuklarının, kardeşlerinin babalarının annelerinin dedelerinin İsrail zindanlarında işkencelere maruz kalıp ya da sokak ortasında slogan attı diye vurulmaları, taş attı diye öldürülmelerini bilmeden Filistin-İsrail çatışmasını anlayamayız. Hani İsrail için diyorlar ya Orta Doğu’daki tek demokratik ülke diye halbuki bir terör devleti gibi davrandığında daha doğrusu şöyle; bu terör devlet eliyle olduğunda terör olduğu yok sayılıyor. İsrail’in yaptığını herhangi bir yapı veya başka bir devlet yapsaydı ABD dâhil 10 bin çocuk öldürseydi mesela kıyamet kopardı. Çok büyük olay olurdu yani. Fakat İsrail yapınca normal geliyor sanki. Adamlar bizi konuştura konuştura bütün cürümlerini normalleştirdiler küresel düzeyde. Adamlara söve söve yaptıklarını kendi zihnimizde normalleştirdik yani. Geçen Pençe-Kilit harekât bölgesine gittim Mehmetçik’in koşullarıyla ilgili bir program hazırladık. Oradan döndüğümde dedim ki -biz mesela stüdyoya geliyoruz takım elbise kravat falan stratejik akıl veriyoruz ya hani- “arası öyle olmamalı şurası şöyle olmalı” falan gibi pek çok meseleyi yorumlama biçimimiz böyle. İşte bir plaza katında konforlu alanımızda sıcakta ve her şey elimizin altındayken çıkıp akıl veriyoruz. Filistin meselesini de 7 Ekim’i ve sonrasını da anlamaya çalışırken geçmişten bugüne Filistinlilerin ne yaşadığını bilmeden o günü

anlamak mümkün değil. Annesi yanında öldürülmüş bir çocuk, kardeşi yanında öldürülmüş ve paramparça olmuşken 6 yaşındaki çocuk “ben öldüm mü yaşıyor muyum cennete miyim yoksa?” diye soruyorsa o çocuk 15 yaşına geldiğinde sadece İsrail bombardımanında kaybettiği anne ve babasının hasreti ve acısıyla ona bunu yaşatanlardan intikam almak ister. İsrail hâlâ onu öldürmediyse bu çocuk 18 yaşına geldiğinde ve eline silah geçerse elinden gelen her şeyi düşünmeksizin yapmak ister. Yani bunu biraz açacak olursam sahada yaşananlar diploması veya medyada görünenlerden farklı olabilir. Çatışan, sahada olan tarafın sıcaklığı ve öfkesini anlamak zorundayız. Orada mücadele edenleri bilerek süreci yönetmeliyiz. O yüzden 7 Ekim’de başlamadı hikâye öncesini bilmeden 7 Ekim’i değerlendirmek çok büyük bir yanılgı olur.

Bu röportajı

kanalı üzerinden

youtube’da seyredebilirsiniz!

Yaşanan vahşet tüm Filistinlileri kapsıyor. Fakat medyada genellikle savaşın İsrail ve Hamas arasındaki bir savaş olarak lanse ediliyor. Genel olarak bu durumu güç dengesi bakımından değerlendirdiğimizde buna bir savaş diyebilir miyiz? Çünkü savaş devletler arasında olur.

Bu bir savaş değil. Bu İsrail'in Filistin'i işgalidir. Aynısını başka bir ülke yaptığında bütün dünya ayağa kalkabiliyor. Ama burada da bütün dünya ayağa kalktı aslında 150 tane ülke ateşkese "evet" dedi. Sorun zaten bize demokrasi dayatanların aslında demokrasiye inanmaması. Sorsanız ABD demokrasiyi ihraç eden bir ülke Irak'a falan da götürdüler biliyorsunuz, Afganistan'a götürmeyi de denediler. Fakat küresel düzeyde kendi işlerine gelmeyen bir şeyi bütün dünya hayır dese bile yapabiliyorlar. O çok öğretici bir şey. Devletlerin pozisyonlarını da şöyle görmek gerekir mesela; bu işgal süreci ilk başladığında bütün İslam dünyası İsrail'in yaptıklarıyla ilgili tereddüt içerisinde idi ve tepkiliydi. Sonra bütün Arap dünyası İsrail'e karşı cephe aldı ve birtakım savaşlar gerçekleşti. Sonra bazı Arap ülkelerinin İsrail ile problemi devam etti sonra Filistin ve İsrail arasına sıkıştı sonra Gazze ve İsrail arasına sonra da İsrail ve Hamas arasına. Yani konu buraya kadar indirgendi. Medya'da da dil artık böyle. Önce dili değiştirirsiniz zaten sonra da süreci.

Bir televizyon – basın mensubu olarak savaş bölgelerinde ve diğer ortamlarda bulunuyorsunuz. Bu sizin normal yaşantınıza etkisi oluyor mu?

Mutlaka oluyordur. Hayatta tecrübe ettiğiniz her şey bazen hayatınızda bazı akışları değiştirebilir. Dolayısıyla karşı karşıya kaldığınız şeyler gördükleriniz ve yaşadıklarınız mutlaka yekûn içerisinde birtakım değişimlere yol açıyordur. Yani ben 10 sene önceki ben değilim ama bu savaş bölgesiyle ilgili değil. Bir habitatın içerisinde birtakım kaynaklardan besleniyorsanız okuyup kendinizi geliştirebiliyorsanız ve çok büyük taassuplarınız yoksa hayata başka yerlerden bakmaya başlarsınız. Bende de şöyle oldu çok fazla olumsuz koşullarına tanıklık ettiğim için burada karşı karşıya kaldığımız şeyler ya da arkadaşlarımla, ailemle konuşurken çok büyük sorun gibi görünen şeyler sorun gelmemeye başladı.

Filistin halkının dayanışma ve direniş kültürü hakkında ne düşünüyorsunuz?

Muazzam. Başka çok az toplumda görebileceğiniz dirayet. Korkunç bir asimilasyon, bundan kastım İbn Haldun dediği gibi yenilmiş toplumlar yenen toplumlara giyim kuşam yaşam kültürleriyle hızlıca benzerler. Kazanan gibi davranmaya başlarlar. İktidar değişikliklerinde de böyledir siyasette bir şey değiştiği anda bakarsınız herkes bir yere savrulur. Herhangi bir iktidarı besleyen omurga yerini korur o ideolojik bir harekettir onlar meseleye dava olarak bakanlardır. Yenilseler de onlar oradadır. Fakat toplum yeni gelene uyum sağlar. Bu da anlaşılır bir şey. Çünkü toplumun temel kaygısı güvenlik, ekonomi ve ekmektir.

Filistin halkı 75 yıldır inanılmaz bir dirayetle direniyor. İsrail'e karşı dedeleri karşı çıktı babaları karşı çıktı çocukları karşı çıkıyor torunlar karşı çıkıyor gibi bir durum içerisindeyiz.

Bütün çaresizliklerine rağmen o inançlarını kararlılıklarını muhafaza etmeyi başardılar ve tek başlarına. Evet tüm dünya yanlarında ama birçok yerde gösteriler oldu birçok lider destekledi bunların hepsi önemli ve kıymetli. En azından bilinci ayakta tutmak açısından değerli bunları küçümsemiyorum asla. O bilinci muhafaza etmek çok önemli çünkü onu kaybettiğiniz an başka bir şey kalmıyor geriye. Değişmemek için hakkı terk etmemek için zalimi

ve mazlumu ayırt edebilmek için; kurulmuş her cümle, atılmış her slogan yazılmış her yazı yapılmış her gösteri vs. kendimizi hatırlatmak açısından önemli. Fakat burada biz bu kadarını yapabilirken onlar da birçok yenilgiye rağmen büyük bir dirayet gösteriyorlar. Onlarda genetik olmuş herhalde artık.

Çatışma bölgesinde Türkiye'nin rolü nedir? Türkiye'nin diplomatik gücü bölge açısından ne ifade ediyor?

Bunun üzerine çok uzun da konuşabiliriz çok kısa da konuşabiliriz. Şimdilik kısa konuşmayı tercih edeceğim. Röportajın girişinde söylediğim gibi yani bir şeyleri değiştirecek kudrete sahip olmamız gerektiğini daha iyi anladığımız zamanlardayız. Uçak gemileri yapabilmeli, savaş uçakları üretebilmeli, kullanmak için değil kimseyi öldürmek için değil ama kudretiniz olduğunda caydırıcılığınız oluyor. Diplomatik gücünüz askeri gücünüzle çok paralel bence.

Bir ateşkes sağlama çabası açısından BM ve ABD'nin rolünü nasıl değerlendiriyorsunuz?

BM Genel Sekreteri Antonio Guterres çok büyük çabalar ortaya koydu. İsrail lobisi BM Genel Sekreteri'ni istifa ettirmeye çalıştılar. Gazze'ye sokmadılar, BM'nin çalışmasını dahi izin vermediler. BM'ye ait tesisleri ve okulları dahi hedef aldılar. Bunları yaparken cesaret aldıkları yer BM'nin yanında zikrettiğin ABD idi. İkinci Dünya Savaşı sonrası bu düzeni kuranlar kendilerine çok uygun bir sistem kurmuşlar ve aslında mahkum olacakları sanık oldukları davalı oldukları tüm dosyaların aynı zamanda kendileri yargıçları. O yüzden onları yargılayabileceğimiz bir yer yok. BM Güvenlik Konseyi'ndeki herhangi bir ülke dünyanın herhangi bir yerinde çok büyük bir suç işlediğinde "gel sana hesap soralım" dediklerinde "bana hesap soramazsın" diye veto ettikten sonra bir anda masadan kalkıp gidebiliyor.

En üst küresel düzeyde de mekân orası. O yüzden sistem sorunlu ama bu da normal bu sistemin böyle olmasının sebebi savaşı kazananların bu sistemi inşa etmiş olmalarıyla ilgili. O yüzden dünyada adalet kaygınız varsa adalet kaygısı olan ülkelerin güçlü olması ve güçlü olduklarında da bu kaygılarını terk etmemeleri lazım. Bu arada tarih boyunca hep böyle şeyler olmuş bundan sonra da olacak. Keşke olmasa, hayat bayram olsa, işte herkes birbirini sevse falan ama hayatımızda bize fayda sağlayan teknolojiler ilk önce savunma sanayii alanında geliştirilmiş. Önce insanlar birbirlerini öldürmek veya korumak için güvenlik kaygılarıyla bir şeyler üretmişler sonra onlar yaşamımızı kolaylaştıran teknolojilere dönmüş.

Gazze'ye bir kere gitmiştiniz son seferde Gazze sınırına gittiniz. Sahadaki durum neydi? Bir gazeteci olarak gözlemleriniz neydi ve oradaki masum çocukların kadınların halkın gözlerinde ne gördünüz?

2014 savaşında Gazze'deydim. 30-40 gün orada kaldım. Döndüğümde gördüğüm her şeyi bir kitapta yazdım. Yazdıktan sonra o kitabı bir daha hiç okumadım. Bazı tashih edilmesi gereken cümle düşüklükleri imla hataları vs. var. Onları bile düzeltmedim. Girişte de söylediğim gibi artık bakmak istemiyorum bazı şeylere. Katliamlar, işgal, yıkım, çocukların öldürülmesi, cenazelerin parçalanması anlata anlata alıştığımız bir şey haline geldi. İlk çocuk öldüğünde herkes etkilendi 100 çocuk öldüğünde "aman Allah'ım" dedi. 1000 çocuk öldüğünde "çocuklar ölüyor" cümlesi çok kolay çıktı. 10 bin olduğunda da "çocuklar zaten ölürlər" gibi bir yere geldi. O yüzden bu soruya cevap olarak uzun uzun Gazze'de olan biteni anlatmayı yorucu buluyor olabilirim. Sağlıksız mı yoksa yorucu mu buluyorum tam karar veremedim ama 2014 savaşında yazdığım her şey bugün yaşandı bir kez daha. Ben de zaten kitabı okunsun diye değil kenarda dursun diye

yazmıştım. Bir gün Gazze diye bir yer kalmazsa eğer neler yaşanmış en azından bunun notlarını tarihte bir yere düşmüş olalım diye yazmıştım.

Türkiye’de Sivil toplumun Filistin’e olan katkılarını nasıl değerlendiriyorsunuz? Boykot çalışmaları etkili oluyor mu? Ekstra olarak sivil toplum nasıl bir pozisyon almalı?

Bence sivil toplumun sivil toplum olmayı başarması önemli bir şey. Başarması önemli bir şey cümlesini şuradan kurmadım: Bunu başarmak konusunda sıkıntılarımız var. STK’lar STK olmayı bıraktıklarında ya da STK olmayı beceremediklerinde bazı niteliklerini galiba kaybediyorlar. Türkiye’deki sivil toplumun böyle bir sorunu olduğunu düşünüyorum. Yani tabi bu benim haddim olan bir konu değil sadece ben böyle düşünüyorum. Onun dışında şu tuhaflık canımı sıkıyor. Hayırdı yarışma vardır ya biz o yarışı hayırdı kavga etme haline getirmişiz bazı noktalarda. Yani yardım ederken yardımında bir kavga vesilesi haline geldiği meselelerde örneğin “buraya ben yardım götürüyorum falanca yardım kuruluşu oraya giremez” gibi bir yaklaşımın olduğunu söylemiyorum eğer varsa diyorum yani böyle bir şey vardır demiyorum. Böyle bir şey varsa bu da büyük bir problemdir bence. Ortak aynı amaca yönelik birtakım işler yapan STK’ların birbirlerini örselemesi ayağına basması itelemesi bence problemlili bir şey. Bu arada bunu sivil toplum gönüllüleri asla yapmıyorlar. Sahada çalışan herkes birlik ve beraberlik aynı şeye hizmet ediyor çok büyük bir gayret içerisinde ama tuhaf bir şekilde yönetenlerin böyle bir kaygıları var. Maazallah o sahaya da yansır bir gün sorun büyür. Bunlar oluyor diye demiyorum ama olmasın diye diyorum.

Boykota gelince boykotun bir stratejisi olursa faydalı olur. Stratejisinden kastım şu; Gazze bombalanırken İsrail mallarını boykot edip Gazze bombalaması bittikten sonra hayatın olağana döndüğünde takılmamız olmamalı ama bu da normal. Bunu böyle yapan insanları eleştirmiyorum. Hatta bundan 6 ay önce İsrail mallarını boykot etmeyenlerin şu anda boykot etmesi ve 6 ay sonra boykot etmemesi. Bu da normal. Bu böyle olacak bu arada. Bazı insanlar dava şuuru vs. olanlar boykotu devam ettirecekler ama genelde toplum olağan akışı içerisinde normaline dönecek. Öyle de olmalı bir yerde. Ama bu nerede tehlikeli olur bu iş unuttuğumuzda, tehlikeli olur bu asimile olduğumuzda, bu fikirlerimiz dejenere olduğunda tehlikeli olur. Bunu yapmamak lazım o yüzden bugün kendisine yaşanan zulmü hatırlatmak adına boykot edenleri onlar bizi değiştirmesinler diye boykot edenlerin boykotuna saygı duyuyorum. Fakat küresel düzeyde tüm Yahudi iş adamları birbirlerini çok yoğun desteklerler birbirlerine çok ucuz dışarıya çok pahalı mal satarlar. Bu artık stratejik bir şeye

dönüşmüştür dünyanın her yerinde o yüzden inanılmaz başarılıdır işlerinde vesaire. Bu azınlık psikolojisidir aynı zamanda. İslam dünyasının mesela bu konudaki en büyük kaybı da büyüklüğünün kibriden. İslam dünyası nüfusunun ve nüfuz alanının ve coğrafi alanın sahip olduğu imkanların büyüklüğünün kibriden şöyle bir rehavet içerisinde: çok büyüğüz ve çok kalabalığız o yüzden birbirlerini yiyorlar o yüzden mezhepsel ayrışmaları var etnik ayrışmaları siyasal ayrışmaları var. Bu çok kalabalık olmakla ilgili onun getirdiği rehavetle ilgili. Çokuz dediğimiz yerde yokuz aslında.

MÜSİAD hakkında düşünceleriniz neler?

Ben uzun zamandır MÜSİAD’ı biliyorum. Kurulduğu zamanlardan itibaren biliyorum. MÜSİAD, ortak kaygı ve değerlere sahip iş insanlarının bir araya gelerek bir değer üretmeleri, birbirlerini desteklemeleri Anadolu’da çok ücra köşelerde bile omuz vermeleri o çalışmaları ileri taşımak noktasında çok kıymetli değerler üretilmesini sağladı. Bu bir sermaye olarak değil belki, çok iyi yerlere taşınmamış olabilir MÜSİAD ama ben Anadolu’daki illerimizden ve ilçelerimizden biliyorum. O ilçelerimizde iş insanlarının birbiriyle olan bu teması gayreti ve desteği sahada samimiyetle yapılan bir şeydir. Yukarısının bilmiyorum açıkçası. O samimiyetle yapılan şey büyük sinerjiler yarattı. O yüzden bu samimiyet ve gayret çok kıymetli. Bu memleketimiz bir şeye ihtiyaç duyduğunda, orada bulunmayı, ona el uzatmayı omuz vermeyi beraberinde getirdi. Bu tür şeylerin çok kıymetli olduğunu düşünüyorum. Çok büyük paralar değil ama çok daha kılcal damarlarda gezinmenin daha ileriye dönük daha kalıcı ve kıymetli şeyler üretmeyi beraberinde getireceğini düşünüyorum. Mesela biz ne deriz Türkiye’de TUSİAD şu kadar istihdam sağlama açısından konsolide eden Türkiye’de ulusal anlamda burası deriz. Rasyonel olmak çok önemli bir şey. Savaş uçağı üretmeye kalktığımızda şu an yapıyoruz KAN’ı ama çok geriden geldiğimiz için belki 10-15 yıla daha ihtiyacımız var. Ama biz İHA’lar yapıyoruz rakiplerimizi yakaladık hatta onlarla yarışır hâdeyiz. Uzay çalışmaları yapıyoruz belki insanlı roket göndermek için 15 yıla ihtiyacımız olacak. Ama uzayla ilgili onu değilde şu an yapılmayan bir şeyi yapmak küresel düzeyde rekabetin içine bizi sokabilir. Araba üretirken mesela elektrikli araba üreterek başladık. Burada da işte iş dünyasını konsolide edecek yani MÜSİAD’ın yarıştığı alan açısından söylüyorum, bu konuda sanayici dernekleriyle rekabet etmek değilde sahayı konsolide etmek, kılcal damarlarda dolaşmak ve başka bir birlikteliği sağlamak hususunda kendine yarattığı daha güçlü bir alan olabilir. Galiba bunu yapıyor MÜSİAD kendi birkaç arkadaşından biliyorum. Onu arttırmak iyi olabilir diye düşündüm. Bu arada bu ukalalık bile olabilir bunu yayınlamayabilirsin. Çünkü benim alanım değil.

PP - PE GERİ DÖNÜŞÜM GRANÜL ÜRETİM TESİSİ

PP - PE RECYCLED GRANULE PRODUCTION FACTORY

MTM AMBALAJ ÇÖP TORBASİ VE KARGO TORBASİ ÜRETİM TESİSİ

MTM PACKAGING AMBALLAGE GARBAGE BAGS, COURRIER BAGS PRODUCTION FACTORY

www.mtmplastik.com.tr - www.mtmambalaj.com.tr

İsrail Gazze’de yaşamı imkânsız hale getirdi

İsrail’in Gazze halkına aylardır uyguladığı vahşet insanlık tarihine kara bir leke olarak geçti. İsrail’in durmayan zulmü ve buna karşın uluslararası birliklerin bu vahşeti durduramaması Gazze halkını her gün daha kötü durumda bırakıyor. Gazze’deki sivilleri doğrudan hedef alan İsrail, Gazzelilere karşı apaçık soykırım işliyor. Gazzeliler yaşanan vahşet nedeniyle her geçen gün temel insani ihtiyaçlara ulaşmakta zorluk yaşıyor. Gazzeliler başta tıbbi ihtiyaçlar olmak üzere; gıda, yakıt ve elektrik gibi birçok temel ihtiyaçtan mahrum durumda.

Birleşmiş Milletler (BM) Filistin Özel Raportörü Francesca Albanese, İsrail’in Gazzeliler için bölgede yaşamayı imkânsız hale getiren koşulları yarattığını belirtti.

İsraili Haaretz gazetesine konuşan BM Raportörü Albanese, Gazze’deki insani durumu değerlendirirken, İsrail’in kasıtlı olarak yaşam koşullarını zorlaştırdığını belirtti. Francesca Albanese’nin Birleşmiş Milletler Filistin Özel Raportörü olarak yaptığı değerlendirmeye göre, Gazze’deki yaklaşık 1000 çocuğa yönelik anestezi olmadan uygulanan ampütasyonlar, bölgedeki acil insan hakları sorunlarının vurgulanması gerektiğini gösteriyor. Albanese, özellikle İsraili yetkililerin Gazze’ye gerekli anestezi ilaçlarının girişine izin vermemesi konusundaki tutumunu eleştiriyor ve bu durumun çocukların yaşadığı acı ve travmayı derinleştirdiğine dikkat çekiyor.

Uluslararası toplumun bu insan hakları ihlallerine karşı duyarsız kalmaması ve çözüm için acil adımlar atması gerektiğini vurguluyor. Ayrıca, İsraili politikacıların Gazze halkını sorumlu tutarak itidalini kaybettiğini ifade eden Albanese, çatışmaların sona ermesi durumunda bile Gazze’nin rehabilite edilmesinin zor olacağını vurguladı.

Albanese, Gazze’nin sadece yüzde 8’inin Birleşmiş Milletler yardımlarına erişebildiğini vurgulayarak, bu dramatik durumun temel nedenlerinin kuzeye erişim engelinin yanı sıra İsrail ordusunun, “güvenli” olarak ilan ettiği alanlar dahil olmak üzere bölgeye yönelik ağır bombardımanı olduğunu belirtiyor. İsrail’in yoğun bombardımanı, insani yardımların etkili bir şekilde ulaştırılmasını zorlaştırarak Gazze’nin mahvolmuş bir durumda olduğunu gösteriyor. Bu durum, bölgedeki insanların acil yardıma olan ihtiyacını daha da artırıyor ve uluslararası toplumu bu insani krize çözüm bulmaya çağırıyor.

Güneyde yapılan anket çalışmasına atıfta bulunan Albanese, Gazzelilerin yüzde 44’ünün görünürde belirli bir düzeyde yardım ve gıdaya erişimlerine rağmen ciddi açlık yaşadıklarını vurguluyor. İsrail’in Gazze’yi işgali sonucu ortaya çıkan gıda krizinin boyutlarını değerlendirerek, “Tek kelimeyle hiç gıda yok. Dünyada açlığın eşiğinde olan diğer bölgelerdeki durumlar, örneğin Afganistan veya Yemen gibi vakalar da var, ancak Gazze’deki sayılar daha yüksek” şeklinde konuşuyor. Bu çarpıcı ifadeler, Gazze’deki acil insani durumu daha da vurgulayarak uluslararası toplumun acil yardım ve çözüm sağlama çağrısını güçlendiriyor.

BM Raportörü Albanese, Gazze’nin kuzeyindeki Filistinlilerin durumu hakkında bilgi almanın zor olduğunu ifade etti; çünkü bu bölge tamamen İsrail ordusu tarafından kontrol ediliyor ve giriş izni verilmiyor. Francesca Albanese, Kuzey bölgesindeki açlık durumunun muhtemelen daha da kötüleştiğine dikkat çekerek, açlık düzeyinin “tahminlerin çok ötesinde” olduğunu vurguluyor. Özellikle 9 Kasım’dan bu yana Gazze’nin kuzeyinde hiçbir fırının işlemediği gerçeği, bölgedeki insanların temel gıda ihtiyaçlarını karşılamakta yaşadığı büyük sıkıntıyı ortaya koyuyor. İsrail’in Gazze’ye yönelik engellemeleri ve kısıtlamaları, bu bölgelerdeki insanların günlük hayatlarını devam ettirmelerini zorlaştırarak insani bir krizi daha da derinleştiriyor.

Meclis'teki "Sıfır Atık" çalışmalarıyla 17 ton sera gazı salınımının önüne geçildi

2023
TBMM'DE SAĞLANAN
GERİ DÖNÜŞÜM MİKTARI

ELDE EDİLEN
TASARRUF

105 TON
Kağıt

1768
Ağaç

2 TON
Plastik

33 VARİL
Petrol

3 TON
Cam

3,6 TON
Ham madde

1 TON
Metal

1,3 TON
Ham madde

600 KG
Organik atık

1.093 LİTRE
Madeni yağ

4.250 LİTRE
Bitkisel atık yağ

120 KİLOGRAM
Kompost

1.500 LİTRE
Atık motor yağı

4.040 LİTRE
Biodizel

25.01.2024

Ferah, modern ve konforlu
bir konaklama deneyimi için
Hilton Garden Inn Erzurum'da
Yeriniz Hazır

Alkolsüz
Otel

MUSIAD Özel
Tüm Otel
Harcamalarında
%20 İndirim

Bizi Arayın
0442 232 32 32

Whatsapp Rezervasyon
0536 597 26 66

Instagram
hiltongardeninn.izurum

Yeşil Mutabakat: Geleceğin Ekolojik Dönüşümüne Doğru

Küresel ölçekte gerçekleşen iklim değişikliği, biyoçeşitlilik kaybı ve doğal kaynakların sürdürülemez kullanımı gibi önemli sorunların meydana gelmesi ekolojik dönüşümün gerekliliğini ortaya koyuyor. Yeşil ekonomik modellerin teşviki, enerji verimliliğinin artırılması ve karbon salınımlarının azaltılmasını hedefleyen Yeşil Mutabakat, toplumları ekonomik, sosyal ve çevresel açıdan sürdürülebilir bir geleceğe yönlendirme vizyonu taşıyor.

Osman Nuri ÖNÜGÖREN
MÜSİAD Diplomatik İlişkiler Komisyonu Başkanı

Dubai COP28 İklim Zirvesi'nde Unutulmaz Bir Deneyim: Sürdürülebilir Bir Gelecek İçin Yeni Adımlar

Bu yıl Dubai'de düzenlenen COP28 İklim Zirvesi, küresel iklim değişikliği mücadelesinde önemli bir dönüm noktasıydı. 1971'den beri iklim gündemini destekleyen Birleşik Arap Emirlikleri'nin ev sahipliği yaptığı COP28 İklim Zirvesi'nde, küresel karbonsuzlaştırma girişimi olarak 2030'a kadar yenilenebilir enerji kapasitesini üç katına çıkarma ve enerji verimliliği hızını iki katına çıkarma kararı alındı. 118 ülkenin imzası ile bu tarihi karar, iklim değişikliğiyle mücadelede önemli bir adım oldu. Böylece BAE, bu zirvede enerji ve sürdürülebilirlik sektörlerindeki liderliğini bir kere daha sergilemiş oldu.

COP28, bir zirve olmanın ötesinde, küresel iklim mücadelesinde birlik ve iş birliğinin gücünü gösteren bir platformdu. Zirve, iklim değişikliğiyle mücadelede atılacak yeni adımlar ve küresel işbirliklerinin önemini bir kez daha gözler önüne serdi. Geleceğimiz için daha sürdürülebilir ve yeşil bir dünya inşa etme yolunda hep birlikte ilerlememiz gerektiğini unutmamalıyız.

iki Günde, Bir Panel ve Onlarca Görüşme Zirvede, “MÜSİAD Üyelerinin Perspektifinden İklim DEĞİŞİKLİĞİ Nedir ve Neler Yapılmalıdır?” panelini yönetme onuruna sahip oldum. Bu deneyim benim için sadece bir panel moderasyonundan çok daha fazlasıydı.

Türk Pavillionu'nda gerçekleşen panele, ana konuşmacı olarak katılan Lisa Guarrera (OMEC İzleme ve Modelleme Bölümü Direktörü) konuşmasında 'Akdeniz Enerji Perspektifleri ve Türkiye'ye Odaklanma' konusunu ele aldı. Panelistlerimizden Altuğ Karataş 'MÜSİAD İklim Değişikliği Manifestosu ve Sanayide Enerji Verimliliği Uygulamaları', İsmail Hakkı Karaca

'Şehirleri Karbon Nötr Hale Getirmek İçin MÜSİAD Modeli', Serhat Kısakürek 'Türkiye'de Finansal Sürdürülebilirlik Riskleri ve Fırsatları' ve Sezai Uzun 'Türkiye Modeli Karbon Kredileri ve Yeşil Sertifika' konularında önemli bilgiler paylaştı. MÜSİAD özel oturumunda, iklim değişikliğinin etkisini azaltacak sürdürülebilirlik faaliyetlerini tüm dünyaya UAE'den aktarma fırsatı bulduk.

Zirvede, aralarında Güney Afrika Cumhurbaşkanı Cyril Ramaphosa, Zimbabve Cumhurbaşkanı Emmerson Dambudzo, Nijerya Cumhurbaşkanı Bola Ahmed, Endonezya Cumhurbaşkanı Joko Widodo ve Brezilya Cumhurbaşkanı Lula da Silva'nın da bulunduğu birçok cumhurbaşkanı ve bakan ile tanışma ve sohbet etme fırsatı buldum.

İki gün gibi kısa bir sürede tanıştığım, bir araya gelip sohbet etme imkânı bulduğum cumhurbaşkanı, bakan ve diğer pek çok devlet yöneticileri ile fikir alışverişinde

bulunmak zirvenin en kıymetli anlarıydı benim için. COP28 İklim Zirvesi sonunda, Dubai'nin bayrağı Bakü'ye devrettiğini ve COP29'un Azerbaycan'da gerçekleşeceğini belirtmekte fayda var.

COP29'un ev sahipliğine dair tartışmalar iki hafta boyunca sürdü. Doğu Avrupa grubunda yaşanan anlaşmazlıklar, Moskova'nın Bakü'nün başvurusunu desteklemesiyle çözüldü.

Sonuç olarak, COP28, bir zirve olmanın ötesinde, küresel iklim mücadelesinde birlik ve iş birliğinin gücünü gösteren bir platformdu. Zirve, iklim değişikliğiyle mücadelede atılacak yeni adımlar ve küresel işbirliklerinin önemini bir kez daha gözler önüne serdi. Geleceğimiz için daha sürdürülebilir ve yeşil bir dünya inşa etme yolunda hep birlikte ilerlememiz gerektiğini unutmamalıyız.

Bu yazıyı

uygulaması

CERÇEVE
Podcast

kanalı üzerinden dinleyebilirsiniz!

Akdeniz'deki plastik kirliliğinin boyutu alarm veriyor

Uzmanlar, Akdeniz'deki kirlilik yüküne yılda ortalama 229 bin 465 ton plastik atık eklendiği, plastiklerin üretim ve tüketimindeki artışın devam etmesi durumunda kirliliğin gelecek 10 yılda 3 kat artacağı uyarısında bulunuyor

Her yıl Akdeniz'e gelen ortalama plastik miktarı

229 BİN 465 TON

Ülkelerin Akdeniz'e gönderdiği yıllık plastik miktarı (Ton)

%99'u
deniz
tabanında

%1'i
deniz yüzeyi
veya plajlarda
birikiyor

Kilometre başına plajlarda biriken plastik miktarı (kg)

374

Türkiye

355

İsrail

167

Mısır

154

İspanya

Gözle görülmeyecek boyuttaki plastikler canlılar tarafından yenebiliyor ve besin zincirine dahil olarak balıklardan insanlara geçiyor

45 ACP

PISTOL CARTRIDGES

Bullet Weight 230 grain • Velocity 270 ± 10 m/sn (5 m)
Prassure Max. 1300 Bar • Ball Powder • Brass Case

ANTI DRONE

Anti Drone Cartridges 70 mm • 12 cal • Range: 100-130 • SEMI MAGNUM SHOT SHELL
Anti Drone Cartridges 76 mm • 12 cal • Range: 110-140 • MAGNUM SHOT SHELL
Anti Drone Cartridges 89 mm • 12 cal • Range: 120-150 • SUPER MAGNUM SHOT SHELL

sterling.com.tr

sterlingammunition

Sterling High Quality Ammunition

Sterling_Ammo

SterlingAmmunition

İsmail Hakkı KARACA
MÜSİAD Enerji ve Çevre
Sektör Kurulu Başkanı

Yeşil Dönüşüm, Dünya'yı Yeniden Şekillendirmemizde Bize Yardımcı Olacak mı?

felaketleri ve bu felaketlerle oluşan göç hareketleri doğal olarak küresel bir anlayış değişimine olan inancı pekiştirdi. Yeşil dönüşüm kavramları tek başına dünyanın daha temiz ve yaşanabilir bir alan olmasını hedeflemekle kalmamakta, aynı zamanda muhtemel göç dalgalarının daha büyük bir ekonomik yıkımı (dengesiz ve ani altyapı ihtiyaçları, barınma sorunları, istihdam ve ulaşım gibi sosyoekonomik sorunlar) getirmesi ihtimalini ortadan kaldırmayı hedeflemektedir.

“Yeşil Dönüşüm” kavramı temel olarak; doğanın korunması, mal ve hizmetlerin üretiminde sürdürülebilir, doğa dostu teknoloji ve kaynakların kullanılması ile buna uygun politika ve stratejilerin uygulanması olarak ifade edilebilir.

Bu kavramın gelişmesi 1950'lerden sonra ikinci dünya savaşını müteakip oluşan endüstri devrimi süreci ile hızlı biçimde yükselen atmosferdeki sera gazı miktarına bağlanabilir. Bir anda 300 ppm üzerine çıkan sera gazı emisyonları 2000'li yıllarda 400 ppm üzerine çıkarak rekor kırdı. Olağanüstü doğa

İklim Değişikliğine Uyum ve Yeşil Dönüşümün Gelişimi Süreci

Viyana Protokolü

Ozon tabakasının korunması için BM bünyesinde 1985 yılında kabul edilerek yürürlüğe girmiştir. Türkiye anlaşma metnini 1990 yılında Resmi Gazete'de yayınlamış ve taraf olmuştur. Bağlayıcılık içermemekte, araştırma ve gözlem amacıyla yayınlanmıştır.

Montreal Protokolü

Ozon Tabakasını İnceltlen Maddelelere İlişkin Montreal Protokolü, BM tarafından 1987 yılında kabul edilerek yürürlüğe girmiştir. Türkiye 1990 yılında bu protokole de taraf olmuştur. Doğrudan hedefler belirleyen bir protokoldür.

BM İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi

İklim değişikliği sorununa karşı küresel tepkinin temelini oluşturmak üzere 1994 yılında yürürlüğe girmiştir. Taraf ülkelere yükümlülükler getirmektedir. Türkiye 2004'te 189. taraf olarak BMİDÇS'ne katılmıştır.

Kyoto Protokolü

1997'de Kyoto'da gerçekleştirilen BM konferansında BMİDÇS'ye bağlı olarak kabul edilmiştir. Temel amacı taraf ülkelerin toplam sera gazı salımlarını azaltmalarını sağlamaktır. Türkiye 2009 yılında taraf olmuş ancak bağlayıcı hedefleri olmayan ülkeler arasına girmiştir.

Paris İklim Anlaşması

Uzun vadeli sıcaklık hedefi, küresel ortalama sıcaklık artışını sanayi öncesi seviyelerden 2 °C artış seviyesi ile sınırlı tutmakta ve hatta 1,5 °C de tutmak için çaba harcanması olan anlaşmadır. Tarafların iklim değişikliğinin olumsuz etkilerine uyum sağlama yeteneğini artırmayı ve “düşük sera gazı emisyonları ve iklime dirençli kalkınma yolunda tutarlı bir finansman akışı” sağlamayı hedefleyen anlaşmaya Türkiye, Paris Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun'un 7 Ekim 2021 tarihli ve 31621 sayılı Resmi Gazetede yayımlanması ile taraf olmuştur.

Bu yazıyı

uygulaması

CERÇEVE
Podcast

kanalı üzerinden dinleyebilirsiniz!

KAPAK KONUSU

Yapılan bilimsel araştırmalar 2030 yılına kadar küresel ortalama sıcaklığın, sanayi öncesi döneme göre en fazla 1,5 derece ile sınırlanmaması durumunda birçok felaketin yaşanacağını belirtmektedir. Aşağıdaki tabloda küresel sıcaklığın bu 1,5 derecelik sınırın üstüne çıkılması halinde karşılaşıması muhtemel sorunlar listelenmektedir.

Aşırı Sıcaklar	Su Kıtlığı	Ekosistem Hasarları
Deniz Seviyelerinde Yükselme	Seller ve Fırtına Başta Olmak Üzere Olağan Dışı Felaketler	Yoksulluk ve Göç Sorunları

Enerjide Dönüşüm	Tarımda Dönüşüm	Sanayide Dönüşüm
Ulaşımda Dönüşüm	Binalar ve Şehirleşmede Dönüşüm	Atıkların Dönüşümü
	Arazi Kullanımı ve Ormanlaştırmada Dönüşüm	

Küresel yıllık emisyon miktarı 58 milyar tona ulaşmış ve bu rakamın neredeyse %99'luk kısmını, başta enerji sektörü olmak üzere aşağıda sıralanan faaliyetler oluştırmaktadır. Bu faaliyetler yeşil dönüşümün temellerinde 7 ana konuda dönüşümü başarmayı zorunlu kılmaktadır. Bunlar sırasıyla aşağıda verilmiştir;

Özellikle şehirlerin dönüştürülmesinde enerji, ulaşım, sanayi ve binalar ön plana çıkmaktadır. Bu alanlar için 2050 yılına kadar aşağıdaki çalışmaların yapılması hedeflenmektedir.

2030	Sanayi, Enerji, Ulaşım, Binalar	Ağır sanayi tesislerinde yeni temiz teknolojilerin kullanımı artacak, 1020 GW yıllık güneş ve rüzgâr santrali kurulumu yapılacak, küresel araç satışlarının %60'ı tam elektrikli araçlardan oluşacak, tüm yeni binalar sıfır karbonlu biçimde inşa edilecek
2040	Sanayi, Enerji, Ulaşım, Binalar	Ağır sanayi tesislerinin %90'ı yeni yatırım yapmayacak hale getirilecek, küresel elektrik talebinin net sıfır emisyonlu hale getirilecek, havacılık endüstrisinde kullanılan yakıtların en az %50'si düşük emisyonlu olacak, mevcut binaların en az %50'sinin sıfır emisyonlu hale dönüştürülmesi sağlanacak
2050	Sanayi, Enerji, Ulaşım, Binalar	Ağır sanayi tesislerinin %90'ından fazlası düşük emisyonlu hale dönüştürülecek, küresel elektrik üretiminin en az %70'i güneş ve rüzgâr santrallerinden sağlanacak, elektrikli otobüs sayısı 50 milyon adede ulaşacak, küresel bina stoğunun %85'i sıfır karbonlu hale dönüştürülecek

Yeşil dönüşümün bugüne kadar yapılmaya çalışılan en kapsamlı ve sonuç alınması muhtemel çalışmalar bütünü olduğu görülmektedir. BM Genel Sekreteri Guterres'in ifadesiyle "aşırı hava olaylarının hız kazanmasıyla birlikte insanlık cehennemin kapılarını açtı. Çiftçilerin çaresizce sellerin mahsullerini alıp götürmesini, artan sıcaklıklar nedeniyle öldürücü hastalıkların ortaya çıkmasını ve büyük orman yangınlarından kaçan insanların kitlesel göçünü izliyoruz." Yukarıda ifade etmeye çalıştığımız birçok alandaki yenilikçi ve yeşil dönüşümü zorlayan değişim adımları eşi görülmemiş bir sosyoekonomik devrimi gündeme getirmiştir. "Raflardan alınacak her türlü ürün ve hizmet" için benzeri görülmemiş bir sıkılaştırma politikası, kaynak verimliliği, döngüsellik

hedefi, kirlletmeden ve hoyratça olmayan bir yolla üretim/tüketim modeli birçok ulus tarafından benimsenmeye başlamıştır. Çocukların eğitiminden başlayarak, artık daha az tüketimle yetinilmesi, daha çevreci ve kaynakları kirlletmeyen metotlarla, sorumlu üretim ve tüketim yapılması önümüzdeki dönemin şifrelerini oluştırmaktadır. İklim Kanunu, Yeşil Taksonomi Yönetmeliği, Karbon Piyasalarının İşletilmesine Dair Yönetmelik ve İklim Değişikliği Uyum ve Azaltım Eylem Planları ölkemizin 2024 yılında yayınlanması ve uygulamaya geçirilmesi beklenen düzenlemeler olacaktır. Artık gelen bu tufana karşı gereken tedbirleri almak hem ailelerimiz hem de iş insanlarımız için kaçınılmaz bir görev olarak görünmektedir.

 metvibes

**DNA'sında
Performans Olan
Kreatif Ajans**

- ◆ Kreatif Tasarım
- ◆ Stratejik Kampanya Üretimi
- ◆ Web Sitesi & Yazılım Geliştirme
- ◆ Performans Pazarlama
- ◆ Sosyal Medya
- ◆ Video Prodüksiyon

Av. Serhat KISAKÜREK
MÜSİAD Invest Başkanı

COP28, Yeşil Ekonomi Dönüşümü

ve fosil yakıtlardan çıkış stratejileri vardı. Bu konular, Avrupa Birliği'nin Kurumsal Sürdürülebilirlik Durum Tespiti Direktifi gibi yeni mevzuat çalışmalarıyla paralellik gösteriyor. Bu direktif, insan hakları ve çevrenin korunması alanında daha yüksek koruma seviyesi sağlamak için şirketler hukukuna yeni yükümlülükler getiriyor. Program boyunca, uluslararası iş insanları ve yöneticilerle özel görüşmeler gerçekleştirerek Türkiye'nin yatırım potansiyelini değerlendirdik. Özellikle, Birleşik Arap Emirlikleri Devlet Başkanı Zayed El Nehyan ve Afrika Kalkınma Bankası Başkanı Akinwumi Adesina ile yaptığımız görüşmelerin, Türkiye'nin enerji sektöründe ve yenilenebilir enerji alanındaki küresel iş birliklerini güçlendirmesi açısından önem taşıdığını düşünmekteyim.

COP28 etkinliği kapsamında, 123 ülkenin imza attığı Küresel Yenilenebilir Enerji ve Enerji Verimliliği Taahhüdü, iklim değişikliğiyle mücadelede yeni bir dönemi işaret ediyor. Bu taahhüt, metan emisyonlarını azaltmayı ve küresel yenilenebilir enerji kapasitesini önemli ölçüde artırmayı hedefliyor. Bu gelişmeler, Türkiye gibi gelişmekte olan ülkeler için hem bir meydan okuma hem de yeni fırsatlar sunmaktadır.

“Finansal sürdürülebilirlik konusunda Türkiye, 2006 yılında BDDK ve TBB tarafından hazırlanan kılavuzlarla önemli bir adım attı. Türk Finans Sektörü inisiyatifleri ve Borsa İstanbul'un Sürdürülebilirlik Endeksi gibi gelişmeler, finans sektöründeki aktörlerin “sürdürülebilir bir gelecek” için harekete geçtiğinin göstergeleridir.”

Görüşmelerimiz ve uluslararası liderlerle olan etkileşimlerimiz, Türkiye'nin küresel iklim politikalarındaki rolünü ve sürdürülebilir kalkınma konusundaki taahhüdünü pekiştirdi. Özellikle, Amerika Birleşik Devletleri İklim Özel Temsilcisi John Kerry ve Kenya Devlet Başkanı William Ruto gibi önemli figürlerle yaptığımız görüşmeler, Türkiye'nin iklim politikaları ve sürdürülebilir yatırımlar konusundaki perspektifini genişletti.

COP28 aynı şekilde gelecek sene Azerbaycan'da uluslararası yatırım ve finansmanların yeşil ekonomi dönüşümü konuları çerçevesinde yapılacak. Bu bağlamda, Türkiye'nin sürdürülebilirlik politikaları ve uluslararası finansal modellerdeki rolü hem karbon salınımını azaltma hem de küresel yatırım çekme açısından büyük önem taşımaktadır.

Finansal sürdürülebilirlik konusunda Türkiye, 2006 yılında BDDK ve TBB tarafından hazırlanan kılavuzlarla önemli bir adım attı. Türk Finans Sektörü inisiyatifleri ve Borsa İstanbul'un Sürdürülebilirlik Endeksi gibi gelişmeler, finans sektöründeki aktörlerin “sürdürülebilir bir gelecek” için harekete geçtiğinin göstergeleridir. Bu çerçevede, sürdürülebilir finans; finansal hizmetlerde çevresel, sosyal ve yönetim kriterlerini kapsayacak şekilde geliştirilen bir yaklaşım olarak ön plana çıkıyor.

Birleşmiş Milletler'in Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA) çerçevesinde, finans ve yatırımın tüm sektörleri kapsadığı düşünüldüğünde, sürdürülebilir finansmanın önemi daha da artıyor. Özellikle, 2018 yılında Avrupa Komisyonu tarafından hazırlanan aksiyon planı ve International Platform on Sustainable Finance (IPSF) gibi girişimler, bu alandaki uluslararası iş birliklerini güçlendiriyor. Avrupa Birliği Taksonomisi Yönetmeliği ise, hangi yatırımların sürdürülebilir olarak nitelendirilebileceği konusunda bir sınıflandırma sistemi sunarak, yeşil aklama gibi riskleri ortadan kaldırmayı amaçlıyor.

Global Compact Network Türkiye'nin Sürdürülebilir Finans Çalışma Grubu'nun araştırmalarına göre, Türkiye'nin SKA hedeflerine ulaşabilmesi için yıllık 2,5 – 3 milyar ABD dolarına yakın bir yatırım ihtiyacı bulunuyor. Sürdürülebilir finans araçları ve uygulamaları,

bu ihtiyacı karşılamada ve iklim krizinin getirdiği riskleri yönetmede önemli bir rol oynuyor. Sürdürülebilir ve yeşil finans konusunda, çevresel, sosyal ve yönetim (ESG) kriterleri ön plana çıkıyor. ESG odaklı yatırımlar, finansal performansı artırmanın yanı sıra sosyal etki yaratma bilinciyle de hareket ediyor. Bu kriterler, sürdürülebilir bir ekonomik düzenin kurulması için temel bir kılavuz niteliği taşıyor.

Türkiye'nin sürdürülebilir finans ve yeşil ekonomiye geçişteki rolleri hem ulusal hem de uluslararası düzeyde önemli fırsatlar sunuyor. Özellikle, Avrupa Birliği ile uyumlu politikalar ve uluslararası iş birlikleri, Türkiye'nin küresel iklim değişikliğiyle mücadeledeki pozisyonunu güçlendiriyor. Bu süreç, Türkiye'nin ekonomik büyümesini desteklerken, aynı zamanda sosyal ve çevresel refahı da teşvik ediyor.

COP28 ve sonrasındaki gelişmeler, Türkiye'nin sürdürülebilir finans alanındaki ilerlemesini ve uluslararası alandaki etkin rolünü vurguluyor. Türkiye'nin bu alandaki politika ve uygulamaları hem ulusal hem de küresel düzeyde sürdürülebilir bir gelecek için önemli adımlar olarak değerlendirilebilir. Bu bağlamda, sürdürülebilir finans ve yeşil ekonomiye geçiş, Türkiye'nin hem içinde bulunduğu bölge hem de dünya genelindeki etkisini artırma potansiyeline sahiptir.

Finans sektörünün sürdürülebilir kalkınmada büyük bir etkisi olduğu ve diğer sektörleri yakından ilgilendirdiği düşünüldüğünde, yakın gelecekte şirketlerin rekabet gücünün sürdürülebilirlik performansına dayalı olarak belirleneceği öngörülmektedir. Bu nedenle, finansal kurumların ve ilgili işletmelerin mevcut sorunları takip etmeleri, gelişmelere ayak uydurmaları ve sürdürülebilir finans uygulamalarını ulusal ve uluslararası düzenlemelere uygun bir şekilde titizlikle uygulamaları son derece önemlidir. Şu anki durumda, sürdürülebilir yatırımlar ve yüksek ESG notuna sahip şirketlere olan ilginin büyük olduğunu ve dünya çapında önemli miktarda kaynağın bu alanlara aktarıldığını gösteren araştırma verileri bulunmaktadır. Gelecek yıllarda ise, ESG fonlarının daha da büyümesi ve yüksek ESG notuna sahip işletmelerin rakiplerinden önemli ölçüde ayrışması, marka değerlerinin yükselmesi ve finansal açıdan avantaj elde etmeleri beklenmektedir.

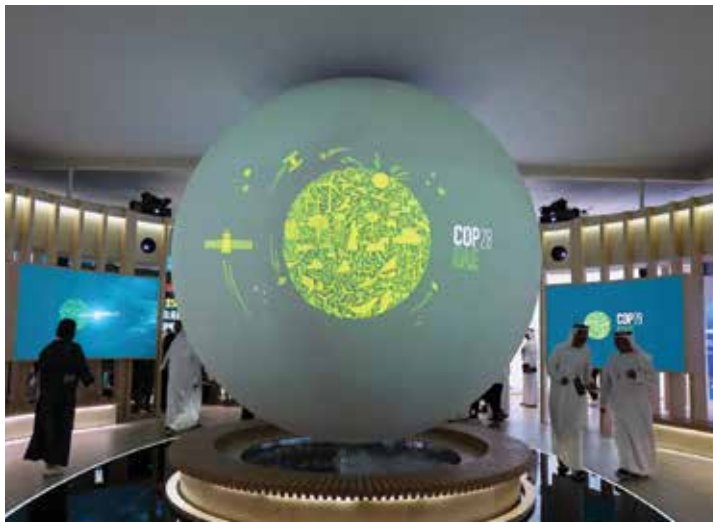
Bu yazıyı

uygulaması

CERCEVE
Podcast

kanalı üzerinden dinleyebilirsiniz!

Altuğ KARATAŞ
MÜSİAD Sektör Kurulları Komisyonu
Başkan Yardımcısı

Yeni Trend: Yeşil Ekonomi

sebeptir. Özellikle Kyoto protokolüyle beraber Birleşmiş Milletler öncülüğünde Paris İklim Anlaşması ardından Avrupa Birliği'nin karar aldığı yeşil mutabakat kapsamında ekonomide yeni kurallar ve yeni finansman yöntemleri ortaya çıktı. Üretimi kendi ülkelerinden kaçırarak gelişmiş ülkeler hem dünyayı koruyacak dekarbonizasyon -yani karbonsuz- üretim teknolojilerini kendi topraklarına çekmeyi, hem de yeşil anti-dumping uygulamayı çözüm olarak buldu. İşte yeni dünya düzeninde bu yeni ekonominin adını biz sürdürülebilirlik ve yeşil ekonomi olarak adlandırıyoruz.

Yeşil ekonominin başlıkları ise:

- Yenilenebilir Enerji Sistemleri
- Enerji Verimliliği
- Teknolojik Temiz Enerji Sistemleri
- Alternatif Enerji Kaynakları (Örneğin: Hidrojen, Small Modular Reactor vs.)
- Karbon Yakalama Teknolojileri
- Nükleer Enerji
- Yeşil Ekonomi Finansman Yöntemleri
- Yeşil Yakalı İstihdam
- Yeşil Anti-Dumping Olarak Sıralayabiliriz
- Sürdürülebilirlik Standartları

İklim krizleri ile ilgili en kapsamlı mücadele ise Birleşmiş Milletler öncülüğünde ilerliyor.

Birleşmiş Milletler iklim çerçevesi sözleşmesine göre; anlaşmaya taraf olan ülkeler, her yıl iklim kriziyle mücadelede neler yaptıklarını ve gelecekle ilgili planlarını kısa adı COP olarak adlandırılan zirvede ele almaktadır. COP zirvelerinin en meşhur olanı Paris İklim Anlaşması'yla sonuçlanan COP21 idi. Bu yıl ise COP28 zirvesi Birleşik Arap Emirlikleri'nin Dubai şehrinde 100 binin üzerinde katılımcı, yetmişin üzerinde devlet başkanı ve başbakan katılımı ile gerçekleştirildi. Bir

petrol ülkesi olan Birleşik Arap Emirlikleri'nde bu zirvenin gerçekleştirilmesi tepki çekse de dünyadaki gelişmiş, gelişmekte olan ve az gelişmiş birçok ülkenin bir masa etrafında müzakere ediyor olması bile son derece kıymetliydi. Türkiye de bu sene, toplam delegasyon sayısı ile altıncı sırada yer alarak, iklim krizine ve yeşil ekonomiye yüksek ilgiyle COP28 zirvesinde bulundu.

COP28 Dubai zirvesi öncesinde uluslararası enerji ajansı aşağıdaki hedef 5 başlığı açıkladı:

1. Net sıfıra ulaşmak için enerji sistemlerinde fosil yakıtlardan adil, düzenli ve hakkaniyetli bir şekilde geçiş yapılması.
2. Küresel olarak yenilenebilir enerji kapasitesinin üç katına çıkarılması.
3. Küresel olarak enerji verimliliği hedefinin iki katına çıkarılması.
4. Kömür kullanımını azaltma çabalarının hızlandırılması.
5. Karbon yakalama ve depolama gibi teknolojilerin hızlandırılması.

Zirvede alınan kararlar koyulan hedefleri şimdilik yakalayamamış olsa bile gerçek olan; gelişmekte olan ülkelerle birlikte karbon sermayesi üzerinden geçimini sağlayan büyük petrol ve gaz ülkelerinin bile yeşil ekonomik sistemin içinden pay almaya çalıştıklarını göstermektedir.

Gelişmekte olan ülkeler için 2030 yılına kadar Yeşil Dönüşüm Ekonomisi için hedef koyulan bütçe 2,4 trilyon dolardır. Bundan daha yüksek bir sayı da gelişmiş ülkeler tarafında bu ekonominin içine katılmak üzere planlanmaktadır. Ayrıca dünya ikliminin bugünlere gelmesinde hiçbir suçu olmayan az gelişmiş ülkelerin de kayıp zarar fonu olarak adını belirttiği ve gelişmiş ülkelerden talep ettiği sayılar var. Bu sene 700 milyon

doların üzerinde bir miktar toplanmış olsa da beklenen sayılar milyar dolarlar temelinde olduğu bilinmektedir.

COP28 zirvesinde ülkelerin müzakereleri sonucunda mutabık kalınan kararlar ise şunlar:

- Enerji verimliliğinin hızının 2030 yılına kadar 2 katına çıkartılması.
- Yenilenebilir enerji yatırımlarının 2030 yılına kadar 3 katına çıkartılması.
- Petrol üretimi yapan 50 şirket 2030'a kadar işletmelerinden kaynaklanan metan emisyonlarını sıfıra indirme sözü verdiler.
- 134 ülke sürdürülebilir tarım, dirençli gıda sistemleri ve iklim eylemi konulu bir deklarasyon yayımladı.
- 22 ülke 2050'ye kadar nükleer güç kapasitesini 3 katına çıkarmak için deklarasyon yayımladı.
- Yeşil iklim fonunda 31 ülke 12,8 milyar USD destek sözü verdi.
- Paris İklim Anlaşması'ndan sonraki ilk küresel durum değerlendirmesi yapıldı.
- Kayıp ve hasar fonuna 792 Milyon USD aktarma sözü verildi.

Peki neler yapılmadı;

- Nükleer güç artışından kaynaklı atık konusundan söz edilmedi.
- Gelişmekte olan ülkelerin yeşil dönüşümü için gerekli uygulama ve adaptasyon çalışmaları için gerekli fon yakalanamadı.

Bu yazıyı

uygulaması

CERCEVE
Podcast

kanalı üzerinden dinleyebilirsiniz!

- Fosil yakıtlara yatırımlar durdurulamadı.
- Fosil yakıtlardan nasıl uzaklaşılacağına karar alınmadı.
- Paris Anlaşması kararlarından olan iklim finansı konusunda bağlayıcı hükümler konulamadı.
- 1.5 C hedefine götürecek çalışma programı belirli bir duruma getirilemedi.

Türkiye Tarafı

Türkiye COP28 zirvesi öncesi iklim değişikliği uyum koordinasyon kurulunda müzakere yapılacak başlıklar ve görüşlerle ilgili hazırlıklarını yaparak zirveye katıldı. Kamu tarafı haricinde özel sektörden de ilgi çok fazlaydı. MÜSİAD resmi olarak geniş bir heyetle COP28 zirvesine katıldı. MÜSİAD'ın iklim değişikliği konusundaki bir sunumu uluslararası platformda anlatılmış oldu.

MÜSİAD heyeti olarak uluslararası enerji ajansından (IEA), uluslararası yenilenebilir enerji ajansına (IRENA), Dünya Bankası'ndan (WB), Avrupa yatırım ve kalkınma bankasına (EBRD) kadar birçok finans kuruluşuyla temaslara sağlandı. Birçok sivil toplum kuruluşu ve paydaşlarla da karşılıklı istişareler yapıldı.

Peki Türkiye'nin iklim ekonomisi ya da yeşil ekonomiden pay alması için neler yapılması lazım?

- Dünya karbon emisyonlarında yüzde 1,1'lik pay alan Türkiye'nin yeşil ekonomiden ise yüzde 2 ve üzerinde pay alarak gayrisafi yurtiçi hasılasının arttırması lazım.
- Yeşil ekonomik sistemde üretim ve istihdamı arttırarak Türk ekonomisinin bu sistem içinden büyüyerek çıkması için plan yapılmalıdır.
- Yenilenebilir enerjide sadece Türkiye'nin enerji üretim potansiyelini değil aynı zamanda Avrupa'nın

en büyük tedarikçisi olma hedefini de hayata geçirmelidir.

- Genç nüfusunun donanımını arttırarak 'yeşil yakalı' istihdamını çoğaltmalıdır. Yeşil teknolojilere yatırım yaparak Avrupa'ya yakınlığını bir avantaja çevirmelidir.

- Avrupa Birliği yeşil mutabakatını, yeşil ekonomiye geçişte iyi değerlendirerek Türk ekonomisi için bir fırsat oluşturmaktadır.

- Dijitalizasyondan enerji verimliliğine kadar dünyaya ürün ve hizmet ihraç eden bir ekonomi haline dönüşmelidir.

Yeşil Dönüşüm Ekonomisi İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra dünyanın uygulamaya geçirdiği yeni bir modeldir. Bunu sorgulamak düşünülebilir ama yeşil ekonomik sistem gerçeğini ortadan kaldırmaz. O zaman yeni bir ekonomik sistem başladıysa kamudan özel sektöre ve sivil toplum kuruluşlarına kadar Türkiye kendi yol haritasını oluşturmaktadır. Türkiye bu ekonomik sistem içinden dünyanın en büyük 10 ekonomisi arasına girecek Türkiye Modeli'ni hayata geçirmelidir.

Sonuç Olarak

COP zirvelerinin yirmi dokuzuncusu Türkiye'nin de diplomatik çalışmalarıyla birlikte Azerbaycan'ın Bakü şehrinde gerçekleştirilecektir. Türkiye şimdiden COP31 (2026) zirvesi için Avustralya ile rakip durumundadır. Bunun diplomatik temalarını yapmaktadır.

Umut ederiz ki COP31, kamu- özel sektör iş birliği ve lobi çalışmalarıyla 2026 yılında Türkiye'de gerçekleştirilebilir. Yeşil Dönüşüm Ekonomisi Türkiye'nin coğrafi ve politik avantajları ile avantaja dönüşebilir. Türkiye 1 Trilyon USD ihracat hedefine çok hızlı yelken açabilir.

HAYATIN HER ANINDA YANIBAŞINIZDAYIZ

Çınar Boru & Genel Müdürlük

Ayazlı Mahallesi
Ereğli Cad. No:178
Akçakoca / DÜZCE
T: 0(380) 525 02 67
F: 0(372) 316 89 72

Çınar Çelik

Organize Sanayi Bölgesi
Çınar Caddesi
Kdz. Ereğli / ZONGULDAK
T: 0(372) 334 36 90
F: 0(372) 334 36 99

Çınar Lojistik

Bozkuş İşhanı
No: 18/C
Kdz. Ereğli / ZONGULDAK
T: 0(372) 316 46 20
F: 0(372) 316 89 73

İstanbul Ofis

Finans Kent Mah. Prof. Hasan
Küçük Cad. No:5 Blok:9A-20. Kat
Daire 191 Ümraniye / İSTANBUL
T: 0(216) 688 24 29
F: 0(216) 688 24 28

“Şehitlerimize Rahmet, Filistin’e Destek, İsrail’e Lanet” için yüz binler Galata Köprüsü’nde buluştu

Yeni yılın ilk gününde tarihi bir birliktelik gerçekleşti. 308 sivil toplum kuruluşu, Pençe Kilit Harekat bölgesinde şehit olan askerimize, İsrail zulmüne maruz kalan Filistin’e destek ve teröre lanet için bir araya geldi. Ayasofya, Sultanahmet, Süleymaniye ve Eminönü Yeni camilerinde sabah namazında buluşan yüz binlerce kişi, birlikte Galata Köprüsü’nde buluştu.

Milli İrade Platformu öncülüğünde düzenlenen “Şehitlerimize Rahmet, Filistin’e Destek, İsrail’e Lanet” yürüyüşüne, 308 STK’nın katılımıyla Galata Köprüsü’nde on binlerce kişi bir araya geldi. Ayasofya-i Kebir Cami-i Şerifi, Eminönü Yeni Camii, Sultanahmet Camii ve Süleymaniye Camisi önlerinde oluşturulan kortejlerden, kendi imkanlarıyla Galata Köprüsü’ne gelen katılımcılar, burada bir araya geldi. Kentteki 4 büyük camide kılınan sabah namazının ardından cami önlerinde toplanan katılımcılar, kortej eşliğinde Galata Köprüsü’ne ulaştı.

Yürüyüşe, Gençlik ve Spor Bakanı Osman Aşkın Bak, Sağlık Bakanı Fahrettin Koca, eski TBMM Başkanı Mustafa Şentop, AK Parti Kayseri Milletvekili Hulusi Akar, AK Parti Mersin Milletvekili Nureddin Nebati, AK Parti İstanbul Milletvekili Süleyman Soylu, İlim Yayma Vakfı Mütevelli Heyeti Başkanı ve TUGVA Yüksek İstişare Kurulu Üyesi Bilal Erdoğan, T3 Vakfı Mütevelli Heyeti Başkanı, TEKNOFEST ve Baykar Yönetim Kurulu Başkanı Selçuk Bayraktar, AK Parti İstanbul İl Başkanı Osman Nuri Kabaktepe ile birçok milletvekili ve ilçe belediye başkanı ile siyasi partilerin temsilcileri katıldı.

Birçok konuşmacı, duygu dolu anlarda Filistin’e olan desteklerini ifade ederken, şehitlerimize de rahmet diledi. MÜSİAD Başkanı Mahmut Asmalı, kürsüye çıkarak, Filistin’in özgürlüğünün sadece bölgeye değil, aynı zamanda tüm insanlığa yönelik bir kurtuluş anlamına geldiğini vurguladı. Asmalı, bugünün, bir kez daha Filistin’in direnişi ve mücadelesinin insanlık için ne kadar önemli olduğunu ifade etti. Bu anlamlı olayın, dayanışmanın ve barışın güçlenmesi için bir fırsat olduğunu belirterek, Filistin halkına olan desteklerini dile getirdi.

Kudüs’ün dünyanın kilit taşı olduğunu vurgulayan Asmalı, “Kudüs’e barış ve huzur gelmeden dünyaya barışın ve huzurun gelmesi imkansızdır. Buradan hep birlikte haykırıyoruz. Gazze’nin hürriyeti, insanlığın hürriyettir. Gazzeli kardeşlerimiz güvende olmadıkça, asla biz de güvende olmayacağız. Gazze özgür oluncaya kadar, başkenti Kudüs olan bağımsız Filistin devleti kuruluncaya kadar bu mücadelemiz devam edecektir.” dedi.

Asmalı, burada olduğu gibi farklılıkları ve ayrılıkları bir tarafa bırakarak, ortak değerler etrafında kenetlenerek daha adil, daha yaşanabilir bir dünya kurmak için hep birlikte mücadele edeceklerini belirterek, “Unutmayalım Türkiye, Türkiye’den büyüktür ve ecdadımızın emaneti olan vatanımızın her karış

toprağı bizim için kutsaldır. İnsani, İslami ve tarihi sorumluluklarımızın bilincindeyiz. Gereği neyse vakti, yeri geldiğinde yerine getirileceğinden hiç kimsenin şüphesi olmasın.” diye konuştu.

Asmalı, konuşmasında Gazze’de ve Filistin’in farklı bölgelerinde soykırım uygulayan İsrail’i ve destek veren hükümetleri, PYD, PKK ve diğer tüm terör örgütlerini şiddetle lanetleyerek, “Apaçık bir hakikatle inanıyor ve ilan ediyoruz ki Allah’tan başka galip yok. Bu zulmü durdurma çağrısı yaparken, unutmamalıyız ki Allah, intikam alanların en hayırlısıdır.” ifadelerini kullandı. Asmalı, bu acı gerçekler karşısında birlik olmanın ve Filistin’in adalet arayışına destek olmanın önemine vurgu yaparak, uluslararası toplumu adil bir barışın tesisine yönlendirmeye çağırdı.

Milli İrade Platformu adına konuşma yapan İlim Yayma Vakfı Mütevelli Heyeti Başkanı ve TUGVA Yüksek İstişare Kurulu Üyesi Bilal Erdoğan da 7 Ekim’de başlayan “İsrail Naziliği”nin tarihin en kanlı katliamlarından biri olduğunu vurguladı. Erdoğan, İsrail’in her gün yüzlerce masumu ve çocuğu hedef alarak tarihi bir zulme imza attığını belirterek, Filistinlilerin haklarına göz dikmeye, canlarına ve mallarına kastetmeye yeni bir boyutta devam ettiğini dile getirdi. Ayrıca, dünya toplumunun bu vahşi eylemlere seyirci kaldığını ve bu insanlık dışı duruma karşı bir tepki gösterme sorumluluğunu vurguladı.

Nilgün BÖCEKLİ
Ayvera Danışmanlık Çevre LTD ŞTİ.

Sürdürülebilir Geleceğe Doğru: Yeşil Dönüşüm Çağında Değişimler

geçen yıl küçülüyor.

4. Ortadoğu coğrafyasında kız çocuklarının iklim değişikliğinin etkisiyle soğuk bölgelere nazaran daha erken ergenliğe eriştiği tespit edildi.

5. Ülkemizde Akdeniz ve Ege sahillerinde görülen balon balığı Marmara Denizine girmek üzere
6. İklim değişikliği sebebiyle güvenli gıda arzı tehdit altında.

7. Nesli tükenmekte olan bitki ve hayvan ırklarındaki artış baş döndürücü seviyede.

8. 2023 de Aydın Adnan Menderes Barajında depolanan suyun yüzde 42'si "buharlaşıma" sonucu yok oldu.

Bilim kurgu filmlerinden fırlamış gibi görünen yukarıdaki ifadeler maalesef doğru. İklim değişikliği artık geri dönülemez durumda hayatı tehdit ediyor. Peki biz hazır mıyız? Ortalama ısı 2 derece arttığında bizi ne gibi riskler bekliyor? Biliyor muyuz? Hazır mıyız? Ne yapacağız?

Üstüne üstlük tüm dünya ülkelerinde gelir dağılımı, eşitsizlik, toplumsal yabancılaşma, suç oranları, kötü alışkanlıklar, alkol, uyuşturucu kullanımı, toplumsal yozlaşma, pandemiler, savaşlar, çifte standart uygulamaları, depremler, fırtınalar, kasırgalar, seller doğal afetler her geçen yıl artıyor. Özellikle ülkemizde birkaç gün sonra seneyi devriyesini anımsayacağımız "Maraş Depremi" insanlık tarihinin en büyük afetlerinden birisi olarak yaşanmışken...

Hepimizin bu olanlarla ilgili az ya da çok fikri elbette vardır. Fakat ademoğlunun sanayileşmesi ile yukarıda saydığımız pek çok olumsuzluğun yaşanması ve artmasının yakından ilgisi var.

“Neler yapacağız? İşletmemizi ilgilendiren “çevresel, sosyal ve ekonomik” riskleri belirleyerek bir durum tespiti ile başlayacağız. Emisyon ölçümü, su ve karbon ayak izinin hesaplanması, risk matrisleri ve haritalandırma vb. pek çok parametreyle belki de ilk defa burada karşılaşacağız.”

1. Kaliforniya'daki bataklıkta yaşayan timsahların anormal davranışlarının sebebi olarak bataklığa karışan sulardaki ilaç kalıntıları olarak gösterildi. Özellikle antidepresan ve doğum kontrol ilaçları ve hormonların anormal davranışların sebebi olarak tespit edildi.

2. Meksika'da anne sütünde mikro plastik bulundu.

3. İklim değişikliği sebebiyle vücut kitle endeksi her

Artık “dönülmez akşamın ufkuna” baktığımız konusunda pek çok doğa ve ekonomi bilimci hemfikir durumda.

Meşhur “Piyasa Ekonomisi ve Görünmez El” acaba kendini biraz fazla mı kayırdı? Yoksa kapitalizm “Piyasa Dengesi” bizi yanılttı mı? Başta insan olmak üzere doğal kaynakların böyle fütursuzca kullanımı bu düzenin sonunu mu getirecek? Dünya ne yapıyor? Çok uluslu şirketler ne yapıyor? Ne yapmalı?

1987 yılından bu yana Birleşmiş Milletler (BM) bir dizi toplantı ve çalışma ile iklim değişikliği ve toplumsal konularda bir dizi sebep-sonuç ilişkisine dayalı toplantı ve çalışmalar yaptı. 2015 de Paris’te Türkiye’nin de taraf olduğu iklim değişikliği eylem planlarını içeren anlaşma imzalandı.

17 tane Sürdürülebilir Kalkınma Amacı açıklandı. Bu amaçla pek çok toplantı ve zirveler gerçekleştirildi. COP28 Dubai’de yapıldı. COP 29 Kasım ayında Bakü’de yapılacak.

Bu 17 tane amacı bir başka açıdan Endüstri Devriminden günümüze timsah gözyaşları gibi ekonomik düzenin bir karnesi olarak görebiliriz. Her amacın sonuna “başaramadık” kelimesini eklediğimizde çok daha anlamlı olacaktır. “yoksulluğu bitiremedik” “açlığa son veremedik” “sağlıklı ve kaliteli yaşamı gerçekleştiremedik” gibi. Dünya nüfusunun “mutlu” yüzde 20’sinin aksine ilgilenenlerin konu ile ilgili Birleşmiş Milletler web sitesini ziyaret etmeleri konumuzu dağıtmamak adına daha faydalı olacaktır.

Sonuç olarak elimizde bütün bu bahsettiğimiz konuları içine alan ve işletmeleri de çok yakından ilgilendiren doğal sermayeyi gelecek nesillerin ihtiyaçlarına sahip çıkarak, ekosistem ve ekonomi arasındaki etkileşimi dengeleme hedefini güden sürdürülebilirlik kavramı ortaya çıktı.

2020 yılındaki Davos Zirvesi’nde Başkan Klaus SWAB ekonomistlerin yakinen bildiği Milton Friedman’ın hisse “pay” sahipleri kapitalizminden paydaş “Stakeholder” kapitalizmi teorisini kucağımıza bıraktı.

Bu yazıyı

uygulaması

CERCEVE
Podcast

kanalı üzerinden dinleyebilirsiniz!

Özetle bu iklim krizi, yeşil dönüşüm, yeşil mutabakat meselesi “banane canım kirleten ödesin” diyeceğimiz ya da sistemin üst kısımlarında keyfine bakan abilerin tek başına “düzeltmek istedikleri” düzeltebilecekleri iş olmaktan çoktan çıkmış durumda.

Nedir Bu Paydaş Kapitalizmi?

Meşhur bir anekdot vardır; Her yıl bölgedeki en iyi buğdayı üreten çiftçiye sorulur: “bu işin sırrı nedir? Neden her yıl siz en iyi mahsulü üretiyorsunuz?” diye. Cevap olarak o çiftçinin en iyi tohumlarını komşularıyla paylaştığını öğrenirler.

Artık hisse sahiplerinin menfaatleri, işletmenin birlikte değer yarattığı tüm bileşenlerle birlikte yaptığı yapacağı iyileştirmelere bağlı durumda. Tedarikçiler, çalışanlar, komşular, kamu kurum ve kuruluşları, sanayi bölgeleri, üye olunan dernekler birlikte ne gibi değerler yaratılıyor? Gerekirse en iyi tohumu “inovasyon transferi” tedarikçilerimize bedelsiz vererek birlikte verimli çalışma güdüsünde bulunmak ve bu çalışmayı raporlamak durumundayız. Uzun dönemde çevreyi, sosyal etkileşim ve riskleri ekonomik olarak iyi yöneten “yönetişim” işletmeler kâr elde ederler. Yeni kapitalizmin mottosu bu. Bu meyanda ilgililerin Alman Tedarik Yasası’na bakmalarında büyük yarar var.

Neler yapacağız? İşletmemizi ilgilendiren “çevresel, sosyal ve ekonomik” riskleri belirleyerek bir durum tespiti ile başlayacağız. Emisyon ölçümü, su ve karbon ayak izinin hesaplanması, risk matrisleri ve haritalandırma vb. pek çok parametreyle belki de ilk defa burada karşılaşacağız. Her ne kadar dere yatağına ev yapmak bir alışkanlık gibi görünse de fabrikası deprem kuşağında olan doğal afet riski ile ilgili bir önlem almayan işletmenin yatırımcı çekmesi günümüzde pek de mümkün değil artık. Ya da aşırı sıcak bir iklimde yaz aylarında çalışan verimliliğinin düşmesi, enerji maliyetlerinin artması, çok göç veren bir bölgede nitelikli çalışan temimi vb. “Yeşil Dönüşüm” hamlesine enerji verimliliği durumumuzu tespit etmeden gitmek gereğinden fazla yatırım yapmamıza da sebep olabilir. İşletme verimliliğine odaklanmadan, organizasyonumuzla sorumluluk paylaşmadan başarılı olmamız da mümkün değil. İstedığımız kadar yatırım yapalım personel “banane kardeşim” dedikten sonra işletmede israfın önüne geçemeyiz.

Mevcut durum tespitinden sonra önümüze önce “verimlilik ve israfın önlenmesi” daha sonra başarılması gereken hedefler doldurulması gereken “boşluklar”

GREEN

çıkacak. Bu boşluklar sürekli iyileştirme ve disiplinle çalışacak şekilde politikalar belirleyecek, bu politikalara uyumlu stratejiler geliştirecek bu amaçlara ulaşmak için adım adım hedefler “KPI” koyarak, uyumlu ve kâğıtta kalmayan yönetim sistemi uygulayacağız. Diğer taraftan finansal göstergelere bakarak; sermaye hareketleriniz, kârlılığınız, dönen-duran varlıklarınız vb. değişimler de ele alınacak. Merak etmeyin önlenen kayıp kaçaklar, özellikle de zamandan yapılan tasarrufla bu yolculuk “geri ödemesi” en çabuk yatırımlarınızdan birisi olacak.

İlk dönemin sonunda finansal durumumuz dahil ne kadar iyileştirme yaptığınızı hazırlanan Sürdürülebilirlik Raporu’nda görülebilecek. Bir başka deyişle sürdürülebilirlik parametrelerinde iyileşme şirketlerin kamuoyuna duyurduğu izlenebilir, doğrulanabilir, uluslararası standartlarca belirlenmiş bir başarı göstergesi olacaktır. Özellikle yabancı yatırımcılar bu göstergelerde “SDI” iyileşme göstermeyen işletmelere yatırım yapmaktan imtina edecekler.

Yeşil Dönüşüm, Yeşil Mutabakat, karbon ayak izi, su ayak izi vb. konuları sürdürülebilirlik yönetiminden ayrı düşünmek ya da ayrı yönetmek uzun dönemli başarı için düşünülemez bir olgudur.

Sosyal Devlet’ten Sosyal Şirket’e

Birinci Dünya Savaşı’ndan bu yana gelişen ve kirlüten ekonomilerin sonucu yeni dünya düzenin işletmeleri iş yaptığı, bulunduğu, katıldığı tüm periferilerde yani çok boyutlu kavramı ile çevrelerde karşılaştığı çevresel, sosyal ve ekonomik sorunlarda katılımcı, çözüm arayan, çözüm önerisinde bulunan, çözen ve çözdüren faaliyetlerde bulunma misyonlarını da yüklenmek zorundadır. Bu konuda eskiden olduğu gibi fabrikanın dışında ne olduğu ile ilgilenmeyen işletmeler rekabet güçlerini zamanla kaybetme riski ile yüzleşmek zorunda kalacaklardır. Çevre ve insan odaklı, çok yönlü iletişimde bulunan, yönetim ilkelerini benimseyen, sürekli iyileşme ve gelişmenin peşinde olan, interaktif teknolojiyi akılcı kullanan ve yaptıkları konusunda paylaşımcı, ilham veren başarılı işletmeler ülkemizin yeni yüzyılının amiral gemileri olacaktır.

29 Aralık 2023 tarihinde Kamu Gözetim Kurumu Sürdürülebilirlik Raporlama Standartı TRFS1 ve

TRFS2’yi yayımladı. Hemen ardından altı gün sonra 05 Ocak 2024 tarihinde aynı kurum Sürdürülebilirlik Raporlaması yapması zorunlu işletmeleri yayımladı. KGK aynı zamanda bu raporların denetlenmesinden de sorumlu kuruluştur.

2021 yılında Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan “Yeşil Kalkınma” hamlesiyle, Avrupa Birliği’nden 3 yıl sonra 2053 yılı için “Net 0 Emisyon” hedefini duyurdu. Avrupa Birliği 2023 Ekim sonunda “Sınırdaki Karbon Düzenleme Sistemi”ne geçtiğini duyurdu. 2026 da “ETS” emisyon ticaret sistemiyle emisyon fazlası olan ürünler için tahsilat sistemi devreye girecek.

22 Ocak 2024 Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Yeşil Dönüşüm ve Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması Bilgilendirme ve İstisare Toplantıları’nın başlatıldığını duyurdu.

KOBİ'lere Yeşil Dönüşüm konusunda “mentorluk, proje, AR-GE ve ÜR-GE destekleri ve hibeleri” TÜBİTAK ve Sanayi Bakanlığı tarafından 2024 yılında verilmeye başlanacak. Önümüzdeki dönemde “Yeşil Dönüşüm” yatırımı yapmayan işletmelerin finansal kaynak bulması gittikçe güçleşecek.

ZERO WASTE

Sürdürülebilir Yeni Dünya; Ekonomide Yeşil Dönüşümün İzleri

Tarihler ve toplumlar boyunca kalkınma amaçlı yapılan eylemlerin pek çoğu doğanın göz ardı edildiği adımlarla başladı. Hızlı yükselişe geçmeyi sağlayan ekonomik eylemler zamanla anlayışların değişmesi ve devletlerin gelişmesiyle doğa odaklı hale geldi. Toplum ve çevrenin birlikte ele alındığı “yeşil ekonomi/ yeşil dönüşüm” kavramı ise ekonomi kavramının kapsamını daha geniş bir çerçeveye aldı.

Peki, sürdürülebilir bir ekonomi odaklı yeni bir dünya mümkün mü?

Artan nüfus, azalan kaynak

Yaşadığımız her yıl hepimizde farklı izler bırakarak yoluna devam etti. 2024'ün ilk aylarını yaşadığımız şu günlerde kış mevsimi içerisinde olmamıza rağmen bahar tadında bir sezon geçiriyoruz. Dört mevsim yaşadığımız ülkemizde küresel ısınmanın izlerini artık daha sık görür olduk. Özellikle Sanayi Devrimi'yle net şekilde doğa kaynaklarını yoğun şekilde kullanmaya başlamamız hem yeraltı hem de yer üstü pek çok zenginliğin azalmasına zemin hazırladı. Pandemi döneminde insanların evlerine çekilmesiyle belirginleşen doğanın kendini toparlaması süreci aslında son zamanlarda dünyanın seslenişini daha net duymamıza vesile oldu. Nüfusumuz çoğaldıkça doğal kaynaklarımız azaldı. Değişen iklim hepimizin bildiği gibi pek çok etkiye sahip oldu.

Şimdilerdeyse yeni gelen kuşakların farklı bakış açıları, eğitim ve küresel dünyadan gördüğümüz şu oldu; doğayı korumak için harekete geçmeliyiz. Üstelik bunu da oldukça hızlı şekilde yapmalıyız. Sürdürülebilir ve yaşanılabilir bir doğa için yeşil dönüşüm olarak adlandırılan yeni bir anlayışa geçmeliyiz. Doğal kaynakların korunduğu ve çevrenin önceliklendirildiği yeşil dönüşüm ile enerji kaynaklarımızı artık daha bilinçli şekilde kullanabileceğimiz yöntemlere göre şekillendirmeliyiz.

Yeşil dönüşümün izleri belirginleşiyor

2024 ile birlikte fabrikalarda izini daha çok göreceğimiz sürdürülebilirlik kavramı devletlerin anlayışlarının da bu yola evrilmesiyle birlikte öne çıkıyor. Geçtiğimiz yıllarda ülkemizde yayınlanan “Yeşil Mutabakat Eylem Planı” ise yeşil dönüşümün en net adımlarından biri oldu. 9 adet ana başlığın yer aldığı eylem planında 32 farklı hedef yer alırken, periyotlarla ilerlenen plan ile devlet desteği net şekilde ortaya konmuş oldu. Bu sayede sıfır atık uygulamaları, fabrikalarda yeşil dönüşüm gibi konular için çözüm üretilmesi şart oldu. Yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelerek endüstride ortaya çıkan atığı aza indirmek önem taşıyor. Çevre dostu ürünlerle zenginleştireceğimiz üretim sürecimizse geri dönüştürülebilir malzemelerle yeni bir yola giriyor.

Tüm bu adımları basamak basamak çözümlerkense yanımıza mutlaka toplumsal farkındalığı almak gerekiyor. Çünkü her ne kadar ekonomik etkiler işletmeler çevresinde şekillense de orada görev alanlar ya da katkı sağlayanlar işin içerisine girmedikçe kolektif bir etki oluşturmak pek de mümkün olmuyor. Okullarda çocukların zihnine tohumları atılmaya başlanan çevre bilinci daha sonraları yetişkinlerdeki eylem ile birleşince ortaya etkisi yüksek bir sonuç çıkabiliyor. Yeşil dönüşüm

Muhammed KURU
Felt Group Kurucu

ile yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelindiğinde enerji maliyetlerini olumlu oranda azaltmak da mümkün oluyor. Hem yeni iş kollarıyla istihdam kaynağı hem de ekonomik kazanç oluşturmak da yine artı değerinde kazanç sağlıyor.

Girişimcilik dünyası yeşil dönüşüme odaklanıyor

Sürdürülebilirlik kendini girişimcilik ekosisteminde de gösteriyor. Elektrikli araçların kapısını net şekilde aralayan Tesla, fosil yakıtlar yerine dönüştürülebilir enerjinin peşinde koşuyor. Girişimciliği gerçekten iyi anlayan girişimciler ise çevre ve toplum etkisini dikkate alarak yeşil bir dünya için çalışıyor. Sorumluluk bilinciyle yeni bir bakış açısı kazanan girişimciler projelerini yeni nesile yaşanabilir bir dünya bırakmak üzerine odaklıyor. Değer algısı yalnızca ekonomik kazanç olmayan bu yeni anlayışla toplumsal sorunlara da çözüm bulmaya odaklanan pek çok proje ortaya çıkıyor. Enerjiyi yöneten ya da üreten, atık yönetimi sağlayan, çevre dostu kıyafetler üreten ya da temiz suya odaklanan pek çok girişim mevcut. Yatırımcıların her geçen yıl daha fazla ilgi duyduğu yeşil girişimcilik büyümeye devam ediyor.

Sürdürülebilirlik kavramları arasında elbette dijital dönüşüm de yer alıyor. Atıkların azaltıldığı dijital dünya fırsat dolu yeni bir strateji oluyor. Sürdürülebilir bir dünya için teknolojik dönüşümü hayata katan Save Card girişimiye dijital dönüşüm konusunda öne çıkıyor. Kağıttan üretilen kartvizitler yerine dijital bir kart olarak üretilen Save Card hem doğayı koruyor hem de sürdürülebilirlik sağlıyor. NFC özelliği ve QR kodu sayesinde sonsuz kullanım sunarak iş dünyasının çözüm ortaklarından biri oluyor.

Mehmet PAMUK
MÜSİAD Sektör Kurulları Uzmanı

Bir Medeniyet Tasavvuru: Değerler Sistemi

İnsanlık, ortak çabalarının sonucunda bilhassa buharlı gemicilik ve buharlı trenler ile kıtaları birbirine bağladığında, dünyanın büyük ülkelerinin dahil olduğu ekonomik bir bütünleşmiş yapı oluşturdu. Dünya sisteminin şekli temelli olarak değiştirildi. Ham madde talebi ve tedariki, batı komutasında batı çıkarlarına hizmet etmek üzere düzenlendi.

ABD liderliğinde olan Batı blokunu, Sovyetler Birliğine karşı üstün kılan sebeplerin başında, Batı blokunun izlediği finans politikası gelmektedir. Bu yol ile dünya düzeninin işleyiş biçimi ve yeni hâkim düzeni artık paranın başrolde olacağı finans politikaları olacaktır. Bu yeni yapı, kaynak ve askeri gücün imtiyazını gölgeleyerek, ona karşı insan (demokrasi, hukuk) yönetimi, finans yönetimi ve bilgi yönetimi üzerine temellenen yeni bir düzen oluşturmuştur. Ancak yaşayış düzeninin merkezine parayı, hep daha çok kazanmayı, hırs ve rekabeti koyan bu rejimin elbette birçok handikabı bulunmaktaydı.

Küresel bir hâl almış ticaret, geldiği durum itibariyle bugün inanılmaz bir noktadadır. İhtiyaçlar ile isteklerin birbirine karıştığı, tüketim çılgınlığı ile oluşan israfın egemen olduğu bu düzende ticaret ve ekonomi, hayatın merkezinde, belirleyici ve karar verici bir roldedir. Değerler sisteminin yok edildiği her şeyin ticari ekonomiye göre şekillendiği bir anlayış hayata egemen olmuştur. Durumu açıklaması bakımından şöyle bir örnek verebiliriz;

Suudi Arabistan net petrol ihracatçısı, İspanya ise net petrol ithalatçısıdır. Bu iki ülke arasında ihtiyaç varlığını gözetken ticari bir ilişki vardır. İki tarafın da birbirine ihtiyaç duyduğu bir menfaat düzeninden, ahlaki, vicdani ve adaleti gözetken bir anlayış çıkması pek mümkün değildir.

Bu durumu en iyi şuandaki Filistin durumunda anlayabiliyoruz. Bir tarafta zulüm, soykırım, ölüm ve kan var iken, bu zulmü yapan İsrail'e müdahale etmek, bırakınız ticari ve siyasi ilişkiyi kesmeyi söylem bile geliştiremeyen devletler ile karşı karşıyız. Konfor alanları terk edilememekte, çıkara dayalı siyasi ve ticari ilişkilerin zedelenmesi göze alınamamaktadır.

Çünkü ABD ve Batılı müttefikleri özellikle tahrip edici ve yıkıcı 2.Dünya Savaşı'nın sonrasında demokrasi ve liberal ekonomi ekseninde bir düzen ve yönetim amaçladılar. Bu amaca uygun olarak da NATO, BM, IMF, Dünya Bankası, GATT, OECD ve Avrupa Birliği gibi kuruluşları aktive ederek amaçları ve emelleri ile paralel politikalar gerçekleştiren kurum ve kuruluşları hayata geçirdiler. Kurmuş oldukları bu çatı kuruluşları ile ortak bir ticaret altyapısı elde ederek başından sonuna kadar kendi tahakkümüne dayanan ekonomik bir çark sistemi inşa ettiler. Buna göre var olmak bu çarkın bir parçası olmak ile mümkündür. Müslümanlar bugün siyasi, ekonomik, ticari, teknolojik, sosyal, toplumsal ve kültürel alanlarda çarkın bir parçası olmak yerine Müslüman bir kimlik ile

var olmak istiyorsa, öncelikle kendi değerler sistemi üzerinden inşa ettiği bir ekonomi kurması gerekmektedir.

Bunun için ise 5 tavsiyem vardır:

1- Medine Pazarı Modeli Bir Ticaret Anlayış:

Bugün siyaset, spor, sanat, sinema, ticaret, finans ve birçok alanda çok güçlü olan büyük Batılı bir lobiden söz edebiliriz. Bu lobiye yıkmak öncelikle sahip oldukları ve adeta tekel durumunda oldukları ekonomik gücü ellerinden almakla yapılabilir iken, bu da ürün ve hizmetlerini satın almama ile beraber yeni alternatifler üretmekle mümkündür. Peygamber Efendimiz (sav) Medine'ye göç ettiğinde Yahudilerin tekelinde olan Medine Pazarı'nın İslam iktisat anlayışına uygun bir halde olmadığını gördüğünde derhal yeni bir çarşı inşasına girişmiştir. Bu örnekten de anlaşılmaktadır ki, var olanı egale etmek ancak yerine yeni bir alternatif koymak ile elde edilebilir.

2- Toplumsal Olaylara Duyarlı Bir Sosyal Anlayış:

Pozitif bilimlerin temel altyapısı materyalist kurumları benimseyen kişi ve kurumlarca belirlendiği için olay ve durumlara inanç perspektifinden değil bu kuramların egemen olduğu pencereden bakılır. Sekülerizmin

hayatlarımızı kuşattığı bu devir ve düzende İslamiyet bir yaşam şekli ve bir ölçü aracı olmaktan ziyade yalnızca itikadi bir inanca indirgenmek istenmektedir. Toplumsal yaşayışa, hukuka, iktisada, idareye, siyasete, ticarete, bilime, eğitime müdahale etmeyen, hüküm veremeyen yalnızca ahlaki ve vicdani bir unsur olarak tasvir edilmek istenmektedir. Bu yüzden vahyin öğretisini, var olan tüm saha ve safhalarda yansıtabilecek şekilde, bugün karşılaştığımız problemler olan küresel ısınma, nükleer silahlar, uzay, nüfus, göç, kirlilik, insan hakları, ahlaki yozlaşma, ticaret, ekonomik dalgalanmalar, çevre bilimi ve iklim değişiklikleri hususlarına yansıtarak bu alanlarda söz söylemek ve eylemde bulunmak gerekmektedir.

3- İnsaniyeti Gözetken Bir İktisadi Anlayış:

İslamiyet'in Mekke ve Medine'deki yayılış şekli, başka ülkelere ticaret yapmaya giden Müslüman tüccarlar aracılığıyla olmuştur. Yani ticaret tebliği için bir vesile olmuştur. Bugün de ticaret; etkileşim, yönetim ve yönlendirmenin bir aracı olma rolündedir. Mevcut ticari düzen ise; inancın gereklilikleri yerine iktisadi kaygıların esas alındığı, ekonomik altyapısı, hukuki altyapısı, para piyasasıyla İslami bir temel ve anlayışa dayanmaz. Tek amacı kârı maksimize etmeye, haz elde etmeye ve çıkarını gözetmeye dayanan pragmatik kapitalist düzen; adaleti sağlayan, tüm insanlığı kapsayan, sınıfsal

AKTÜEL

eşitsizliği savunan, değerler sistemi üzerinde yükselen bir medeniyet tasavvuru oluşturmak hususunda sınıfta kalmıştır. Var olan mevcut düzenin temeli insanîyet, hakkaniyet, vicdan, ahlak ve değerlere değil güç, çıkar ve menfaate dayanmakta, akabinde ise sömürü, zulüm, kan ve gözyaşı doğmaktadır. Dolayısıyla artık insanîyeti gözetilen yeni bir iktisadi düzene ihtiyaç vardır. Müslümanlar, adil ve hakkaniyetli bir serbest piyasa, faize yönlendirmeyen sermayeye ulaşım kolaylığı, israfı değil tasarrufu gözetilen bir tüketim alışkanlığı, dürüstlüğü ilke edinen bir pazarlama anlayışı ile yeni bir düzen inşa etmelidir.

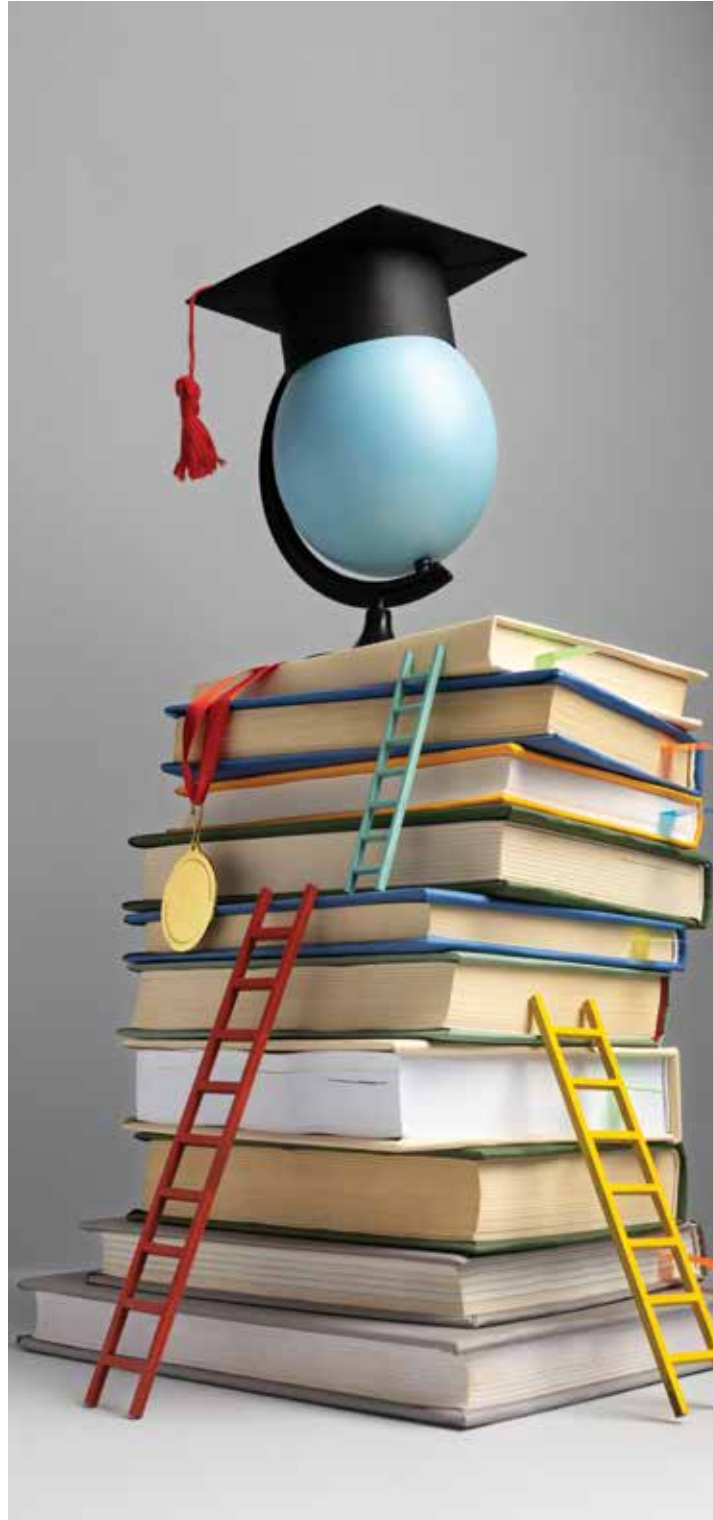
4- Toplumsal Çıkarı Gözetilen Siyasi Bir Anlayış:

Avrupa, eski Yunan düşüncesinden beri ideal bir toplum oluşturma peşindedir. İdeal bir yönetim ve idare oluşturamaz isek, bizlerin ideal bir toplum meydana getirmesi ne denli ulaşılabilir bir hedef olur. Bu yüzden, tüm kurum ve kuruluşların; birlikte yaşama alışkanlığına sahip, hak ve hürriyetleri alma konusunda talepkâr olan ancak kendisine yüklenen görev ve sorumlulukları da yerine getirme iradesinde olan bir toplum oluşturma görevi vardır. Devlet ve yönetim hayatında amaç ve hedef insanın huzur ve güvenlik içinde mutlu ve müreffeh şekilde yaşamasını temin etmek; adil bir düzen içinde insan hak ve hürriyetlerini tesis etmektir.

5- İnsan Yetiştirmeyi Esas Alan İlmî Bir Anlayış:

Dünya petrol rezervlerinin yaklaşık üçte ikisinin, dünyada bilinen doğal gaz rezervlerinin ise yaklaşık üçte biri Ortadoğu'da bulunmaktadır. Yüce Allah'ın bu topraklara bir lütfu olan petrol, bölge insanlarını tembelliğe, başıboşluğa ve gayret yerine gaflete düşürmektedir. Tüm bu zenginlikler insan ihya etmek gibi çeşitli kazanımlara dönüştürülebilecek iken, bugün en iyi sporcular, en iyi girişimciler, en iyi doktorlar, en iyi yetişmiş insan gücü Ortadoğu ülkelerinden değil, Batı medeniyetlerinden çıkmaktadır. Çünkü insan ihya etmeyi ihmal eden devletler, ulus inşalarını gerçekleştiremezler. Bu yüzden insan yetiştiren ilmî bir anlayış esas alınmalıdır. Şu hiç unutulmamalıdır ki;

“Modern dünyanın sorunlarına akıl ile vahyin çatışması değil, uyum içinde çalıştığı bir uygarlık çözüm üretebilir. Bu potansiyel güç teorik ve pratik anlamda sadece İslam'da vardır.”

HAYATIN HER ANINDA YANIBAŞINIZDAYIZ

Gücümüzü köklerimizden alıyoruz.

Çınar Boru & Genel Müdürlük

Ayazlı Mahallesi
Ereğli Cad. No:178
Akçakoca / DÜZCE
T: 0(380) 525 02 67
F: 0(372) 316 89 72

Çınar Çelik

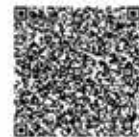
Organize Sanayi Bölgesi
Çınar Caddesi
Kdz. Ereğli / ZONGULDAK
T: 0(372) 334 36 90
F: 0(372) 334 36 99

Çınar Lojistik

Bozkuş İşhanı
No: 18/C
Kdz. Ereğli / ZONGULDAK
T: 0(372) 316 46 20
F: 0(372) 316 89 73

İstanbul Ofis

Finans Kent Mah. Prof. Hasan
Küçük Cad. No:5 Blok:9A-20. Kat
Daire 191 Ömeriye / İSTANBUL
T: 0(216) 688 24 29
F: 0(216) 688 24 28

Doç. Dr. M. Hüseyin MERCAN
Marmara Üniversitesi Siyaset Bilimi ve
Uluslararası İlişkiler Bölümü

İsrail'in Filistin Topraklarında Yayılmacı İşgali

Yahudi göçlerinin organize edilmesi ve Yahudi terör örgütlerinin saldırılarında manda yönetiminin rolü dikkate alındığında Filistin'de sistematik işgal stratejisinin 1920'lerden itibaren hayata geçirilmeye başlandığı görülmektedir.

Siyonistlerin kendi siyasal düşünceleri ve ideallerini gerçekleştirmek üzere ana akım Batılı güçlerin desteğiyle kurduğu devlet, uzun soluklu bir işgal stratejisinin sonucunda 14 Mayıs 1948'de hayat buldu. Katliamlar, terör saldırıları, mülklerin gaspı gibi birçok hukuka, insan haklarına ve demokratik normlara aykırı uygulamalara rağmen ABD başta olmak üzere önde gelen güçlerin İsrail'i hızlı bir şekilde tanınması, Filistin'deki işgalin derinleşmesini beraberinde getirdi. 1948'e kadar işgal ettikleri yerlerle iktifa etmek istemeyen Siyonistler, tüm dünyanın gözü önünde toprakların asli unsuru Filistinlilerin yurtlarından edilmeleri için yayılmacı bir siyaset izlemeye devam ettiler.

Arap devletlerinin İsrail'le yaptıkları savaşlarda Filistinlilerin acılarına çare olacak ve kaybettiklerini geri almalarına imkân tanıyacak düzeyde bir zaferin elde edilememesi, Siyonist devletin Filistin üzerindeki genişlemeci işgalini daha da hızlandırdı. Uluslararası toplum nezdinde İsrail'in istisnai pozisyonu, BM nezdinde ya da devletler tarafından tekil ya da farklı platformlarda kolektif bir şekilde alınan kararların uygulamaya konamamasında baş rol oynadı. Hukuk ihlalleri konusunda dünya üzerinde karnesi en kabarık ülke olmasına rağmen uluslararası toplum İsrail'e karşı caydırıcı ve işgali sonlandırıcı bir yaptırım konusunda maalesef sınıfta kaldı.

İşgal devletinin her türlü ahlaki, vicdani ve hukuki bağlamdan yoksun siyaseti, Filistinlilerin acılarını günden güne artırırken bir taraftan da İsrail'in

sınırlarını uluslararası kabullerin ötesinde bir noktaya taşıdı. Siyonist yönetimin dini referansları merkeze alarak benimsediği siyasal tasavvur, Kudüs ve tüm Filistin'i mutlak kontrol altında tutmayı salık verirken aynı zamanda Filistinlilerin yaşam haklarını farklı yollarla kısıtlama, sınırlama ve hatta tam anlamıyla sonlandırma noktasında bir stratejiyi de icbar etmektedir. Batılı kurumsallaşmış demokrasilerin Filistin-İsrail çatışmasındaki iki yüzlü tutumu, Tel Aviv yönetiminin dini argümanlarla hem işgali hem de gerçekleştirdikleri katliamları meşrulaştırma çabasına ayrı bir imkân sunmaktadır.

Filistin direnişinin söylem ve eylemlerini İslami bağlamı nedeniyle kolayla eleştiren ve hatta Filistin'in en önemli siyasal hareketi Hamas'ı terör örgütü şeklinde tanımlamaktan çekinmeyen Batılı güçler, Yahudi kehanetlerinden ilham alarak değil sadece insanları Filistin topraklarındaki her bir canlıyı dahi katletmeyi dini bir vazife şeklinde gören işgal devletine karşı bir aksiyon alamamaktadırlar.

Filistin'in işgal tarihinde önemli dönüm noktalarının başında 1967 Savaşı gelmektedir. BM Güvenlik Konseyi tarafından alınan 242 sayılı karar gereği iki devletli bir yapının öngörülmesi ve Kudüs'ün doğu ve batı

kısımlarının her iki devletin başkenti şeklinde kabul edilmesi, 1967 sınırları eksenli temel bir anlatıyı tek çıkar yol konumuna getirmiştir. Uluslararası toplumun eylemsizliği nedeniyle üretilen bu mit, Filistin tarafının haklarını sağlayacak bir gerçeklikten uzak olduğu gibi aynı zamanda İsrail'in elini kuvvetlendiren bir argümana da dönüşmüştür.

1967 öncesi sınırların işgal edilmiş toprak şeklinde görülmemesi, sanki İsrail'in 1967 öncesi eylemlerinin meşru olduğuna dair bir kanaatin oluşmasına yol açmış ve tarihsel süreçte yaşananların göz ardı edilmesine yol açmıştır.

Halbuki yukarıda ifade edildiği üzere, Siyonistler daha devlet kurulmadan önce Filistin topraklarını işgale başlamışlar ve meşruiyetten yoksun adımlarla kendilerine yeni bir statü kazandırmaya çalışmışlardır. Uluslararası toplumun İsrail'in 1967'den önce de

Bu yazıyı

uygulaması

CERCEVE
Podcast

kanalı üzerinden dinleyebilirsiniz!

DEĞERLENDİRME

işgalci kimliğine dair hakikati kavramaksızın Filistin'in geleceğine dair sunacağı öneriler sadece günü kurtarır bir çaba olmaktan öteye geçmeyecektir.

İşgal devletinin Filistin topraklarındaki uygulamalarına yakından bakıldığında askeri ya da siyasi bir sindirme politikaları kadar ekonomik üstünlük üzerinden de Filistinlilerin yaşamlarını kontrole yönelik bir stratejinin izlendiği görülmektedir Bugün bağımsız bir Filistin ekonomisinden bahsedilemiyor oluşu aslında Siyonist yönetimin Filistinlilerin devlet kurma iradesini kırmaya yönelik çok temel bir hamledir. Abluka altındaki Gazze kadar Batı Şeria'nın da İsrail'e ekonomik bağımlılığı, durumun vahametinin anlaşılması bakımından önemlidir. Filistin'in kendi kontrolünde bir gümrüğünün bulunmaması, tüm ticari faaliyetlerinin işgal devleti tarafından denetlenmesine yol açmakta ve Filistin'in dış dünya ile özgün bir ilişki kurmasını engellemektedir.

İktisadi faaliyetlerin güçlenmesine izin vermeyen İsrail, Filistin'deki üretimi yavaşlatmak ve hatta bitirmek için sert adımlar atmaktan da imtina etmemektedir. Son yıllarda işgal devletinin Filistin topraklarında yeni yerleşim birimleri oluştururken özellikle tarım alanlarını hedef alması oldukça manidardır. Kesilen binlerce zeytin ağacı ya da işlevsiz kılınan arazilerle Filistinlilerin yaşamlarını sürdürmelerine olanak sağlayacak fırsatlar ortadan kaldırılmaktadır.

Çoğunlukla Siyonist yönetimin Gazze'deki katliamları, Batı Şeria'daki sınırlı operasyonları ya da cinayetleri ve yeni yerleşim yeri inşası girişimleri haber olarak karşımıza düşerken İsrail'in Filistin'de tarım alanlarına ve suyun kullanımına dair yıkıcı uygulamaları genellikle göz ardı edilmektedir. Zeytinliklerin talan

edilmesi, tarlaların işlevsiz kılınması ve su kuyularının/kanallarının kapatılması ya da yıkılması tamamen Filistinlileri göç etmeye mecbur bırakan hamlelerdir. Aslında İsrail izlediği bu strateji yönüyle sadece insanlığa karşı değil çevreye ve hatta evrene karşı da suçlar işleyen bir devlet olarak değerlendirilmeli ve bu çerçevede çok daha kapsamlı bir yargılama sürecine tabi tutulmalıdır.

7 Ekim'de başlayan Aksa Tufanı Operasyonu ile insanlık tarihinin şahitlik ettiği en büyük katliamlardan birini yaklaşık dört aydır Gazze'de sürdüren işgal devleti, sınırlarını genişletmek ve Filistinlileri topraklarından uzaklaştırmak için daha radikal adımlar atacağını tüm dünyaya ilan etmektedir. Gazze'deki direnişin kararlı duruşu, bugüne kadar Siyonist yönetimin emellerine ulaşmasının önünde en büyük engeldi. Gazze'deki direnişi bitirerek Filistin siyasallığına ağır bir darbe vurmayı amaçlayan işgal devletinin yöneticileri, yıllardır uyguladıkları sistematik işgal stratejisini soykırım ile yeni bir boyuta taşımaktadırlar. Kuruluşundan itibaren Filistin'i siyasi, iktisadi ve toplumsal açıdan her daim kontrol altında tutmaya çalışan İsrail, geline nokta da ana akım Batılı devletlerin de onaylayıcı tavrıyla bu pervasız yaklaşımına devam etmektedir.

Bu bağlamda, öncelikle uluslararası toplum Filistinlilerin haklarını almadan ve adil bir çözüm önerisi sunulmadan mevcut krizin bitmeyeceğini kavramalıdır. Ayrıca İsrail'in askeri saldırganlığı kadar Filistin'deki ekonomik üstünlüğünün ve tarım alanları başta olmak üzere çevreye verdiği tüm zararın da işgalin başka boyutları şeklinde değerlendirmeli ve Siyonist yönetime karşı kapsamlı bir yaptırım programını ivedilikle gündeme almalıdır.

**DESTEK
PATENT**

**PATENT
FİRMASI
TÜRKİYE**
RESMİ İSTATİSTİKLERE GÖRE
1995'TEN BERİ

**PATENT
FİRMASI
DÜNYA**
ULUSLARARASI MARKA
VERİLERİNE GÖRE

Markanızı, buluşunuzu, tasarımınızı tüm dünyada koruyoruz

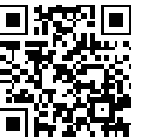
1983'ten bu yana...

Türkiye **İsviçre** **Kazakistan** **Birleşik Arap Emirlikleri** **İngiltere**

www.destekpatent.com

Spine Tower Saat Sokak No: 5 Kat: 13 Maslak-Sarıyer 34485 İstanbul / TÜRKİYE

T. 0212 329 00 00 F. 0212 346 02 64

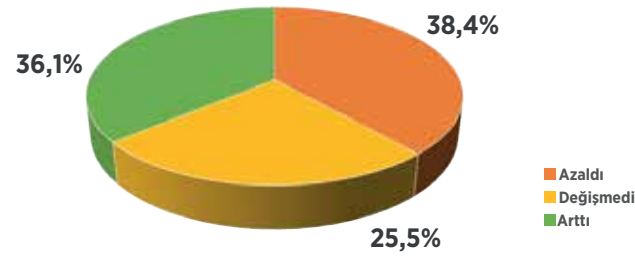
MÜSİAD 2023 Değerlendirmesi ve 2024 Beklenti Anketi

MÜSİAD her yılın son ayında üyelerinin, geride bırakacağı yıla ilişkin ekonomik değerlendirmelerini ve gireceği yeni yılda beklentilerini ölçtüğü Ekonomi Değerlendirme ve Beklenti Anketi yapmaktadır. 2023 yılının değerlendirmesi ve 2024 yılının beklentilerini içeren anket 1000 üyeyle yapılmış ve katılımcılara toplamda 24 soru yöneltilmiştir. Bu sorulardan ilk 9'u geride bırakmış olduğumuz 2023 yılının değerlendirilmesine yönelik iken, kalan 15 soru ise 2024 yılına dair beklenti ve öngörülerini içermektedir.

[SORU 1] Üyelerimize yönlendirdiğimiz ilk soru 2023 yılında iç satışlarının önceki yıla kıyasla ne yönde değiştiğiydi. Bu soruya anketimize katılan üyelerimizin % 42,4'ü "Arttı" cevabını verirken, "Azaldı" cevabını verenlerin oranı % 39,7'dir. Hatırlanacağı gibi yılın ilk 9 ayına ilişkin % 5,9'luk GSYİH büyümesinde iç tüketimin katkısı 10,5 puan olmuş, buna karşın 3'üncü çeyrekteki zayıflama dikkat çekmişti. Bu bağlamda ankete katılan üyelerimizin % 42,4'ünün Türkiye ekonomisinin iç talep kaynaklı büyümesine destek verdiğini ifade edebiliriz. Önceki yıl yaptığımız ankette üyelerimizin %49,0'u

2023 yılında iç satışlarının artacağını öngörmüştü. Bu bağlamda 2023'ün üyelerimizin beklentilerinin karşılanmadığı bir yıl olduğunu ifade edebiliriz.

[SORU 2] Üyelerimize ikinci sorumuz ise, önceki yıla kıyasla kapasite kullanımlarının ne yönde değiştiğine ilişkindi. Ankete katılan üyelerimizin % 36,1'i kapasite kullanımlarının artış kaydettiğini ifade ederken, % 38,4'ü azaldığını, % 25,5'i ise değişmediğini ifade etmiştir. Önceki anketimize katılan üyelerimizin % 47'si 2023'te kapasite kullanımlarının artış kaydedeceğini öngörmekteydi. Böylece 2023'ün üyelerimiz nezdinde kapasite kullanımında da beklentilerin altında kaldığını görmekteyiz.

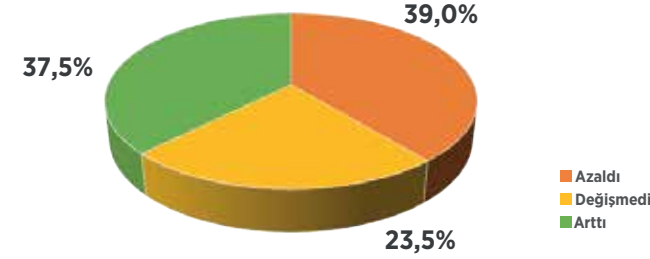

[SORU 3] Bir diğer sorumuz, üyelerimizin ihracatının önceki yıla kıyasla ne yönde değiştiğiydi. Bu soruya ankete katılan üyelerimizin % 15,9'u "Arttı" cevabını verirken, % 31'i ihracatlarının azaldığını, % 53,1'i ise değişmediğini ifade etmiştir. İhracatları artış kaydeden üyelerimizin azalış kaydeden üyelerimizden daha az olması, yıllık ihracatımızdaki ivme kaybını destekler niteliktedir.

Buna ilaveten önceki yıl yapmış olduğumuz anketimizde 2023 yılı için ihracat artışı öngören üyelerimizin oranının % 41,0 seviyesinde olması, dış talep noktasında 2023'ün beklentilerin oldukça altında kaldığına işaret etmektedir.

[SORU 4] Üyelerimizin önceki yıla göre ithalatlarının seyrini değerlendirmesini istediğimiz diğer sorumuza ise, anket katılımcılarının % 14,2'si "Arttı", % 24,5'i "Azaldı", % 61,3'ü ise "Değişmedi" cevabını vermiştir.

[SORU 5] Ankete katılan üyelerimizin % 37,5'i önceki yıla göre yatırımlarının arttığını, % 39'u ise azaldığını ifade etmiştir. Hatırlanacağı gibi yılın ilk iki çeyreğinde zayıf bir görüntü sunan yatırımlar, büyümeye sırasıyla 0,9 ve 1,4 puan katkı vermiş; 3'üncü çeyrekte ise nispeten toparlanarak büyümeyi 3,4 puan yukarı çekmişti. Bu kapsamda anketimizin yatırımlardaki ılımlı seyrini doğruladığını ifade edebiliriz.

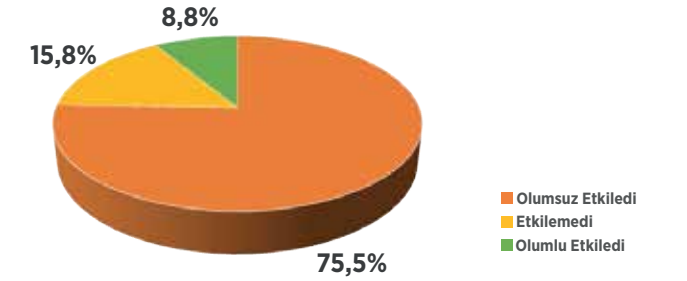

[SORU 6] Yatırımlarının arttığını ifade eden üyelerimizin % 55,9'u öz sermaye, % 27,1'i kredi, % 14,8'i ortaklık, % 2,1'i ise halka arz yöntemiyle yatırımlarını artırdığını ifade etmiştir. Böylece bir önceki yıl olduğu gibi 2023 yılında da MÜSİAD üyelerinin artan yatırımlarının lokomotifini öz sermayeleri olmuştur.

Bununla birlikte; geçtiğimiz yıl yapmış olduğumuz ankette üyelerimizin % 63'ünün 2023 yılında öz sermayesiyle yatırımlarını artıracığını tahmin ettiğini göz önüne aldığımızda, beklentilerin altında kaldığını söyleyebiliriz.

[SORU 7] Üyelerimize yönelttiğimiz bir diğer sorumuz ise bir önceki yıla göre istihdamlarının ne yönde değiştiğine yönelikti. Ankete katılan üyelerimizin % 30,6'sı bu soruya "Arttı" cevabını verirken, %35,2'si "Değişmedi", % 34,2'si ise "Azaldı" cevabını vermiştir. Böylece üyelerimizin toplamda %65,8'inin önceki yıla ilişkin istihdamını koruduğunu ya da artırdığını ifade edebiliriz.

[SORU 8] Hatırlanacağı üzere 1 Ocak 2023'te 18,7 seviyesinde bulunan Dolar/TL kuru, 2024 yıl sonu itibarıyla 29,6 seviyesindeydi. Bu minvalde üyelerimize bir diğer sorumuzda da 2024 yılında döviz kurunda yaşanan dalgalanmaların firmalarının ne yönde etkilendiğine yönelikti. Ankete katılan üyelerimizin %

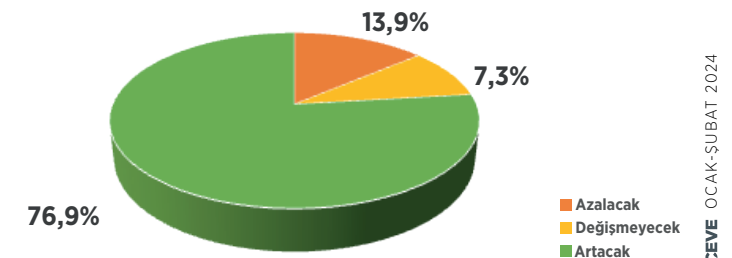

75,5'i kurdaki hareketlilikten olumsuz yönde etkilendiğini ifade ederken, "Olumlu" cevabını verenlerin oranı ise % 8,8'de kalmıştır. Ankete katılanların % 15,8'i ise 2023 yılındaki kur hareketlerinden etkilenmediğini ifade etmiştir.

[SORU 9] Üyelerimizin geçtiğimiz yılı değerlendirilmelerini kapsayan son sorumuz, genel anlamda 2023 yılının önceki yıla kıyasla nasıl değerlendirildiğine ilişkindi. Ankete katılan üyelerimizin % 62,7'si bu soruya "Daha Kötü" cevabını verirken, "Daha İyi" diyenlerin oranı % 19,1'de kalmıştır. Geçtiğimiz yıla ilişkin anketimizde 2023'e yönelik beklentilerin % 56,0 oranında olumlu olduğu göz önüne alındığında, 2023 yılının üyelerimizin beklentilerinin oldukça altında kaldığını söyleyebiliriz.

Anketimizin bundan sonraki sonuçları, 2024 yılına ilişkin beklentileri kapsamaktadır.

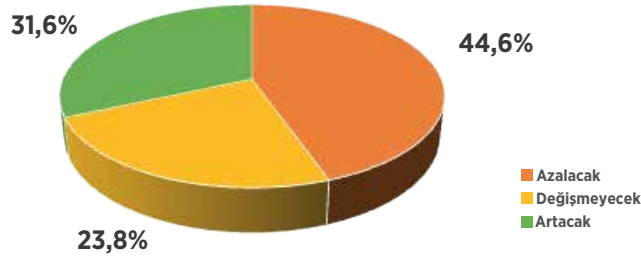
[SORU 10] Yeni yılda mal ve hizmet üretici fiyatlarının ne yönde değişim göstermesini beklediklerini sordüğümüzda; ankete katılan üyelerimizin % 76,9'unun "Artacak", % 13,9'unun ise "Azalacak" cevabını verdiği görülmektedir. Toplantımızın basına açık olan ilk kısmında da ifade ettiğim gibi, enflasyonla mücadelede etkin politikaların devam etmesi ve hane halkının alım gücünün korunması, önümüzdeki dönemde de önceliğimiz olmalıdır.

MÜSİAD 2023 Değerlendirmesi ve 2024 Beklenti Anketi

[SORU 11] 2024 beklentilerine ilişkin bir diğer sorumuz ise kapasite kullanımına dair olmuştur. Ankete katılan üyelerimizin % 31,7'si 2024'te kapasite kullanımlarının önceki yıla göre artış kaydetmesini beklediğini ifade ederken, azalış yönünde tahmin bildirenlerin oranı ise % 38,9 olmuştur. Bu çerçevede MÜSİAD üyelerinin; parasal sıkılaşmanın etkilerinin piyasalara yansımalarının belirginleşmesinin beklendiği 2024 yılında, önceki yıla nazaran daha düşük bir kapasiteyle imalat yapılacaklarını düşündüğünü ifade edebiliriz.

[SORU 12] Yurt içi satışlarının 2024 yılındaki muhtemel seyrine yönelik sorulan soruya; üyelerimizin % 31,6'sı artış yönünde cevap verirken, % 44,6'sı azalış beklentisini ifade etmiştir. Bu veriler ışığında üyelerimizin, kapasite kullanımı tahminlerine benzer şekilde, 2024 yılında ekonomik aktiviteye yönelik önceki yıla kıyasla daha ılımlı bir iklim öngördüklerini söyleyebiliriz.

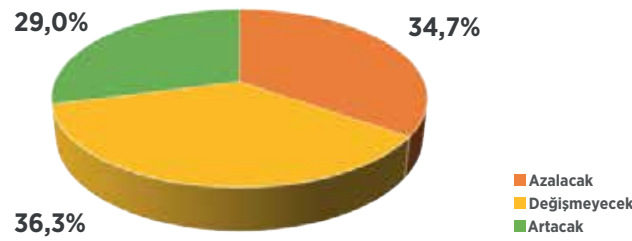

[SORU 13] 2024 yılında ihracatlarının ne yönde değişim göstereceğini beklediklerini sorduğumuzda; ankete katılan üyelerimizin % 29,1'inin "Artacak", % 24,8'inin ise "Azalacak" cevabını verdiği görülmektedir. Böylece ankete katılan üyelerimizin, 2024 yılına ilişkin dış talep artışı beklentilerinin, iç talep öngörülerine göre daha iyimser olduğu görülmektedir.

[SORU 14] Anketimize göre üyelerimizin 2024 yılına ilişkin yeni yatırım beklentileri de durağan yönde seyretmektedir. Buna göre ankete katılan üyelerimizin % 30,3'ü yeni yatırımlarının artacağını tahmin ederken, azalış yönünde cevap verenlerin oranı ise % 36,6 seviyesinde gerçekleşmiştir.

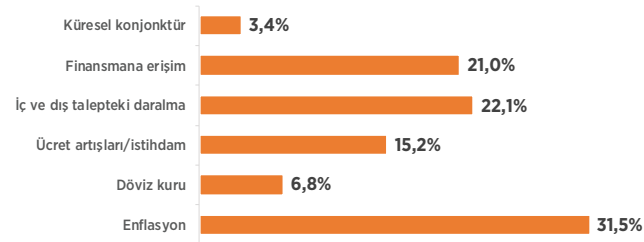
[SORU 15] 2024'te yeni yatırımlarının artış kaydedeceği beklentisinde olan üyelerimizin % 48,4'ü yine öz sermayelerini ön plana çıkarırken; % 25,6'sı kredi, % 22,3'ü ortaklık yöntemiyle yatırımlarını artıracığını tahmin etmiş, ankete katılanların % 3,7'si ise halka arz cevabını vermiştir. Bu noktada ilk olarak firmalarımızın halka arz konusunda iştahlarının artış kaydetmesi dikkat çekmektedir.

[SORU 16] Mevcut istihdamlarının yeni yıldaki seyrini değerlendirmelerini istediğimiz üyelerimizin % 29'u artış beklentisini ifade ederken, %36,3'ü sabit kalacağını söylemiş; azalış yönünde tahminde bulunan üyelerimizin oranı % 34,7 seviyesinde gerçekleşmiştir. Böylece 2024 yılında emek talebine yönelik beklentilerin toplamda % 65,3'ü, mevcut istihdamın korunması veya artış kaydetmesi yönünde seyretmektedir.

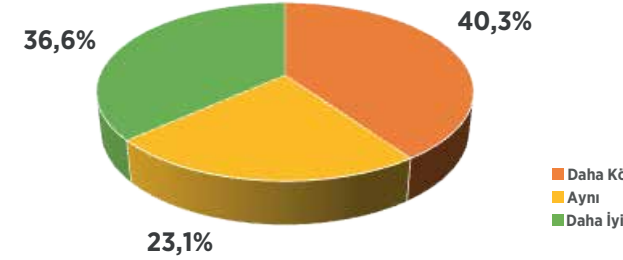

[SORU 17] Üyelerimizin 2024 yılına ilişkin tasarruf beklentisini ölçmeyi hedeflediğimiz sorumuza ise, ankete katılanların % 35,1'i "Artacak" cevabını vermiş, % 33,8'i ise 2024'te tasarruflarının azalacağını öngörmüştür.

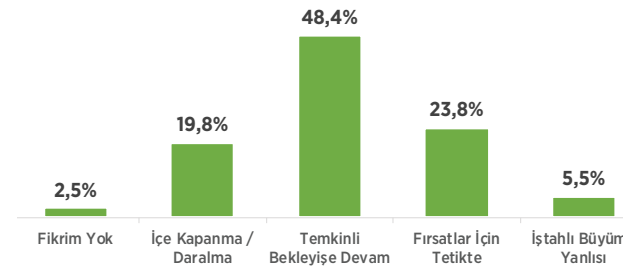
[SORU 18] 2024'te ekonomiyi etkileyecek en muhtemel etkenleri sorguladığımız sorumuza ise; üyelerimizin % 31,5'i "Enflasyon" cevabını vermiştir. Bunu % 22,1'le "İç ve Dış Talepteki Daralma" takip ederken, % 21,0'le "Finansmana Erişim" sorunu öne çıkan diğer cevaplar olmuştur. "Ücret Artışları ve İstihdam", "Döviz Kuru" ve "Küresel Konjonktür" cevaplarının ise nispeten daha arka planda kaldığı görülmektedir.

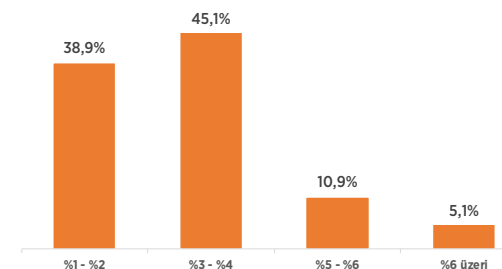
[SORU 19] "2024 yılının şirketiniz açısından 2023 yılına göre nasıl geçmesini bekliyorsunuz?" sorusuna ankete katılan üyelerimizin % 40,3'ü "Daha Kötü" cevabını verirken, % 36,6'sı ise "Daha İyi" cevabını vermiş; % 23,1'i ise 2024'ün 2023 yılıyla benzer şekilde geçeceğini ifade etmiştir. Söz konusu rakamlar; MÜSİAD üyelerinin 2024 yılına dair genel beklentilerinin durgun bir görüntü sunduğuna işaret etmektedir.

[SORU 20] Üyelerimize 2024 yılı için firmalarını nasıl tanımladıklarını sorduğumuz soruya aldığımız cevaplarda ise % 48,4'le "Temkinli Bekleyişe Devam" yanıtı ön plana çıkmaktadır. Ankete katılan üyelerimizin % 23,8'i "Fırsatlar İçin Tetikte" olduğunu ifade etmiş, % 19,8'i ise "İç Kapanma/Daralma" yaşayacağını öngörmüştür. "İştahlı Büyüme Yanlısı" olan firmaların sayısı ise % 5,5'te kalmıştır.

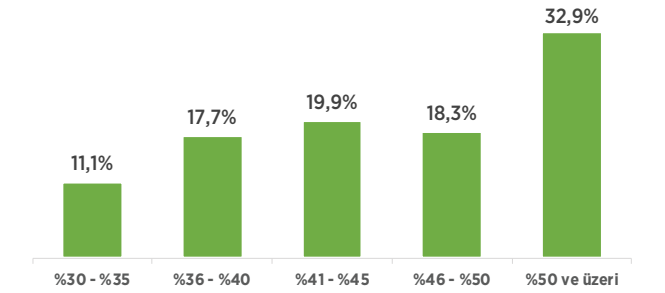

[SORU 21] Ankete katılan üyelerimizin % 45,1'i bu yıl Türkiye ekonomisinin %3 ila %4 arasında büyüyeceğini tahmin etmektedir. % 1 - % 2 bandında büyüme bekleyenlerin oranı % 38,9 iken, %5 ila %6 arasında büyüme bekleyen üyelerimizin oranı % 10,9 seviyesindedir. Bu beklentiler ışığında, küresel zayıf büyümenin gündemde olmasının beklendiği 2024 yılında; Türkiye ekonomisinin yine pozitif ayrışacağı bir büyüme kaydedeceğini öngörebiliriz.

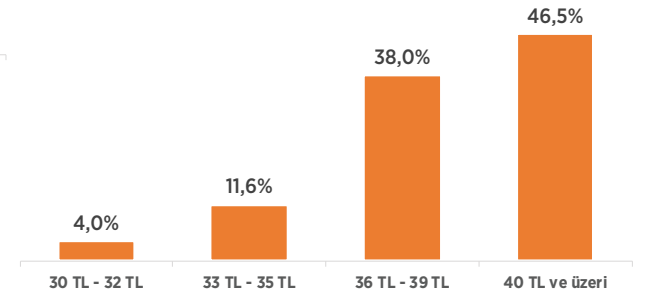

MÜSİAD 2023 Değerlendirmesi ve 2024 Beklenti Anketi

[SORU 22] Ankete katılan üyelerimize 2024 yıl sonu için enflasyon tahminlerini sorduğumuzda ise; % 32,9'luk bir çoğunluğun "%50 ve üzerinde" bir yıllık fiyat artışı öngördüğü görülmektedir. %33'lük OVP tahminini kapsayan "%30 - %35" aralığı ise üyelerimizin yalnızca % 11,1'inin oyunu alarak son sırada kalmıştır.

[SORU 23] 2024 yıl sonu için döviz kuru beklentilerini sorguladığımız sorumuza ise; üyelerimizin % 46,5'i "40 TL ve üzeri" cevabını vermiştir. İkinci sırada ise % 38,0 oranında "36 TL - 39 TL" aralığı yer almıştır. Bu bağlamda ankete katılan MÜSİAD üyelerinin Dolar/TL beklentilerinin, OVP hedefi olan 36,8 TL'nin üzerinde olduğunu ifade edebiliriz.

[SORU 24] Son olarak üyelerimize 2024 yıl sonu için politika faizi beklentilerini sorduk. Ankete katılan üyelerimizin % 39,6'sı bu soruya "%40 ve üzeri" cevabını verirken, % 19,4'ü ise "%31 - %35" aralığında bir politika faizi öngörmüştür. "%20 ve altı" cevabını veren üyelerimizin oranı ise % 5,4'te kalmıştır.

Bu veriler ışığında, MÜSİAD üyelerinin 2024 yılında da sıkı para politikasının devam edeceği öngörüsünün ön plana çıktığını ifade edebiliriz.

Yusuf DİLBER
MÜSİAD Kurumsal İlişkiler ve İletişim
Uzman Yardımcısı

Metaverse Sayesinde İş Dünyasında Yeni Boyut

**Milyonlarca yatırım evinizden
hiç çıkmadan çalışabileceğiniz,
oyun oynayabileceğiniz ve insanlarla
tanışabileceğiniz alternatif bir dünyaya
akıyor. Peki bu sanal evrenin yükselişi
iş dünyasını nasıl değiştiriyor?**

Metaverse'ün iş alanlarına nasıl etki ettiğini konuşmadan önce kısaca tanımına değinmekte fayda var. "Metaverse" kelimesi, "meta" (öte) ve "universe" (evren) sözcüklerinin anlamlarının karışımından türetilen yeni bir sözcüktür. "Metaverse" terimi ilk defa bilim kurgu yazarı Neal Stephenson tarafından 1992 tarihli "Snow Crash" adlı romanında ortaya çıkmıştır. Günümüzde ise küresel olarak herkesin ayak uydurmaya çalıştığı bir yenilik haline geldi. 28 Ekim 2021 tarihinde Facebook'un Meta adını alması, bu yükselişin habercisi oldu. Bilhassa Mark Zuckerberg'in, Metaverse'te yapmayı planladığı projelerden söz etmesiyle gündeme iyiden iyiye oturdu. O tarihten bu yana pek çok marka, Metaverse bünyesinde yer almak üzere çalışmalarına başladı.

Metaverse, bilgisayarlar ve üç boyutlu görüntü veren cihazlar sayesinde kişinin yapay bir ortama dahil olmasına olanak sağlayarak, gerçek ve sanal dünya arasında bir köprü işlevi görüyor. Tüm bunların yanında bir konsept ve ekosistem olarak Metaverse, birçok teknolojinin bir arada gelerek yeniden yorumlanarak ortak bir noktada buluşmasından oluşuyor.

Daha şimdiden birçok markanın Metaverse dünyasında mağaza açtığını, reklam verdiğini veya etkinlik düzenlediğini takip ediyoruz. Sınırların kalktığı, Metaverse gibi yeni dünyaların inşa edilmeye başladığı şu günlerde, metaverse üzerinde kurulması düşünülen bu düzen ve çoğu sektörü içerisine dahil edecek bu ekosistemin nasıl şekilleneceği merak konusu. Günümüzde Metaverse ekonomisi, her ne kadar yapım aşamasında olsa da büyük kuruluşlar, bu evrende yer edinme çabalarını git gide hızlandırıyor. Her biri bu sanal gerçeklik içinde sanal bir toprak sahibi olabilmek üzere atılımlarda bulunuyor. Metaverse iş dünyasında değişikliklere yol açtıkça pek çok yenilik de beraberinde geliyor.

COVID-19 ve diğer Salgın hastalıklar dünyadaki dinamiklerin büyük bir kısmını değiştirirken çalışma hayatına da farklı bir dokunuş yaptı. Daha önceden var olan ancak yaygın olmayan uzaktan çalışma kavramı, söz konusu salgın ile birlikte pek çok büyük kuruluşun kalıcı hale getirdiği bir uygulama haline geldi. Bu anlamda Metaverse iş dünyasına etki ederken, ilk etapta uzaktan çalışma dinamiklerinin gerekliliğini bir kez daha hatırlattı. Yakın gelecekte kullanıcılar, yerden bağımsız olarak ofis paketlerine erişebilecek, çalışma arkadaşlarıyla etkileşim kurabilecek ve bunlardan çok daha fazlasını yapabilecek. Kurumsal işletmeler ve özel sektör için ise pek çok Metaverse iş fırsatı var. Dijital dünya üzerinde ürün geliştirmek gibi çok sayıda fırsatı da beraberinde getiriyor. İnsanların gerçek dünyada sahip oldukları neredeyse her şey, Metaverse dünyasında satın alınabilir hale gelecek gibi duruyor. Oyunlar ise, çok uzun zamandan bu yana Metaverse'ün olmazsa olmaz içerikleridir. Kurumsal şirketiniz için tutması yüksek olan VR oyunlarına sahip olabilirsiniz. Söz konusu Metaverse fırsatları olduğunda, uzaktan çalışma koşullarına deyinmeden geçmek olmaz. Simülasyonlardan ortak çalışma alanlarına kadar geniş bir iş imkanı meta veri tabanına taşınıyor.

Metaverse'ün İş Hayatına Etkileri

Uzaktan Çalışma İmkanı: Metaverse, uzaktan çalışma ve işbirliğinin yeni boyutlarını sunuyor. Şirket çalışanları, sanal ofislerde bir araya gelerek daha etkileşimli ve sosyal bir ortamda iş yapabilirler. Metaverse, çalışanlara dünyanın dört bir yanında düzenlenen sanal konferanslara, toplantılara ve proje katılma imkanı sunuyor.

Üretkenlik ve Zaman Tassarufu: Metaverse, iş akışını daha verimli hale getirmek için etkileşimli ve kişiselleştirilmiş araçlar sunmaktadır. İş süreçlerini yönetmek, işbirliği yapmak ve verileri paylaşmak için sanal platformlar kullanılabilir. Böylece, iş süreçleri daha hızlı ve etkili bir şekilde tamamlanabilir.

Üretkenlik ve Verimlilik: Metaverse, iş akışını daha verimli hale getirmek için etkileşimli ve kişiselleştirilmiş araçlar sunar. Böylece, iş süreçleri daha hızlı ve etkili bir şekilde tamamlanabilir.

Pazarlama ve Ticaret: Metaverse, markalar için yeni pazarlama imkanları sunmaktadır. Sanal mağazalar ve etkileşimli reklam kampanyaları, tüketicilerle daha derin bir bağlantı kurma imkanı verir. Müşteriler, ürünleri ve hizmetleri sanal olarak deneyimleyebilir ve satın alabilirler.

Eşitlik ve Erişilebilirlik: Metaverse, fiziksel engelleri aşarak insanlara daha fazla eşitlik ve erişilebilirlik sağlayabilir. Engelli kişiler, sanal dünyada daha fazla deneyim ve katılım fırsatına sahip olabilirler.

Metaverse'ün Türkiye'deki Ekonomik Geleceği

Facebook Metaverse'ü iş stratejisinin büyük bir parçası haline getirme taahhüdünü göstererek ismini Meta olarak değiştirdi. Ancak Microsoft, Alphabet, Roblox ve NVIDIA gibi şirketler de sanal gerçekliğe büyük yatırımlar yaptı. Bazı tahminlere göre iki yıl içinde 800 milyar dolarlık bir pazar oluşturacak Metaverse ekonomisi, çok çeşitli gelir akışı potansiyeli sunuyor. Bu da önümüzdeki 10 yılda küresel ekonomiye 3 trilyon dolar katkıda bulunabileceği anlamına geliyor. Türkiye'de ise Deloitte'un Metaverse ekosisteminin Türkiye üzerindeki etkisini araştırdığı "Metaverse'ün Türkiye İçin Potansiyel Değeri" raporunda elde edilen sonuçlara göre Metaverse ekosisteminin başarılı bir şekilde oluşturulması durumunda 2035 yılına kadar Türkiye ekonomisine 37,5 milyar dolara yaklaşan bir ekonomik katkı sağlayabileceği tahmin ediliyor. Bu miktar Türkiye'nin 2035 için öngörülen GSYH'sinin yüzde 1,3 ile yüzde 2,4'üne eşdeğer. Oluşacak bu ekonomik etkiden öncelikle yaralanacak sektörler olarak e-ticaret

ve perakende, turizm ve kültür, eğitim, oyun ve e-spor gösteriliyor.

İş Dünyasında ki Olumsuz Yanları

Metaverse'ün iş dünyasında kullanılması birçok avantaj sunsa da, bazı olumsuz yanları da bulunabilir. Bunlardan en önemlisi, içinde oluşan sanal dünya, siber saldırılara ve güvenlik açıklarına maruz kalabilir. İş dünyasındaki hassas verilerin sanal bir ortamda depolanması, şirketleri siber tehditlere karşı daha savunmasız hale getirebilir. Bu doğrudan kullanıcıların kişisel ve profesyonel bilgilerini riske atabilir. Veri gizliliği konusundaki endişeler, bu tür sanal ortamlarda bilgilerin korunması konusunda sorunlara yol açabilir. Bunların yanında, uzmanların endişe duyduğu en büyük konulardan biri iş dünyasında metaverse kullanımı, çalışanların gerçek dünyadan kopmalarına ve sanal dünyada aşırı derecede zaman geçirmelerine neden olabileceği. Bu durum, sosyal izolasyon ve bağımlılık gibi sorunlara yol açabilir. Ayrıca Metaverse içindeki etkileşimler ve işlemler, hukuki zorluklara neden olabilir. Özellikle sanal mülkiyet hakları, telif hakları ve diğer hukuki konular, metaverse içindeki iş dünyasında karmaşık anlaşmazlıklara yol açabilir. Özellikle merkeziyetsiz ve denetimsiz bir Metaverse'den bahsettiğimiz zaman, gerçek dünyada deneyimlediğimiz sınırların ortadan kalkması söz konusu oluyor. Günümüzde iş kanunları genellikle ülkeler ve eyaletler çerçevesinde farklılık gösteriyor. Dolayısıyla çalıştığınız şirket fiziksel olarak hangi konumdaysa, o bölgenin kurallarına tabi olmaya başlıyorsunuz. Örneğin, Kaliforniya'da bir şirket, işçilere önceden haber vermeden işten çıkarma yapabilir. Ancak Türkiye'de iş sözleşmesini sona erdirmek için geçerli ya da haklı bir nedene ihtiyacınız vardır.

Bir Zamanların Türk Coğrafyası HIRVATİSTAN

Hırvatistan, jeopolitik anlamda Orta ve Doğu Avrupa'nın bir parçası olan ve coğrafi olarak Orta Avrupa'nın güney kesiminde ve Akdeniz'in kuzey kesiminde yer alan bir Avrupa ülkesidir. Hırvatistan'ın kuzeyde Slovenya ve Macaristan, doğuda Sırbistan ve Bosna-Hersek, güneyde Karadağ ile sınırı, batıda ise İtalya ile deniz sınırı bulunmaktadır. Kara alanı 56.542 km² ve karasularının alanı 31.067 km² dir.

Hırvatistan, su zenginliğinin yanı sıra yüzlerce endemik bitki ve hayvan türüyle son derece korunmuş bir doğaya sahiptir. Ülkede 11 doğa parkı, 8 milli park ve 2 korunmuş alan bulunmaktadır. Hırvatistan'ın iç kesimlerinde iklim orta derecede karasal, dağlık bölgede Alp iklimi, kıyı kesiminde Akdeniz iklimi yaşanmaktadır. Yılda ortalama 2.600 saat güneşli olan Adriyatik kıyısı, Akdeniz'in en güneşli kıyılarından biridir ve yaz aylarında ortalama sıcaklığın 25°C ile 27°C arasında olması Hırvatistan'ı turistler için oldukça cazip kılmaktadır.

Ülke Tarihi

Hırvatların bugünkü Hırvatistan topraklarına 7. yüzyılın ortalarında Ukrayna, Bohemya ve Doğu Alpler'den geçerek geldikleri tahmin edilmektedir. Hristiyanlaşma sürecini yaşayan Hırvatlar, 9. yüzyılda burada dükalıklar kurmuş ve 10. yüzyılda Papa tarafından tanınan

Başkent
Zagreb

Nüfus
3.841.000
(Ekim 2023, IMF)

Yüzölçümü
56.594 km²

bir krallık haline gelmiştir. 925-1102 yılları arasında süren Hırvatistan Krallığı'nın ardından Macaristan ile birleşmiş ve yaklaşık dört asır boyunca birlikte varlığını sürdürmüştür. 1526'daki Mohaç Savaşı'nın ardından Habsburg hanedanından I. Ferdinand'ın yönetimine girmiş ve Birinci Dünya Savaşı sonuna kadar devam eden bir süreç başlamıştır.

1918'de kurulan ilk Yugoslavya'ya dahil olan Hırvatistan, bu birlik içinde istediği konumu alamamış ve II. Dünya Savaşı yıllarında Hırvatları Almanya'nın yanında ve birlik içindeki Sırlara karşı durmaya itmiştir. Bu dönemde devlet 1929 yılına kadar "Sırp, Hırvat Sloven

Krallığı" olarak adlandırılmış, ardından Yugoslavya Krallığı ismini almıştır.

1943'te kurulan yeni devlet, önce Demokratik Federal Yugoslavya olarak bağımsızlığını ilan etmiş, daha sonra 1946'da Yugoslavya Federal Halk Cumhuriyeti ve 1963'te Yugoslavya Sosyalist Federal Cumhuriyeti olarak adlandırılmıştır. Josip Broz Tito'nun ölümüyle başlayan süreçte, 1991'de Hırvatistan, 25 Haziran'da bağımsızlığını ilan etmiştir. Ancak, Sırbistan kontrolündeki Yugoslavya ordusu, Hırvatistan'a müdahale etmiş ve 1995'e kadar süren kanlı bir sürecin başlamasına neden olmuştur. Savaş, 12 Kasım 1995'te imzalanan Erdut Antlaşması ile resmen sona ermiştir.

Siyasi Yapı

Yugoslavya'nın dağılması sonrasında 1991 yılında bağımsızlığını ilan eden Hırvatistan, parlamenter demokrasi ile yönetilmektedir. Devlet başkanını beş yılda bir yapılan seçimlerle belirler ve bir kişi en fazla iki dönem görev yapabilir. Son seçimler, 11 Ocak 2015 tarihinde gerçekleştirilen ikinci turda kazanan Grabar Kitarović'in liderliğindedir ve halen görevdedir.

Ülkenin yasama organı tek kanatlı ulusal meclistir ve 151 sandalyeden oluşmaktadır. En son seçimler Eylül

2016'da gerçekleşti ve bir sonraki parlamento seçimleri 2020 yılında planlanmaktadır. Hükümetin başında bulunan yürütme organı, başbakanın liderlik ettiği kabinedir. Başbakanlık görevini Ekim 2016'dan bu yana Andrej Plenković yürütmektedir. Ülke idari olarak 20 bölgeden oluşmaktadır.

Genç bir devlet olmasına rağmen, özellikle ABD ve Avrupa devletleriyle güçlü ilişkiler kuran Hırvatistan, 2009 yılında NATO'ya, 2013 yılında ise AB'ye üye olmuştur.

Hırvatistan'ın Nüfusu

Hırvatistan'ın mevcut nüfusu, en son Birleşmiş Milletler verilerinin tahminlerine göre 3.996.502'dir. BM, 1 Temmuz 2024'teki nüfusun 3.986.627 olacağını tahmin ediyor. Hırvatistan demografik kriz içerisinde ve her yıl insan kaybediyor. Doğurganlık oranı kadın başına sadece 1,5; bu dünyadaki en düşük oranlardan biri ve ölüm oranı 1991'den bu yana doğum oranının üzerine çıkmıştır. Doğal büyüme negatiftir. Hırvatistan nüfusu şu anda dünyanın en hızlı küçülen 14'üncü ülkesi konumundadır. Hırvatistan'ın nüfusunun 1991'de zirve noktası olan 4,7 milyona ulaşmasının ardından 2050 yılına kadar 3,1 milyona düşeceği tahmin ediliyor. Nüfusun yüzde 90,42'sini Hırvatlar

GSYİH (Milyon \$)
80.185
(Ekim 2023, IMF)

KBGSYİH (\$)
20.876
(Ekim 2023, IMF)

Büyüme Oranı (%)
% 2,7
(Ekim 2023, IMF)

* Ticari Rota olarak
söz değerli okuyucularımıza
hazırladığımız dosyanın içeriği
MÜSİAD Hırvatistan Temsilciliğimiz
tarafından hazırlanmıştır.

oluştururken geri kalanı 22 ulusal azınlığa mensuptur. En büyük etnik azınlık, nüfusun yüzde 4,36'sını oluşturan Sırlardır; diğer ulusal azınlıkların her biri ise nüfusun yüzde 1'inden azını oluşturmaktadır. En çok temsil edilen azınlıklar Boşnaklar, İtalyanlar, Arnavutlar, Romanlar, Macarlar, Slovenler ve Çeklerdir. Hırvatistan Cumhuriyeti Anayasası, tüm ulusal azınlık mensuplarına ulusal mensubiyetlerini ifade etme özgürlüğünü, dil ve kutsal kitapların serbestçe kullanımını ve kültürel özerkliği garanti eder. Hırvat diasporası dünya çapında 2 milyondan fazladır.

Zagreb, Hırvatistan'ın en büyük şehri ve başkentidir. Ülkenin kuzeyinde, Sava nehri kıyısında, Medvednica dağının güney yamaçlarında yer alır. Başkent siyasi, ekonomik, kültürel ve bilimsel bir merkezi temsil eder.

Schengen ülkelerinden gelen yolcuların, Schengen bölgesine ait ülkelerden gelmeleri halinde, Hırvatistan'ı veya Hırvatistan'dan seyahat ederken kimlik veya pasaportlarını göstermeleri gerekmemektedir. Hırvatistan'a Schengen bölgesine ait olmayan ülkelerden giriş, kimlik kartı, geçerli bir pasaport veya geçerli bir vize ibraz edilmesiyle mümkündür.

Hırvatistan parlamenter demokrasiye sahiptir ve üniter bir cumhuriyet olarak örgütlenmiştir. Refah devleti, özgürlük, eşitlik, eşit haklar ve hukukun üstünlüğü, anayasal düzenin en yüksek değerleri arasındadır. Siyasi sistem, gücün üç kola bölünmesi ilkesine dayanmaktadır: yasama, yürütme ve yargı. Hırvat Parlamentosu veya Sabor'un tek bir meclisi vardır ve yüzyıllarca süren parlamento geleneğini miras almıştır; üyeleri dört yıl için seçilir. Beş yıllık bir süre için doğrudan genel seçimle seçilen Cumhurbaşkanı, ülkeyi yurt dışında temsil eder, dış politikanın şekillendirilmesi ve uygulanmasında Hükümetle işbirliği yapar ve silahlı kuvvetleri komuta eder. Hükümet kanunları,

devlet bütçesini önerir, dış ve iç politikaya yön verir ve devlet idaresinin çalışmalarını yönlendirir ve denetler. Hırvatistan idari olarak 20 ile ve Zagreb şehrine bölünmüştür. Yargının yanı sıra Ombudsmanlık kurumu da vatandaşların yasal haklarını destekler ve korur. Ayrıca Çocuk, Cinsiyet Eşitliği ve Engelli Kişiler için Ombudsmanlar da bulunmaktadır.

Ekonomik Durum

Hırvatistan, bağımsızlığını ilan ettiği ilk yıllarda yeni bir devlet olmanın zorluklarıyla karşılaşmış ve 1991-95 yılları arasındaki savaşın ekonomik olumsuz etkilerini yaşamıştır. 2000'li yıllardan itibaren daha istikrarlı bir ekonomik yapıya kavuşan ülke, 2008'den itibaren tekrar ekonomik durgunluk yaşamış, ancak 2015'ten sonra pozitif büyüme oranlarına ulaşmıştır. Ancak, 2008-2017 yıllarını içeren son on yıllık büyüme ortalamaları negatif seviyededir. Yüksek dış borç ve cari açık, nitelikli iş gücünün AB ülkelerine yönelmesi gibi faktörler bu durumu etkilemiştir. Yoksulluk sınırı altında yaşayanların oranı %20 civarında olup, işsizlik oranı da %12'nin üzerindedir.

Hırvatistan, yıllık ortalama kişi başı geliriyle dünya genelinde 57. sırada yer almakta olup, 60 milyar dolar seviyelerindeki millî geliriyle dünyanın en büyük 78. ekonomisi konumundadır. Ülkenin ekonomisinde taşıyıcı rolü üstlenen hizmet sektörü, istihdamın ve millî gelirin %70'ini oluştururken, özellikle turizm sektörü ekonominin %20'sini kapsamaktadır. Tarımsal faaliyetler ve ekonomideki payları ise son derece sınırlıdır.

Hırvatistan'ın sanayi sektörü, özel sektör yatırımlarıyla enerji, petro-kimya, gemi, demir-çelik, tekstil, makine ve elektronik alanlarında öne çıkmaktadır. Dış ticaret hacmi yılda 40 milyar dolar civarında gerçekleşse de,

ülke genelinde ithalatçı konumunda olması nedeniyle cari açık her geçen yıl artmaktadır. Başlıca ihracat kalemleri arasında ham petrol, binek otomobil, petrol yağları, ilaç, elektrik enerjisi, telefon cihazları, hayvan derisi ve kösele bulunurken, petrol yağları, ilaç, elektrik enerjisi, ağaç, binek otomobil, mobilya, elektrik transformatörler ve tekstil ürünleri ülkenin başlıca ithalat kalemleridir. Dış ticarete Almanya, İtalya, Slovenya, Bosna-Hersek, Macaristan, Avusturya ve Sırbistan gibi kıta ve komşu ülkeler öne çıkmaktadır.

Hırvatistan küçük ve karmaşık bir pazar olmasına rağmen Güneydoğu Avrupa'nın ekonomik ve politik çerçevesinde önemli bir rol oynamaktadır. Yaklaşık 60 milyonluk bir pazarı ve 800 milyar doların üzerinde GSYH'yi temsil ediyor.

Avrupa Birliği'ne (AB) entegrasyon süreci devam ederken bölge, ekonomik büyüme açısından önemli bir potansiyele sahip. Yerel halk, kişi başına düşen GSYİH'nın birkaç kat daha yüksek olduğu, daha gelişmiş Batı Avrupa ülkelerinin yaşam tarzını yakalamaya çalışıyor.

Hizmet sektörü Gayri Safi Yurtiçi Hasıla'nın (GSYİH) yaklaşık üçte ikisini oluşturduğundan ve tarımın yüzde 4'ten azını oluşturduğundan, Hırvatistan ekonomisinin yapısı Avrupa Birliği ülkelerinkine benzer. Ülkedeki ana ekonomik dallar doğal kaynakların yanı sıra teknoloji ve sanayi (gıda endüstrisi, petrokimya, metal işleme) tarafından da belirlenmektedir. Ekonominin en önemli kolu turizm olup, 16 milyondan fazla yabancı misafir ağırlamaktadır ve GSYİH'ya neredeyse yüzde 20 katkıda bulunmaktadır. Pek çok Avrupa ülkesinde olduğu gibi Hırvatistan ekonomisinin de içinde bulunduğumuz kriz döneminde karşı karşıya olduğu en büyük sorun, yüksek işsizliktir. Hırvatistan'ın gelişmiş bir altyapısı vardır ve son 15 yılda 1.000 km'lik modern otoyollar inşa edilmiştir. Bu Avrupa Birliği ülkelerinin birbirine bağlanmasına önemli katkı sağlamıştır. Hırvatistan dış ticaretinin üçte ikisini başta Almanya, İtalya, Slovenya, Avusturya ve Macaristan olmak üzere AB ülkeleriyle gerçekleştirmektedir; Bosna-Hersek ve Sırbistan da önemli ticaret ortaklarıdır.

Hırvatistan'ın yüksek öğretim sistemi, Avrupa standartlarıyla uyumlu olarak Bologna Süreci'nin en iyi özelliklerini benimsemiş ve Avrupa'da bilim ve bilim insanlarının artan entegrasyonuna katkıda bulunmuştur. Modern Hırvat eğitim ve bilim sistemi, ilk devlet üniversitesinin Zadar'da açıldığı 1396 yılında kurulan bir geleneğe dayanmaktadır. Bugün en büyük olan Zagreb Üniversitesi'nin tarihi 1669 yılına dayanmaktadır.

Türkiye ve Hırvatistan İlişkileri

Türkiye ile Hırvatistan'ın ilişkilerine baktığımızda ise ilişkiler olumlu bir seyir izleyerek güçlenmekte ve artan bir ivmeyle devam etmektedir. Türkiye, Hırvatistan'ın bağımsızlığını ilk tanıyan ülkelerden biri olmanın yanı sıra, Hırvatistan'ın NATO üyeliği için de destek vermiştir. Karşılıklı üst düzey ziyaretler, ikili ilişkilere olumlu katkı sağlamaktadır. Bu çerçevede, 2009 ve 2010'da başbakan düzeyinde, 2016'da ise cumhurbaşkanlığı düzeyinde karşılıklı ziyaretler gerçekleşmiştir. Hırvatistan'daki diplomatik temsilciliğimiz olan Zagreb Büyükelçiliği, 1969'da Yugoslavya döneminde konsolosluk olarak hizmete

girmiş ve bağımsızlık sonrasında 1992’de büyükelçilik olarak faaliyet göstermeye başlamıştır. Ayrıca, Hırvatistan’ın Ankara’daki büyükelçiliği dışında İstanbul, Antalya ve İzmir’de birer konsolosluğu bulunmaktadır.

Ancak, siyasi ilişkilerdeki olumlu tablo, ticari ilişkilere aynı ölçüde yansımamıştır. Bu durumda, Hırvat ekonomisinin 2008-2014 yılları arasında yaşadığı olumsuz sürecin etkili olduğu görülmektedir. İki ülke arasındaki toplam ticaret hacmi son on yılda genellikle 400-500 milyon dolar aralığında seyretmiş ve son olarak 2018’de Türkiye’den Hırvatistan’a yapılan ihracat 404 milyon dolar, ithalat ise 188 milyon dolar olmak üzere toplamda 592 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. 2022 yılına gelindiğinde iki ülke arasında belirlenen 1 milyar dolarlık ticaret hacmi gerçekleştirilmiştir. Bu rakamın 2024’te 2 milyar dolar seviyesine ulaşması bekleniyor. Hırvatistan’ın Türkiye’den yaptığı ithalatta, Türkiye’nin dünya genelinde en çok ihracat yaptığı ilk beş sektörle büyük ölçüde örtüştüğü gözlemlenmektedir. Ancak, Çelik sektöründe Türkiye’nin Hırvatistan’a ihracatında bir zayıflık olduğu fark edilmektedir.

Ayrıca, incelenen 1511 ürün üzerinden Hırvatistan’ın Türkiye’den yaptığı ithalatın dünya genelindeki ithalata oranına baktığımızda, 5 sektörün Hırvatistan’da pazar payının %10’un üzerinde olduğu görülmektedir. Bu güçlü sektörler şunlardır: Mücevher (%19,4), Fındık ve Mamulleri (%27,8), Kuru Meyve ve Mamulleri (%36,1), Tütün (%18,6) ve Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller (%11,4). Diğer yandan, 4 sektörün Hırvatistan’da pazar payının %1’in altında olduğu belirlenmiştir. Bu zayıf sektörler ise şunlardır: Deri ve Deri Mamulleri (%0,3), Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri (%0,8), Savunma ve Havacılık Sanayii (%0,5), Zeytin ve Zeytinyağı (%0,1). Öte yandan, Hırvatistan’dan yapılan ithalatın başlıca kalemleri diyetler, transistörler, yarı iletkenler, dökme veya hurda demir, azotlu mineraller ve gübre şeklindedir.

İki ülke arasındaki kültürel ilişkiler, özellikle turizm sektöründeki etkileşimler sayesinde son yıllarda güçlenmiştir. Türk turistlerinin Avrupa ve Balkanlara olan yoğun ilgisi, özellikle Hırvatistan’a yönelik artan bir eğilim göstermektedir. Balkanlar’da yaşanan siyasi istikrarın ve Türkiye ile gelişen siyasi ilişkilerin, bu artışta etkisi büyüktür. Aynı şekilde, Hırvat turistlerin de Türkiye’ye olan ilgisi, son yıllarda artış göstermektedir.

Güçlü Yönleri:

- Ülkenin para biriminin euro ile kısmi olarak sabitlenmesi ve güçlü döviz rezervi stoku, uzun bir döviz kuru istikrarı dönemine olanak tanımıştır.
- AB’ye katılım ve avro bölgesine doğru hareket, Hırvatistan’ı yabancı yatırımcılar için çekici kılmaktadır.

Zayıf Yönleri:

- 2008-2009 mali krizinden kaynaklanan doğrudan yabancı yatırım (DYY) hala toparlanmış değildir.
- Fitch’in değerlendirmesine göre, pahalı ve rekabetçi olmayan bir işgücü, bölgesel standartlara göre Hırvatistan’ın zayıf yönlerinden biridir.
- Hükümetin yapması gereken yapısal reformların sınırlı ilerleme kaydetmesi, DYY çekmek ve işgücü rekabet gücünü artırmak için önemli bir zayıflık olarak öne çıkmaktadır.
- Sosyal hizmetlere yapılan harcamalar, bölgesel standartlara göre yüksek seviyededir.

Fırsatlar:

- Güçlü turizm sektörü, Covid-19 etkilerinin azalması ve avro bölgesine girişin ardından Türkiye ve Yunanistan gibi rakip destinasyonlardaki artan güvenlik risklerinden faydalanma potansiyeline sahiptir.
- Vergi reformu, iş ortamını iyileştirmeye ve sistem basitleştirmeye yönelik olumlu bir adım olarak görülmektedir.

Tehditler:

- Dış hesaplar (cari denge), Covid-19 salgını gibi dışsal şoklara karşı savunmasızdır.
- Yüksek kamu borç yükü ve zayıf bütçe fazlaları, ülkenin dış veya finansman şoklarına karşı yüksek oranda maruz kalmasına neden olmaktadır.
- Düşük doğum oranları ve yüksek göç, uzun vadeli bir demografik krizi işaret etmektedir.

TURKISH CARGO'DAN YENİ BİR YOLCULUK YALNIZ KOALA

Nesli tükenme tehlikesi altında olan ve bulunduğu yerde yalnız olan koala “Yani”yi neslini sürdürebilmesi için yeni arkadaşlarının yanına taşıdık.

FİLMİ İZLEMEK İÇİN
QR KODU OKUTUN

TURKISH CARGO

#MISSIONRESCUE

Semi Taha GÜVEREN
MÜSİAD Kurumsal İlişkiler ve İletişim Uzmanı

Elektrikli araç satışları neden artıyor?

Çevremizin korunması ve enerji verimliliğinin artırılması giderek daha fazla insanın öncelikleri haline geliyor. Bu bağlamda, elektrikli araçlar çevre dostu ve ekonomik alternatifler olarak ön plana çıkıyor.

Elektrikli araçların üretim aşamasında 'Yaşam döngüsü emisyonu' endüstri için önemli bir kavram. Buna, bir ürünün üretimi, kullanımı ve imhası ya da geri dönüşümü sonucu açığa çıkan karbon ayak izi için kısa bir açıklama diyebiliriz.

Çevre dostu seçenekler

Elektrikli araçlar çalıştığı zaman egzoz gazı açığa çıkarmıyor ve çevreyi kirletmiyor. Ancak 'yaşam döngüsü emisyonu' oranını hesaplamak için elektrikli bir otomobilin ham maddelerden batarya ve güç kaynaklarına, geri dönüşüme ve kullanım ömrünün sonuna kadar bu bileşenlerin hesaba katılması gerekiyor.

Elektrik enerjisi, benzin veya dizel yakıta göre genellikle daha ekonomiktir. Ayrıca, elektrikli araçların bakım gereksinimleri daha düşüktür, bu da uzun vadede maliyet tasarrufu sağlar.

Elektrikli araçların menzili hızla artıyor. Artık birçok model, tek bir şarjla 300 km veya daha fazla yol gidebilir, günlük ihtiyaçlarınızı karşılamak için yeterli bir menzil sunar.

Birçok ülke ve eyalet, elektrikli araç alımlarını teşvik etmek için çeşitli mali avantajlar sunmaktadır. Bu, elektrikli araçların daha erişilebilir hale gelmesini sağlar.

Teknolojik ilerlemeler ve düşen batarya maliyetleri

Elektrikli araçlar, sürekli olarak daha akıllı hale gelir. Otomatik sürüş özellikleri, internet bağlantısı ve diğer yenilikler, sürüş deneyimini daha keyifli hale getirir. Elektrikli araçlar sessiz ve titreşimsizdir, sürücü ve yolculara konforlu bir sürüş deneyimi sunar ve şehir içi gürültü kirliliğini azaltır.

Batarya maliyetleri teknolojik gelişmelerle düşmeye devam ediyor. Bu, elektrikli araçların fiyatlarını daha rekabetçi hale getirir.

Her geçen yıl elektrikli araç şarj altyapısının genişlemesiyle her yerde kolayca elektrikli araçların şarj edilmesi, elektrikli araç satışlarının artmasının faktörlerinden birisidir.

Şarj Altyapısının Genişlemesi

Elektrikli araçların şarj altyapısı giderek artmaktadır. Şehirlerde ve otoyollarda hızlı şarj istasyonlarının yaygınlaşması, elektrikli araçların daha kullanıcı dostu hale gelmesini destekler.

Elektrikli araçlar, gelecekte daha fazla seçenek ve gelişmiş şarj altyapısı ile daha yaygın hale gelecek gibi görünüyor. Bu nedenlerle, çevreye duyarlı ve ekonomik bir taşıt seçeneği olarak elektrikli araçları düşünmek hem bireylerin hem de çevrenin yararınadır.

Batarya teknolojisi geliştikçe nadir madenlere bağıllık azalıyor

Günümüzde bataryaların üretiminde kullanılan ham maddeler, elektrikli araçların fiyatını fosil yakıtlı otomobillere göre oldukça artırıyor. Pil teknolojisi geliştikçe standart lityum iyon bataryaların yeni alternatifleri ortaya çıkıyor.

Çinli dev batarya üreticisi CATL yeni ürünü sodyum iyon piller üzerinde yaptığı çalışmalar sayesinde zaman geçtikçe bu ucuz ve kolay bulunabilir ham maddelerin üretimi daha da ucuzlayacak ve belki de bu ham maddelere alternatif yepyeni ham maddeler kullanılacağını açıkladı.

Fosil yakıtlı ve elektrikli araçların arasındaki fark 'yüzde 37'

Sürdürülebilir enerjileri teşvik eden Avrupalı sivil toplum örgütlerinin oluşturduğu çatı firma olan Transport & Environment (T&E) tarafından yapılan araştırmaya göre elektrikli araçların fosil yakıtlı araçlara göre üretim aşamasında daha fazla karbon ayak izi ortaya çıkardığı ortaya çıktı.

Elektrikli araçların, fosil yakıtlı araçlara göre üretim aşamasında daha fazla karbon ayak izi ortaya çıkarması ve elektrikli araçlar çalışır durumdayken sadece fren ve lastik aşınması sonucu havaya karışan partiküller sebebiyle çevreyi kirletirken, fosil yakıtlı araçlar ise çıkardıkları egzoz gazı oranıyla beraber atmosferi kirletme oranı elektrikli araçlara göre daha yüksek. Elektrikli araçların ise ortaya çıkardıkları egzoz gazı oranı sıfır.

AB ülkelerinde Elektrik şebekelerinin gelişimiyle, elektrikli otomobillerin çevre dostu özelliğinin artması bekleniyor.

Elektrikli ve fosil yakıtlı araçların CO2 farkı

Elektrikli araçların bataryası Çin'de üretilip Avrupa'ya gelen ve Almanya yollarında sürülen bir elektrikli aracın üretim aşaması hesaba katıldığında karbon ayak izi benzin ve dizel araçlara göre yüzde 37 oranında daha düşük iken bataryası Norveç'te üretilen elektrikli bir otomobilde karbon ayak izi fosil yakıtlı araçlara göre yüzde 83 daha az.

2030 yılında ise satın alınan elektrikli otomobillerin, AB elektrik şebekesinin giderek daha fazla yenilebilir enerjiye dayalı olması nedeniyle karbon ayak izlerinin azalımı ön görülüyor.

Avrupa ve Çin arasında elektrikli araç üretim rekabeti

Jato Dynamics isimli kuruluşta yapılan bir araştırmaya göre, 2022 yılı ilk yarısındaki veriler temel alındığında elektrikli bir aracın Çin'de ortalama maliyeti 32 bin euro. Bu rakam Avrupa'da ise 56 bin euro civarında.

Çinli otomobil şirketlerinin Avrupa'ya olan ilgisinin artmasıyla ilgili olarak pazar günü görüşlerini açıklayan BMW CEO'su Oliver Zipse, "Temel otomobil pazarı segmenti ya yok olacak ya da Avrupalı şirketler tarafından üretilemeyecek." diyerek alt segmentlerde Avrupalı şirketlerin Çinli rakipleri karşısındaki çaresizliğini dile getirdi.

Mekân ve Müslüman Şehir Hayatı: Fes Labirentinin Sınırlarında (Simon O'Meara)

Kuzey Afrika bölgesinin mimari özelliklerine odaklanarak sosyolojik bir değerlendirme yapan bu kitap, mekân kavramı etrafında Müslüman şehir hayatını konu edinmektedir. Bu bağlamda yazar, Müslüman toplumunun günlük yaşamını, mekânın toplumsal yapıya olan etkisini ve şehirdeki farklı mekânların nasıl anlaşıldığını araştırır. Yazar, özellikle Fas'ın Fes şehrini mercek altına alarak Müslümanların tarih boyunca inşa ettikleri şehirlerin belli bir düşünce yapısı etrafında gerçekleştiğini iddia eder. O'Meara, Müslüman şehirlerinin kuruluşunun İslam düşüncesi etrafında inşa edilerek nizam aldığını belirtir.

Bu noktada O'Meara bazı örnekler sunar. Özellikle camilerin şehir merkezinde yer alması gibi detayların, Müslüman şehir hayatını derinden etkilediğini söyler. Öte yandan mekânın insan üzerinde tesiri olduğunu belirten O'Meara Müslüman şehirlerinde mimari yapıların İslami formlara uygun olarak yapılmasının bilinçli olduğunu kaydeder. Sonuç olarak Müslüman şehirlerinin toplumsal, kültürel ve dini karmaşıklığı olduğunu söyleyen yazar, okuyucularını mekân ve düşünce ilişkisi bağlamında düşünsel bir yolculuğa çıkarır.

CERÇEVE Podcast

Siz hâlâ dinlemediniz mi?

- 110.Sayı** > **Soner Keleş**
Türkiye'de Konut İhtiyacı Artıyor
- 110.Sayı** > **Asım Sağlam**
Türkiye'de Kentsel Dönüşüm Süreci
- 110.Sayı** > **Muhammed Kuru**
Girişimcilik Ekosistemi
2023 Yılı'nı Çekimser Kapatıyor
- 110.Sayı** > **Avni Dilber**
Yeşil Dönüşüm Çerçevesinde
Tüketicilerle Ticari İletişimi Nasıl Olmalı?
- 109.Sayı** > **Prof. Dr. Kemal SAYAR**
Kolektif Zekâ ve Bilinç Üzerine:
İnsanı İnsana Rapteden Cevher
- 109.Sayı** > **Mustafa KELEŞ**
Yeni Nesil Mermer Anlayışı ve
Mutfak Tezgâhları
- 109.Sayı** > **Yusuf DİLBER**
Hayatımızı Değiştirecek Teknoloji:
Kuantum İnternet
- 109.Sayı** > **Zafer KARGIN**
Yeni Nesil Teşvikler ile
Kalkınma Ekolü Türkiye

Ücretsiz İndir Dinle

bof hotels

Uludağ

☎ 0 (224) 800 00 00

Ümraniye / İmes

☎ 0 (216) 600 70 70

MÜSİAD
Üyelerine
ÖZEL
İNDİRİM

Ataşehir

☎ 0 (216) 266 50 50

www.bofhotels.com

ENTERPRISE İLE AVANTAJLI YOLCULUKLARIN KEYFİNİ SÜRÜN

Dünyanın en büyük mobilite şirketi Enterprise'dan
MÜSİAD'a özel yurt içinde indirim ve ücretsiz ek sürücü hakkı
sizi bekliyor.

Detaylı Bilgi İçin
QR Kodu okutunuz

Ekonomik

Orta

SUV

Lüks

KAMPANYA KOŞULLARI

- MÜSİAD'a özel yurt içinde indirim ve ücretsiz ek sürücü hakkı tüm araçlarda geçerlidir.
- İndirimden faydalanabilmek için Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası veya vergi numaranız ile rezervasyonunuzu gerçekleştirebilirsiniz.
- Kampanya farklı kampanyalarla birleştirilemez.
- Araç kiralamalarında Enterprise Rent-A-Car genel kiralama koşulları geçerlidir.

444 4 937

MÜSİAD

